

Pris kr. 1.00

Moskvatesene

Retningslinjer for Den kommunistiske Internationale

Uedtatt ved den 3. Internationales 2. kongres
i Petrograd – Moskva 20. juli til 7. august 1920

2den utgave

RJUKAN
FOLKEBOKSAMLING

Det norske Arbeiderpartis Forlag
Kristiania 1920

NB. Det viser sig desværre at der i den første oversættelse, **NB.** som blev foretaget efter „Freiheit“ og „Rote Fahne“, er indløpet endel fejl. Nærværende udgave er korrigeret efter eksekutivkomiteens originaludgave av retningslinjerne.

5176

9329.24
M85t

REGISTER,

	Side
Retningslinjer for den kommunistiske Internationales grundopgaver.	3
Betingelser for optagelse i den kommunistiske Internationale	14
Det kommunistiske partis rolle i den proletariske revolution	18
Fagforeningsbevægelsen, bedriftsraadene og den 3. Internationale	25
Under hvilke betingelser arbejdersovjets bør dannes.	31
De kommunistiske partier og den nye parlamentarisme	34
Nationalspørrsmaalet og kolonialspørrsmaalet.	41
Teser i agrarspørrsmaalet	48
Statuter for den kommunistiske Internationale	55
Det norske arbejderparti og den kommunistiske Internationale:	
Landsstyrets flertalsindstilling	60
Mindretallets indstilling	71

KJUKAN
FOLKEBOKSAMLING

Rotationstryk fra Arbejdernes Aktiestrykkeri

Retningslinjer for den kommunistiske Internationales grundopgaver.

1. Karakteristisk for det nuværende øieblik i utviklingen av den internationale kommunistiske bevegelse er det, at i alle kapitalistiske land er de bedste repræsentanter for det revolusjonære proletariat blit fuldkommen klar over grundsætningerne for den kommunistiske Internationale, klar over proletariatets diktatur og sovjetmagten, og med den største begeistring har de stillet sig paa den kommunistiske Internationales side. Et endnu viktigere og større fremskritt er det, at der ikke bare blandt hyproletariatets brede masser, men ogsaa blandt den mere fremskredne del av landarbeiderne har vist sig den mest ubetingede sympati for disse vigtige grundsætninger.

Paa den anden side har det vist sig to feil eller svakheter ved den saa usedvanlige raskt voksende internationale kommunistiske bevegelse. En meget alvorlig feil, som betyr en enorm og umiddelbar fare for proletariatets frigjørelseskamp bestaar deri, at en del av de gamle førere og de gamle partier av den 2. Internationale, — for en del halvt ubevist, idet de har git efter for massernes ønsker og trang, for en del bevisst for at opretholde sin tidligere rolle som bourgeoisiets agenter og hjælpere inden arbeiderbevegelsen, — har erklært sin

betingede eller endog ubetingede tilslutning til den 3. Internationale, mens de samtidig i virkeligheten i hele sin praksis, sin partivirksomhet og sin politiske virksomhet er blit staaende paa den 2. Internationales nivåa. Denne tingenes tilstand er fuldstændig uholdbar, fordi den hindrer dannelsen av et sterkt kommunistisk parti, forringer respekten for den 3. Internationale og truer med gjenntagelse av et lignende forræderi som det de ungarske socialdemokrater gjorde, da de i al hast gav sig et rødt anstrøk av at være kommunister. En anden, langt mindre betydelig feil, snarere en sykdom i bevegelsens vekst, bestaar i den stræben efter «radikalisme», som fører til en uriktig vurdering av partiets rolle og opgaver med hensyn til klassen og til massen og forpligtelsen for de revolusjonære kommunister til at arbeide i de borgerlige parlamenter og i de reaktionære fagforeninger.

Det er kommunisternes pligt ikke at tie om sin bevegelses svakheter, men aapent at kritisere dem, for desto hurtigere og grundigere at bli dem kvit. I dette øiemed er det nødvendig først mere konkret at bestemme indholdet av begrepene «proletariatets diktatur» og «sovjetmagten» særlig paa grundlag av den praktiske erfaring; for det andet at

klarlægge hvori det umiddelbare forberedelsesarbeide for virkeliggjørelsen av disse paroler i alle land kan og maa bestaa; for det tredje at antyde veien og midlerne for at helbrede vor bevægelse for dens svakheter.

I. Betydningen av proletariats diktatur og sovjetmagten.

2. Socialismens seier (det første skridt til kommunismen) over kapitalismen kræver av proletariatet som den eneste virkelig revolutionære klasse opfyldelsen av flg. tre opgaver: Den første: At styrte utbytterne og først og fremst bourgeoisiet, deres økonomiske og politiske hovedrepræsentant, helt at undertrykke deres motstand og umuliggjøre ethvert forsøk fra deres side paa at gjenoprette kapitalens og lønsslaveriets aak. Den anden: At trække med sig, ikke bare hele proletariatet eller dets store flertal, men ogsaa hele massen av de arbeidende og av kapitalen utbyttede og føre dem under ledelse av proletariatets revolutionære fortrop, det kommunistiske parti; at oplyse, organisere, opdrage og disiplinere dem under den uendelig skarpe og skaanselsløse kamp mot utbytterne; at frigjøre det store flertal av befolkningen i alle kapitalistiske land fra dets avhengighet av bourgeoisiet, at gi dem gjennom den praktiske erfaring tillid til proletariatets ledende rolle og til dets revolutionære fortrop. Den tredje oppgave bestaar i at neutralisere og uskadeliggjøre den uundgaelige vakkling mellem bourgeoisiet og proletariatet, mellem borgerlig demokrati og sovjetmagt, som er karakteristisk for den klasse av smaa næringsdrivende i landbruket, i industrien og han-

delen, som i alle fremskredne land endnu er noksaa talrik, selv om den ikke utgjør flertal av befolkningen, og som desuten er karakteristisk for det lag av intellektuelle, funktionærer osv., som hører sammen med denne klasse.

Den første og den anden oppgave er av selvstendig natur og hver av dem kræver særlige forholdsregler saavel overfor utbytterne som overfor de utbyttede. Den tredje oppgave følger av de to første og kræver bare en dygtig, tidssvarende og elastisk kombinerings av forholdsreglerne for den første og den anden oppgave, alt efter de konkrete omstændigheter i hvert enkelt tilfælde.

3. I betragtning av den konkrete stilling, som er skapt i hele verden og fremforalt i de mest fremskredne, mægtigste, mest oplyste kapitalistiske stater, paa grund av militarismen, imperialismen, undertrykkelsen av koloniene og de svake land, det imperialistiske verdensmyrderi og «freden» i Versailles, er enhver tanke paa fredelig underkastelse av kapitalistene under de utbyttedes flertalsvilje, paa en fredelig, reformistisk overgang til socialismen, ikke bare et overordentlig spidsborgerlig snæversyn, men et direkte bedrageri av arbeiderne, en smuk forfalskning av det kapitalistiske lønsslaveri, en tildækning av sandheten. Denne sandhet bestaar deri, at bourgeoisiet, selv det mest oplyste og demokratiske, alt nu ikke viker tilbake for noget bedrageri eller nogen forbrydelse, for nedslagtning av millioner av arbeidere og bønder for at redde eiendomsretten til produksjonsmidlerne. Bare den voldsomme omstyrtelse av bourgeoisiet, beslaglæggelse av dets eiendom, ødelæggelse av hele det borgerlige statsapparat fra oven til neden — det

parlamentariske, retslige, militære, byråkratiske, administrative, kommunale apparat osv. — indtil fuldstændig fordrivelse eller internering av de farligste og mest haardnakkede utbyttere og streng bevogtning av dem for at bekjempe de uundgaaelige forsøk paa motstand og gjenoprettelse av det kapitalistiske slaveri, — bare denslags forholdsregler er istand til virkelig at sikre undertvingelsen av hele utbytterklassen.

Som en lignende smuk forfalskning av kapitalismen og det borgerlige demokrati, som et lignende bedrageri av arbeiderne, maa paa den anden side den opfatning betragtes, som er vanlig hos den 2. Internationales gamle partier og førere, at flertallet av de arbeidende og utbyttede skulde være istand til under de kapitalistiske slaveriforhold, under bourgeoisiets aak, som antar uendelig forskjelligartede former og desto mere raffinerte og grusomme og skaanselsløse, jo mere kultivert vedkommende land er, at oparbeide en fuldkommen socialistisk klarhet, en fast socialistisk overbevisning og karakter. I virkeligheten er opplysningen, opdragelsen og organiseringen av de bredeste arbeidende og utbyttede masser bare mulig under indflydelse og ledelse av proletariatet. At frigjøre dem fra den egoisme, den splittelse, de laster og svakheter, som privateiendommen har fremkaldt hos dem og forvandle dem til et frit forbund av frie arbeidere er bare mulig, naar proletariatets fortrop, understøttet av den eneste revolutionære klasse eller dens flertal, beseirer utbytterne og betvinger dem, befrier de utbyttede fra deres slavetilstand og uopholdelig forbedrer deres livsbetingelser paa bekostning av de kapitalister som blir

fratat sin eiendom — altsaa under den allerskarpeste klassekamps forløp.

4. For at seire over kapitalismen er et riktig gjensidig forhold mellom det førende kommunistiske parti — den revolutionære klasse, proletariatet — og massen, det vil si alle de arbeidende og utbyttede som helhet, nødvendig. Bare det kommunistiske parti, som virkelig er den revolutionære klasses fortrop, som bestaar av fuldkommen bevisste og hengivne kommunister, som er blit oplyst og staalsat gjennom erfaringer i haardnakkede revolutionskampe, og bare det parti, som har forstaat at binde sig uadskillelig sammen med hele massen av de utbyttede og at vinde fuldstændig tillid hos denne masse, bare et saadant parti er istand til at føre proletariatet under den hensynsløse, avgjørende sidste kamp mot alle kapitalismens magter. Paa den anden side er proletariatet bare under ledelse av et saadant parti istand til at utfolde hele magten i sin revolutionære fremstormen, at tilintetgjøre den uundgaaelige likegyldighet og endog motstand hos den lille minoritet av arbeideraristokrati, som er blit korrumpert av kapitalismen, de gamle tradeunionistiske og kooperasjonsførere, — at utfolde hele sin magt, som paa grund av det kapitalistiske samfunds økonomiske struktur er uendelig meget større end dette proletariats del av hele befolkningstallet. Endvidere kan bare den masse, som i virkeligheten alt er befriet fra bourgeoisiets og det borgerlige statsapparats aak, etterat den frit har kunnet organisere sig i sine sovjets, for første gang i historien utfolde hele det initiativ og den energi, som findes hos de millioner av mennesker, som har været undertrykt av

kapitalismen. Først naar sovjeterne er blit det eneste statsapparat, lar den virkelige deltagelse i forvaltningen av den hele masse av utbyttede sig gjennomføre, denne masse, som selv under det mest oplyste og frieste borgerlige demokrati i virkeligheten for 99 procents vedkommende forblev utelukket fra deltagelse i forvaltningen. Bare i sovjetterne begynner massen av de utbyttede i virkeligheten, ikke gjennom bøker, men gjennom sin egen praktiske erfaring at lære, hvordan de skal ta fat paa det socialistiske opbygningsarbeide, hvordan de kan skape en ny social disiplin, et frit forbund av frie arbeidere.

II. Hvori den umiddelbare forberedelse av det proletariske diktatur bør bestaa.

5. Det nuværende tidspunkt i utviklingen av den internationale kommunistiske bevegelse kjendetegnes derved, at proletariatets forberedelse for virkeliggjørelsen av sit diktatur endnu ikke er avsluttet i det overveiende flertal av de kapitalistiske land, ja endog flere steder endnu ikke engang er systematisk begyndt. Derav følger ikke, at den proletariske revolution i den nærmeste fremtid er umulig; den er fuldkommen mulig, ti hele den økonomiske og politiske situation er usedvanlig rik paa tændstof og paa tegn til en pludselig opflammen; en anden forutsætning for revolutionen foruten proletariatets forberedelse, nemlig den almindelige krisetilstand i alle herskende og borgerlige partier, er ogsaa tilstede. Av dette fremgaar det at øieblikkets opgave for de kommunistiske partier bestaar deri at paaskynde revolutionen, uten at de ved kunstige midler eller uforberedt søker at **provocere den frem; men proletaria-**

tets forberedelse for revolutionen maa ske gjennom aktioner. Paa den anden side gjør den ovennævnte stilling inden flere socialistiske partier det nødvendig at henlede oppmerksomheten paa at «anerkjendelsen» av proletariatets diktatur ikke bare maa bli et tomt ord.

Hovedopgaven for de kommunistiske partier fra den internationale proletariske bevegelses synspunkt blir derfor paa det nuværende tidspunkt at sammenslutte de splittede kommunistiske kræfter, at skape et enig kommunistisk parti i hvert land (eller at styrke og fornye det allerede bestaaende parti) for at mangedoble arbeidet paa proletariatets forberedelse til erobringen av statsmagten og overhodet til erobringen av magten i diktaturets form. Det vanlige socialistiske arbeide hos de grupper og partier, som anerkjender proletariatets diktatur, er paa langt nær blit saa omformet og fornyet som det er paakrævet for at dette arbeide kan bli anerkjendt som helt kommunistisk og svarende til de opgaver som foreligger i den umiddelbare periode som gaar forut for proletariatets diktatur.

6. Proletariatets erobring av den politiske magt betyr ikke nogen avbrytelse av dets klassekamp mot bourgeoisiet, men betyr tvertom at denne kamp blir bredere, bitrere og mere hensynsløs. Alle de grupper, partier, ledere i arbeiderbevegelsen, som helt eller delvis staar paa reformismens side, «centrum» osv., gaar uvægerlig under kampens mest tilspidsede øieblik enten over paa bourgeoisiets side, eller over paa de vaklendes side, eller (hvad som er det aller farligste) de gaar med blandt det seirende proletariats upaalidelige venner. Derfor kræver forberedelsen av proletariatets diktatur ikke bare en skjærpet kamp mot alle reformistiske og «centrums»-tendenser, men ogsaa en

ændring av kampens karakter. Kampen kan ikke innskrenkes til at klargjøre feilagtigheten i disse tendenser, men maa ubønhørlig og skaanselsløst avsløre enhver person inden arbeiderbevegelsen, som røber disse tendenser, ti ellers vil proletariatet ikke kunne vite sikkert sammen med hvem det gaar til den avgjørende kamp mot bourgeoisiet. Denne kamp er av den art, at den hvert øieblik maa bytte og, som erfaringen har vist, har maattet bytte kritikkenes vaaben med vaabnernes kritik. Enhver inkonsekvens eller svakhet i avsløringen av dem som viser sig som reformister eller «centrums»-folk, betyr en direkte økning av faren for at proletariatets magt skal bli styrtet av bourgeoisiet, som imorgen vil utnytte for kontrarevolutionen det som idag for alle snæversynte folk syntes at være bare en «teoretisk meningsforskjel».

7. I særdeleshet maa man ikke innskrenke sig til den vanlige principielle forkastelse av ethvert samarbeide mellem proletariatet og bourgeoisiet, enhver «koalition». Det enkle forsvar for «frihet og likhet» under opretholdelsen av privateiendommen til produktionsmidlerne forvandler sig under proletariatets diktatur, som aldrig vil være istand til med et slag at avskaffe al privateiendom, til et «samarbeide» med bourgeoisiet, som direkte undergraver arbeiderklassens magt. Ti proletariatets diktatur betyr befestelse og beskyttelse ved statens hjelp — ved hjelp av hele statsmagtens apparat — av utbytternes «ufrihet» til at fortsætte sit undertrykkelses- og utbyttesarbeide, av «ulikheten» mellem proletariatet og eiendomsbesidderen (det vil si den som til sit personlige bruk har inddrat produktionsmidler som er skapt gjennom samfundsmæssig arbeide). Det som før proletariatets seir bare syntes at

være en teoretisk meningsforskjel i spørsmålet om «demokrati» betyr imorgen, efter seieren, uundgaaelig et spørsmål som bare kan avgjøres med vaabnernes magt. Følgelig blir endog bare en foreløbig forberedelse av masserne til virkeliggjørelsen av proletariatets diktatur umulig uten en grundleggende forandring i karakteren av kampen mot «centrums»-folkene og forsvarerne av «demokratiet».

8. Proletariatets diktatur er den mest avgjorte form for proletariatets klassekamp mot bourgeoisiet. En saadan kamp kan bare seire, naar proletariatets mest revolutionære fortrop leder dets store flertal. Forberedelsen av proletariatets diktatur kræver derfor ikke bare en klargjøring av den borgerlige karakter av enhver reformisme, ethvert forsvar for demokratiet under opretholdelse av privateiendomsretten til produktionsmidlerne; ikke bare en avsløring av alle saadanne tendenser som i virkeligheten betyr et forsvar for bourgeoisiet indenfor arbeiderbevegelsen. Det kræves ogsaa at alle gamle førere erstattes med kommunister i alle arter av proletariske organisationer, ikke bare i de politiske, men ogsaa i de faglige, kooperative, kulturelle organisationer osv. Jo varigere, fuldstændigere og solidere det borgerlige demokratis herredømme var i vedkommende land, i desto høiere grad lykkedes det bourgeoisiet at stille saadanne folk i alle førerstillingen som var opdraget av det, gjennomtrængt av dets anskuelser og fordømme og meget hyppig direkte eller indirekte kjøpt av det. Det er nødvendig hundre gange kraftigere end før at fjerne disse representanter for arbeideraristokratiet eller de borgerliggjorte arbeidere og erstatte dem om det saa er med uerfarne arbeidere, naar disse bare er knyttet til den utbyt-

tede masse og nyder dens tillid i kampen mot utbytterne. Proletariatets diktatur vil kræve utnævnelsen av saadanne arbeidere, som ingen erfaring har at opvise, til de mest ansvarsfulde stillinger i staten, ellers vil arbeiderregjeringen bli magtesløs og ikke understøttes av masserne.

9. Proletariatets diktatur er den mest fuldkomne virkeliggjørelse av et førerskap over alle arbeidere og utbyttede, som er blit undertrykket, traadt under føtter, skræmt, splittet, bedrat av kapitalistklassen, ved hjelp av den eneste klasse som er forberedt til en saadan førende rolle gjennom kapitalismens hele historie. Derfor maa man uopholdelig overalt begynde forberedelsen av proletariatets diktatur, blandt andet gjennom følgende midler:

I alle organisationer, forbund og foreninger fremforalt av den proletariske, men desuten ogsaa av den ikkeproletariske, arbeidende og utbyttede masse (politiske, faglige, militære, kooperative, opplysnings-, sportsforeninger osv.) maa der dannes grupper eller celler av kommunister, for det meste offentlig, men ogsaa hemmelig. Det sidste blir til pligt overalt, hvor man kan frygte forbud mot organisationerne eller arrestation av deres medlemmer. Disse celler maa være nær sammensluttet indbyrdes og med partientralen, de maa utveksle erfaringer om sit arbeide i agitationen og organisationen, de maa paa absolut alle omraader av det offentlige liv, inden alle kategorier av arbeidermasserne, gjøre sig gjældende og gjennom dette mangesidige arbeide systematisk opdra baade sig selv og partiet, klassen og masserne.

Paa samme tid er det av største vigtighet praktisk at utarbeide de nødvendige utviklingslinjer for det hele arbeide, paa den ene side med hensyn til førerne og de ansvarlige

representanter, som skridt for skridt staar i fare for at bli haabløst fordærvet av spidsborgerlige og imperialistiske fordomme; disse førere maa ubønhørlig avsløres og drives ut av arbeiderbevegelsen; paa den anden side med hensyn til masserne som særlig efter det imperialistiske myrderi er tilbøielig til at tilegne sig læren om det nødvendige førerskap for proletariatet som den eneste utvei av det kapitalistiske slaveri. Man maa lære sig til overfor masserne at optræde med den største taalmodighet og forsigtighet for at kunne forstaa egenarten, de særlige psykologiske træk hos ethvert arbeiderlag, ethvert fag osv. inden denne masse.

10. Særlig fortjener en av disse grupper eller celler av kommunister oppmerksomhet og omhu fra partiets side, nemlig den parlamentariske fraksjon, det vil si den gruppe av partimedlemmer som er representanter i borgerlige institutioner (først og fremst de statlige, men ogsaa de kommunale, lokale osv.). Paa den ene side har netop denne talerstol en stor betydning for store lag av de mere tilbakestaaende, med spidsborgerlige fordomme gjennembrængte arbeidermasser; derfor maa kommunisterne ubetinget netop fra denne talerstol gjøre agitations- og organisationsarbeide og forklare for masserne, hvorfor oppløsningen av det borgerlige parlament i Rusland gjennom den almindelige sovjetkongres var lovmæssig (og i sin tid vil bli lovmæssig i alle land). Paa den anden side har hele det borgerlige demokratis historie gjort parlamentstribunen til det viktigste eller et av de viktigste midler for den utroligste finansielle og politiske svindel, til et grundlag for strebervæsen, hyklerti og undertrykkelse av de arbeidende. Derfor er det glødende hat mot parlamentet, som man finder hos mange av

de bedste repræsentanter for det revolutionære proletariat, fuldkommen berettiget. Derfor kræves der ogsaa fra de komm. partiers side saavel som fra alle 3. Internationales partiers side, særlig da naar disse partier ikke er opstaaet gennem spaltning av de gamle partier og langvarig haardnakket kamp mot dem, men gennem en (hyppig nominel) overgang av de gamle partier til nye politiske stillinger — en ganske overordentlig strengholdning mot den parlamentariske fraktion: dens fuldstændige underordning under centralledelsens kontrol og anvisninger; optagelse av hovedsagelig revolutionære arbejdere i denne fraktion; den opmærksomste analyse av parlamentarikerens taler i partipressen og paa partimøter fra kommunistisk synspunkt; utkommandering av parlamentsmedlemmerne til agitationsarbejde blandt masserne, utelukkelse av alle dem av disse fraktioner som viser tendenser henimot den 2. Internationale.

11. En av de hovedårsaker, som hindrer den revolutionære arbejderbevægelse i de udviklede kapitalistiske land, bestaar deri at det er lykkedes kapitalen gjennom kolonialbesiddelse og finanskapitalens merprofit at utskille et litet arbeideraristokrati. Dette nyter bedre lønsbetingelser og er for det meste alle gjennomtrængt av en snæver langsaand, av spidsborgerlige og imperialistiske fordomme. Dette er den virkelige sociale «støtte» for reformisternes 2. Internationale og «centrumsfolkene», og paa det nuværende tidspunkt den sociale hovedstøtte for bourgeoisiet. Ingen, selv ikke en foreløbig forberedelse av proletariatet til at styrte bourgeoisiet er mulig uten en uopholdelig systematisk bred og aapen kamp mot dette samfundslag, som uten tvil — hvad ogsaa erfaringen alt har vist — efter proletariatets seier vil gi ikke faa elementer til de bor-

gerlige hvitegarder. Alle partier som har sluttet sig til 3. Internationale maa for enhver pris gjennemføre løsenet: «dypere ned i masserne», «i nærmere kontakt med masserne», idet man ved ordet masserne forstaar den hele masse av arbejdere og utbyttede, særlig de daarligere organiserte og oplyste, de mest undertrykte og mindst organiserbare.

Proletariatet blir bare revolutionært, forsaavidt som det ikke er indesluttet av snævre laugsgrænser, forsaavidt som det deltar paa alle det offentlige livs omraader som fører av hele den arbeidende og utbyttede masse; og det kan ikke virkeliggjøre sit diktatur, hvis det ikke er beredt til og dygtig til de største ofre for at opnaa seiren over bourgeoisiet. Saavel prinsipiell som praktisk betydning har i denne henseende erfaringen fra Rusland, hvor proletariatet ikke hadde kunnet virkeliggjøre sit diktatur og vinde den hele arbeidermasses tillid og agtelse, hvis det ikke hadde bragt de største ofre og i høiere grad lidt under hungeren end andre grupper av denne masse i de vanskeligste øieblikke av verdensbourgeoisiets angrep, krig og blokade.

Særlig er det nødvendig for det kommunistiske parti og hele det fremskredne proletariat at gi den mest selvopofrende støtte til alle større massebevægelser som alene er istand til under kapitalismens aag at vække, reise, oplyse og organisere masserne og gi dem en absolut tillid til det revolutionære proletariats førerrolle. Uten denne forberedelse er intet diktatur av proletariatet mulig, og folk som er istand til saaledes som Kautsky i Tyskland, Turati i Italien at optræde offentlig mot streiker, kan under ingen omstændigheter taales i partier som er tilsluttet 3. Internationale. I end-

da høiere grad gjælder dette naturligvis om de trade-unionistiske og parlamentariske førere som hyppig forraader arbeiderne, idet de ved hjælp av streiker lærer dem reformisme og ikke revolution (f. eks. Thomas i England, Jouhaux i Frankrike og Gompers i Amerika).

12. I alle land, endog de frieste, «legaleste» og «fredeligste» i den betydning at klassekampen der er mindst skarp, er den periode fuldstændig modnet, hvor det er ubetinget nødvendig for ethvert kommunistisk parti systematisk at forene det legale og det illegale arbeide, den legale og den illegale organisation. Ti selv i de mest oplyste og frieste land med det mest «solide» borgerlige demokrati griper regjeringerne allerede nu systematisk, imot sine hykleriske og løgnagtige erklæringer, til at føre hemmelige lister over kommunister, til stadige brud paa sin egen forfatning, til hemmelig og halvt hemmelig understøttelse av hvitegardister og til mord paa kommunister, til indsmugling av provokatører i kommunisternes kredse osv. osv. Bare de reaktionære spidsborgere, med hvilke vakre «demokratiske» og pacifistiske fraser de end smykker sig, kan benegte denne kjendsgjerning og dens nødvendige følge: Uopholdelig dannelse av illegale organisationer inden alle kommunistiske partier med systematisk illegalt arbeide for øie og til forberedelse av det øieblik da de borgerlige forfølgelser begynder. Særlig nødvendig er det illegale arbeide i hæren, i flaaen og i politiet, ti efter det store imperialistiske myrderi er alle regjeringer blit ængstelig for folkehæren, som staar aapen for bønder og arbeidere, og er begyndt i hemmelighet at gripe til alle mulige midler, til utvalg av troppelede, som rekrutteres fra bourgeoisiet og som er spesielt utrustet med en særlig fuldkommen teknik.

Paa den anden side er det ogsaa nødvendig ikke i noget tilfælde at innskranke sig til det illegale arbeide, men ogsaa at utvikle det legale og i denne henseende overvinde alle vanskeligheter, at grundlægge legale presseorganer og legale organisationer under de mest forskjelligartede og, hvor det er nødvendig, stadig vekslende benævnelser. Saaledes arbeider de illegale komm. partier i Finland, Ungarn, delvis i Tyskland, Polen, Letland osv. Saaledes maa ogsaa det komm. parti og «verdens industriarbeidere» (I. W. W.) i Amerika, saaledes maa alle komm. partier arbeide, naar statsmyndighetene begynder at indlede forfølgelser paa grund av den komm. Internationales kongresbeslutninger.

Den ubetingede principielle nødvendighet av at forene det legale og det illegale arbeide bestemmes ikke bare av den nuværende periodes eiendommelige karakter som en indledning til det proletariske diktatur, men ogsaa av nødvendigheten av at bevise for bourgeoisiet, at der ikke findes og ikke kan findes noget omraade eller arbeidsfelt som kommunisterne ikke erobrer, og fremforalt derav at der fremdeles findes brede lag av proletariatet og endnu mer av den ikke-proletariske arbeidende og utbyttede masse, som endnu har tillid til den borgerlige, demokratiske legalitet, og som det er en viktig pligt for os at overbevise om det motsatte.

13. I særdeleshet beviser arbeiderpressens stilling i de mest fremskredne kapitalistiske land paa det mest aabenbare falskheten i baade friheten og likheten under det borgerlige demokrati og nødvendigheten av en systematisk forening av det lovlige og det illegale arbeide. Saavel i det beseirede Tyskland som i det seierrike Amerika blir hele bourgeoisiets statsapparat og alle finanskongernes knep anvendt for at

fråta arbeiderne deres presse: **rets-**lige forfølgelser og arrestationer eller mord (ved hjælp av leiede mordere) av deres redaktører, forbud mot postbefordring, papirnegtelse o. s. v. Desuten befinder det for en dagsavis nødvendige nyhetsmateriale sig i borgerlige telegrambyraers hænder, og de annonser, uten hvilke en stor avis ikke kan bære sig, staar til kapitalisternes «frie» forføining. Følgelig fratar bourgeoisie gjennem bedrag og gjennom kapitalens og det borgerlige herredømmes tryk det revolutionære proletariat dets presse. Til kampen mot dette maa de kommunistiske partier skape en ny type av den periodiske presse til masse-spredning blandt arbeiderne. For det første: legale publikationer, som uten at kalde sig kommunistiske og uten at tale om at de tilhører partiet utnytter selv den mindste legalitet, saaledes som bolshevikerne gjorde det under zaren i 1905; for det andet: illegale blade, selv om de bare kan bli av det mindste omfang og bare utkomme uregelmæssig, men som i en mængde av trykkerier ettertrykkes av arbeiderne (hemmelig eller hvis bevægelsen er sterk nok til det gjennom revolutionær overtagelse av trykkerierne) og som gir proletariatet frie revolutionære nyhetsmeddelelser og revolutionære løsener.

Uten en revolutionær kamp for den kommunistiske presses frihet som trækker masserne med sig, er forberedelsen av proletariatets diktatur ikke mulig.

III. Regulering av den politiske linje — dels ogsaa av partisammensætningen inden de partier, som er tilsluttet eller som vil tilslutte sig den komm. Internationale.

14. Hvor langt proletariatets forberedelse for virkeliggjørelsen av sit diktatur er kommet i de — fra ver-

densøkonomiens og verdenspolitikens synspunkt — viktigste land, viser nøiagtig det faktum, at 2. Internationales indflydelsesrikste partier, det franske socialistiske parti, Tysklands uavhengige socialdemokratiske parti, Englands uavhengige arbeiderparti, det amerikanske socialistiske parti, er traadt ut av den gamle Internationale og sluttet sig til den 3. Internationale under visse betingelser. Det beviser, at ikke bare fortroppen, men ogsaa flertallet av det revolutionære proletariat, overbevist gjennem begivenheternes gang, er begyndt at gaa over paa vor side. Hovedsaken er nu, at man forstaar at gjøre denne overgang fuldstændig, at man sikrer sig at det som er opnaadd blir varig, for at man med mindst mulig vakling kan gaa fremover paa hele linjen.

15. Den hele virksomhet inden de nævnte partier beviser, og alle disse partiers periodiske organer bekrefter det, at de endnu ikke virkelig er kommunistiske og at de ikke sjelden direkte overtræder 3. Internationales prinsipper: anerkjendelsen av proletariatets diktatur og sovjetmagten istedenfor det borgerlige demokrati. Derfor har den 2. kongres av den kommunistiske Internationale besluttet, at den ikke anser det mulig at opta disse partier straks; at den bekrefter det svar, som eksekutivkomiteen for 3. Internationale har git de tyske «uavhengige»; at den er beredt til at føre forhandlinger med ethvert parti, som uttræder av den 2. Internationale og er beredt til at slutte sig til 3. Internationale; at de delegerte fra saadanne partier vil bli git raadgivende stemme paa alle den 3. Internationales kongresser og konferanser; at den oppstiller følgende betingelser for fuld tilslutning av disse (og lignende) partier til den kommunistiske Internationale:

1) Offentliggjørelse av alle beslutninger som er vedtat av den komm. Internationales kongresser og dens eksekutivkomite i alle partiets periodiske organer;

2) drøftelse av disse paa særlige møter av alle seksjoner og lokale grupper av partiet;

3) innkaldelse — efter denne drøftelse — av en ekstraordinær partikongres med det formaal at konstatere resultatet av disse drøftelser. Denne kongres maa indkaldes saa snart som mulig og ikke senere end 4 maaneder efter den kommunistiske Internationales 2. kongres,

4) utrensning i partiet av de elementer, som fortsætter at handle i 2. Internationales aand,

5) alle periodiske partiorganers overgivelse til utelukkende kommunistiske redaktioner.

6) Partier, som nu vil indtræde i den 3. Internationale, men som ikke radikalt har brutt med sin gamle taktik, maa derfor sørge for, at to tredjedele av medlemmerne i deres centralstyre og andre centralinstitutioner bestaar av partifæller, som alt før den 2. kongres offentlig har uttalt sig for tilslutning til den 3. Internationale. Undtagelser kan bare gjøres med godkjendelse av 3. Internationales eksekutivkomite.

7) De partimedlemmer, som forkaster de av den kommunistiske Internationale utarbeidede betingelser og teser, maa utelukkes. Det samme gjelder repræsentanterne til den ekstraordinære kongres.

Den 2. kongres av den 3. Internationale gir sin eksekutivkomite i oppdrag at opta de nævnte og lignende partier formelt i 3. Internationale, efter at den først har forvissnet sig om, at alle disse betingelser virkelig er opfyldt og at partivirkensomhetens karakter er blitt kommunistisk.

16. Med hensyn til, hvordan de kommunister, som nu er i mindretal i sine partier og sitter i ansvarlige stillinger der, skal forholde sig, maa den 2. Internationale bestemme, at i betragtning av den nuværende raske utvikling og massernes revolutionære aand, er det ikke ønskelig at kommunisterne gaar ut av disse partier, saa længe det er mulig for dem at arbeide inden partiet for anerkjendelsen av proletariatets diktatur og sovjetmagten og at øve kritik mot de i disse partier endnu tilbakeblevne opportunistiske og centrumsfolk. Der hvor den venstre fløi har faat en tilstrækkelig styrke, kan den danne sit eget parti.

Samtidig maa den 2. kongres av den 3. Internationale uttale sig for, at de kommunistiske eller med kommunismen sympatiserende grupper i England slutter sig til «Arbeiderpartiet» (Labour Party), skjønt dette tilhører 2. Internationale. Ti saalænge dette parti opretholder den nuværende frihet for sine organisationer til at øve kritik, og frihet til propaganda-, agitations- og organisationsarbeide for proletariatets diktatur og sovjetmagten, saalænge dette parti bevarer karakteren av et forbund av alle arbeiderklassens fagorganisationer, maa kommunisterne gjøre alt, endog indgaa visse kompromisser, for at bevare adgangen til at indvirke paa de bredeste arbeidermasser, at avsløre deres opportunistiske førere fra en høiere og for massen mere synlig talerstol, at paaskynde overgangen av den politiske magt fra bourgeoisiets direkte repræsentanter til «kapitalistklassens løitnanter» for i denne henseende saa raskt som mulig at helbrede masserne for deres sidste illusioner.

17. Hvad det italienske sosialistiske parti angaar, erklærer den 3. Internationales 2den kongres, at den revision av programmet, som

blev besluttet paa dette partis sidste kongres i Bologna, betegner en vigtig etappe i omdannelsen til kommunismen, og at de av Turiner-avdelingen fremlagte forslag (offentliggjort i tidsskriftet «L'Ordine Nuovo» 8. mai 1920) er overensstemmende med 3. Internationales grundprincipper. Kongressen ber det italienske socialistiske parti om paa den næste kongres, som skal avholdes ifølge partiets statutter og den 3. Internationales optagelsesbetingelser, at undersøke de nævnte forslag og alle de beslutninger, som er blitt fattet av den kommunistiske Internationales 2. kongres, særlig beslutningerne angaaende parlamentsfraksjonen og fagforeningerne.

18. Den 2. kongres av 3. Internationale erklærer, at den anser som feilagtige de opfatninger av partiets forhold til klassen og massen, og angaaende de kommunistiske partiers vægring ved at delta i de borgerlige parlamenter og reaktionære arbeiderforeninger, som i enkelthet er blitt imøtegaat at denne kongres, og som særlig har været høvdet av «Tysklands kommunistiske arbeiderparti» (K. A. P. D.) saavelsom delvis av «Schweiz kommunistiske Parti», av organet for det østeuropæiske sekretariat av den komm. Internationale, «Der Kommunismus» i Wien, av enkelte hollandske kamerater, endvidere av enkelte kommunistiske organisasjoner i England, f. eks. «Socialistisk arbeiderføderation» o. a. samt av «Verdens Industriarbeidere» (I. W. W.) i Amerika og av Shop Stewards Committees i England osv.

Tiltrods herfor anser den 2. kongres av 3. Internationale det for mulig og ønskelig, at de av disse organisasjoner, som endnu ikke har sluttet sig til 3. Internationale, gjør dette; til i disse tilfælder, særlig hvad angaar «I. W. W.» i Amerika

og «Shop Stewards» i England, har man at gjøre med en dyp, proletarisk massebevegelse, som i virkeligheten staar paa den kommunistiske Internationales principielle grundlag. I saadanne organisasjoner skriver de falske meninger om ikke-deltagelse i de borgerlige parlamenter sig, i mindre grad fra medlemmer, som er kommet fra bourgeoisie og som bringer ind sine egentlige smaaborgerlige anskuelser, — hvilket ogsaa hyppig er tilfælde med anarkisterne, — end fra den politiske uerfarenhet hos fuldstændig revolutionære og med massen sammenknyttede proletarer.

Den 2. kongres av 3. Internationale ber derfor alle kommunistiske organisasjoner og grupper i de angelsaksiske land om, hvis det ikke er mulig at I. W. W. og «Shop Stewards» straks slutter sig til, at føre en politik av den mest venskabelige karakter overfor disse organisasjoner, at nærme sig dem, at lede den med dem sympatiserende masse, og venskabelig at klarlægge for dem ved hjelp av erfaringerne fra alle revolutioner og særlig de tre russiske revolutioner i det 20. aarhundrede det feilagtige i deres ovenanførte anskuelser og ikke at gaa træt i forsøk paa at smelte disse organisasjoner sammen med os til et enig kommunistisk parti.

19. I sammenheng hermed henleder kongressen alle partiføllers opmerksomhet, særlig i de romanske og angelsaksiske land, paa at der blandt anarkisterne i hele verden foregaar en aandelig kløvning i spørsmålet om stillingen til proletariatets diktatur og sovjetmagten. Derunder er netop blandt de proletariske elementer, som hyppig er blitt drevet til anarkismen paa grund av et fuldkommen berettiget hat mot opportunismen og reformismen i den 2. Internationales partier, en særlig riktig opfatning av disse principper merkbar. Denne

opfatning brer sig desto mer, jo mere indgaaende man blir kjendt med erfaringerne fra Rusland, Finland, Ungarn, Letland, Polen og Tyskland.

Kongressen anser det derfor som pligt for alle partifæller at understøtte alle masseproletariske ele-

menters overgang fra anarkismen til 3. Internationale. Kongressen erklærer, at resultatet av de virkelig kommunistiske partiers arbeide i denne henseende maa maales efter, i hvor høi grad det er lykkedes partierne at bringe alle masseproletariske elementer over paa sin side.

Betingelser for optagelse i den kommunistiske Internationale.

Den første kommunistiske verdenskongres opstillet ingen betingelser for optagelse i den 3. Internationale. Indtil indkaldelsen av den 1. kongres eksisterte i de fleste land bare kommunistiske *retninger* og *grupper*.

Under ganske andre forhold træder den 2. kongres av den kommunistiske Internationale sammen. Nu gives det i de fleste land ikke bare kommunistiske strømninger og retninger, men kommunistiske partier og organisationer.

Til den kommunistiske Internationale vender sig nu ofte partier og grupper, som endnu for kort tid siden tilhørte den 2. Internationale og som nu vil træ ind i 3. Internationale, men som endnu ikke i virkeligheten er blitt kommunistiske. Den 2. Internationale er definitivt brutt sammen. Mellempartierne og «centrums»-grupperne som indser, at den 2. Internationale absolut ikke lenger er levedygtig, forsøker nu at læne sig op til den stadig sterkere kommunistiske Internationale. De haaber dog inden denne at bevare saa stor «autonomi», at de kan fortsætte sin tidligere opportunistiske eller centrumpolitik. Den kommunistiske Internationale blir til en viss grad modesak. —

At enkelte førende grupper av «centrum» kræver at faa komme ind i 3. Internationale, er en indirekte bekræftelse paa det faktum, at den kommunistiske Internationale har erobret sympatien hos det overveiende flertal av de klassebevisste arbeidere i hele verden, og at den for hver dag faar en altid mer voksende magt.

Den kommunistiske Internationale trues av den fare at utvandes av vankelmødige og holdningsløse elementer, som endnu ikke helt har frigjort sig fra den 2. Internationales ideologi.

Desuten er der fremdeles blitt staaende i enkelte store partier, (Italien, Sverige, Norge, Jugoslavien, o. a.), hvis flertal staar paa kommunismens standpunkt, en betydelig reformistisk og socialpacificistisk fløi, som bare venter paa det rette øieblik til atter at hæve hodet, at begynde med den aktive sabotage av den proletariske revolution og derigjennem at hjelpe bourgeoisieit og den 2. Internationale.

Ingen kommunist bør glemme den ungarske raadsrepubliks lærdom. Sammensmeltningen av de ungarske kommunister med de saakaldte «venstre»-socialdemokrater

kom det ungarske proletariat dyrt at staa.

Som følge derav finder den 2. kongres av den kommunistiske Internationale det nødvendig ganske bestemt at fastslaa *betingelserne* for optagelse av nye partier, og overfor de partier, som allerede er optat i den kommunistiske Internationale, at peke paa de pligter som paaligger dem.

Den 2. kongres av den kommunistiske Internationale beslutter: Betingelserne for at tilhøre den kommunistiske Internationale er:

1. Den hele propaganda og agitation maa bære et virkelig kommunistisk præg og stemme overens med den 3. Internationales program og beslutninger. Alle partiets presseorganer maa ledes av paalidelige kommunister, som har bevist sin hengivenhet for proletariatets sak. Men proletariatets diktatur maa ikke bare omtales som en mekanisk indpuget formel, men der maa agiteres for det saaledes, at dets nødvendighet blir indlysende for enhver almindelig arbeider, arbeiderske, soldat og bonde ut fra det daglige livs kjendsgjerninger, som maa iagttages systematisk av vor presse og utnyttes fra dag til dag.

Den daglige og periodiske presse og alle partiforlag maa helt være underlagt partistyret, uten hensyn til om partiet i dets helhet for øieblikket er legalt eller illegalt. Det er utilstedelig, at et forlag misbruger sin selvstændighet og fører en politik som ikke helt svarer til partiets politik.

I pressens spalter, paa møterne, i fagforeningerne, i de kooperative foreninger — overalt, hvor tilhængerne av den 3. Internationale skaffer sig adgang, er det nødvendig systematisk at brændemerke ikke bare bourgeoisiet, men ogsaa dets hjælpershjelpere, reformisterne av alle avskygninger.

2. Enhver organisation, som vil

tilslutte sig den kommunistiske Internationale, maa regelret og planmessig fjerne reformisterne og centrumsfolkene fra alle mer eller mindre ansvarsfulde stillinger i arbeiderbevegelsen (partiorganisationer, redaktioner, fagforeninger, parlamentsfraksjoner, kooperative foreninger, kommunalforvaltninger) og erstatte dem med sikre kommunister, uten at la sig skræmme av, at jevne arbeidere fra massen træder istedenfor «erfarne» opportuniste.

3. Næsten i alle land i Europa og Amerika træder nu klassekampen ind i borgerkrigens fase. Under disse forhold kan kommunisterne ikke ha nogen tillid til den borgerlige legalitet. De er forpligtet til overalt at skape et parallelt illegalt organisationsapparat, som i det avgjørende øieblik kan hjelpe partiet til at opfylde sin pligt mot revolutionen. I alle land, hvor kommunisterne som følge av beleiringstilstand og undtagelseslove ikke er istand til at drive sit arbeide legalt, er kombineringen av den legale og illegale virksomhet ubetinget nødvendig.

4. Pligten til utbredelse av de kommunistiske ideer indbefatter en særlig pligt til den mest ettertrykkelige systematiske propaganda i hæren. Hvor denne agitation blir hindret av undtagelseslove, maa den drives illegalt. At gi avkald paa et saadant arbeide er det samme som at forraade sin revolutionære pligt og er uforenlig med tilslutning til 3. Internationale.

5. En systematisk og planmessig agitation paa landet er nødvendig. Arbeiderklassen evner ikke at seire, hvis den ikke har bak sig landarbeiderne og ialfald endel av de fattigste bønder. Den maa ogsaa ved sin politik ha sikret sig nøitralitet fra endel av den øvrige landbefolkning. Det kommunistiske arbeide paa landsbygden er nu av

den største betydning. Det maa fornønmelig føres ved hjælp av de av byernes og landdistrikternes revolutionære, kommunistiske arbeidere som har forbindelse med landbefolkningen. At renoncere paa dette arbeide eller overlade det til upaalidelige, halvreformistiske elementer, betyr svik mot den proletariske revolution.

6. Ethvert parti som ønsker at tilhøre den 3. Internationale, er forpligtet til at avsløre, ikke bare den aapne socialpatriotisme, men ogsaa socialpacifismens uærlighet og hyklari, og systematisk at aapne arbeidernes øine for, at uten en revolutionær omstyrtelse av kapitalismen vil ingen internationale voldsdomstoler, ingen overenskomst om innskrenkning av krigsrustningene, ingen «demokratisk» fornyelse av Folkeforbundet være istand til at forhindre nye imperialistiske krige.

7. De partier som ønsker at tilhøre den kommunistiske Internationale, er forpligtet til aapent at erkjende det fullstændige brudd med reformismen og med «centrums» politik og til at gjøre propaganda for dette brudd inden de bredest mulige kredse av partimedlemmerne. Uten det er en konsekvent kommunistisk politik ikke mulig.

Den kommunistiske Internationale kræver ubetinget og ultimativt gjennomførelse av dette brudd inden kortest mulig frist. Den kommunistiske Internationale kan ikke finde sig i, at notoriske opportuniste, saadanne som nu repræsenteres av Turati, Kautsky, Hilferding, Hillquit, Longuet, Macdonald, Modigliani o. a. skal ha ret til at gjælde som medlemmer av 3. Internationale. Det kunde bare føre til, at 3. Internationale i høi grad blev lik den omkomne 2. Internationale.

8. I spørsmålet om kolonierne og de undertrykte nationer er en særlig skarp og klar stilling nødvendig for

partierne i de land, hvis bourgeoisie er i besiddelse av kolonier og undertrykker andre nationer. Ethvert parti som ønsker at tilhøre 3. Internationale, er forpligtet til at avsløre «sine» imperialisters bedragerier i kolonierne, at understøtte enhver frihetsbevægelse i kolonierne, ikke bare med ord, men i gjerning, at søke at fordrive de hjemlige imperialister fra disse kolonier, at utvikle hos arbeiderne i sine land et virkelig hjertelig og broderlig forhold til den arbeidende befolkning i kolonierne og de undertrykte nationer og blandt sit lands tropper at føre en systematisk agitation mot enhver undertrykkelse av kolonifolkene.

9. Ethvert parti som ønsker at tilhøre den kommunistiske Internationale, maa utfolde en systematisk og utrættelig kommunistisk virksomhet indenfor fagforeningene, arbeider- og bedriftsraadene, de kooperative foreninger og andre masseorganisationer av arbeidere. Indenfor disse organisationer er det nødvendig at organisere kommunistiske grupper som ved uavbrutt og utrættelig arbeide skal vinde fagforeningene o. s. v. for kommunismens sak. Disse grupper er forpligtet til i sit daglige arbeide og overalt at avsløre socialpatrioternes forræderi og «centrums» vankelmodighet. De kommunistiske grupper maa være fullstændig underordnet partiet.

10. Ethvert parti, som tilhører den kommunistiske Internationale, er forpligtet til at føre en haardnakket kamp mot den faglige gule Amsterdamer-«Internationale». Det maa paa det ettertrykkeligste agitere blandt de faglige organiserte arbeidere for nødvendigheten av et brud med Amsterdamer-Internationale. Med alle midler maa det understøtte den nye internationale samling av de røde fagforeninger, som tilslutter sig den kommunistiske Internationale.

11. Partier, som vil tilhøre den

3. Internationale, er forpligtet til at underkaste sine parlamentsfraktioners sammensætning en revision, at utskille alle upaalidelige elementer av dem, at underordne disse fraktioner ikke bare i navnet, men ogsaa i virkeligheten partistyrerne, idet det blir krævet av hvert enkelt kommunistisk parlamentsmedlem at hans hele virksomhet stilles i den virkelig revolutionære agitacions og propagandas tjeneste.

12. De partier som tilhører den kommunistiske Internationale, maa bygges op paa grundlag av den demokratiske centralismes princip. I den nuværende, den tilspidsede borgerkrigs epoke, vil det kommunistiske parti bare da være istand til at gjøre sin pligt, naar det er organisert paa mest mulig centralisert maate, naar der hersker jernhaard disciplin inden partiet og naar dets particentrum, baaret oppe av partimedlemmernes tillid, er utrustet med den mest vidtgaaende magt, autoritet og myndighet.

13. De kommunistiske partier i de land, hvor kommunisterne kan drive sit arbeide legalt, maa fra tid til anden foreta utrensninger (nyregistrering) av sine partiorganisationer, for systematisk at rense partiet for de sig indsnikende smaa-borgerlige elementer.

14. Ethvert parti som ønsker at tilhøre den kommunistiske Internationale, er forpligtet til at støtte uforbeholdent enhver sovjetrepublik i dens kamp mot kontrarevolutionære kræfter. De kommunistiske partier maa føre en utvetydig propaganda for at forhindre transport av krigsammunition til sovjetrepublikkens fiender.

15. Partier som hittil endnu har beholdt sine gamle socialdemokratiske programmer, er nu forpligtet til inden kortest mulig tid — under hensyntagen til de særegne forhold i vedkommende land — at ændre disse programmer og utarbeide et

nyt kommunistisk program i den kommunistiske Internationales aand. I regelen maa programmet for ethvert parti som tilhører den kommunistiske Internationale, bekræftes av Internationalens kongres eller eksekutivkomite. Vedkommende parti har i tilfælde ret til at appellere til kongressen.

16. Alle beslutninger av den kommunistiske Internationales kongres, likesom ogsaa eksekutivkomiteens beslutninger er bindende for alle partier som er tilsluttet den kommunistiske Internationale. Den kommunistiske Internationale som arbeider under den skarpeste borgerkrigs forhold, maa oppbygges paa en langt mere centralisert vis end tilfældet var med den 2. Internationale. Derunder maa selvfølgelig den kommunistiske Internationale og dens eksekutivkomite i hele sin virksomhet ta hensyn til de forskjelligartede forhold, under hvilke de enkelte partier maa kjæmpe og arbeide, og bare fatte beslutninger av almengyldighet i saadanne spørsmaal, hvor dette er mulig.

17. I sammenheng hermed maa alle partier, som vil tilhøre den kommunistiske Internationale, forandre sit navn. Ethvert parti som vil tilhøre den kommunistiske Internationale, maa bære navnet: Det kommunistiske parti i det og det land (avdeling av den 3. kommunistiske Internationale). Spørsmålet om navnet er ikke bare et formelt, men et politisk spørsmaal av stor vigtighet. Den kommunistiske Internationale har erklært hele den borgerlige verden og alle gule socialdemokratiske partier krig. Det er nødvendig, at hver eneste arbeider er klar over forskjellen mellem de kommunistiske partier og de gamle officielle «socialdemokratiske» og «socialistiske» partier, som har forraadt arbeiderklassens banner.

18. Alle førende presseorga-

per i alle land er forpligtet til at avtrykke alle viktige offisielle dokumenter fra den kommunistiske Internationales eksekutivkomite.

19. Alle partier som tilhører den kommunistiske Internationale, eller som har ansøkt om inndmeldelse, er forpligtet til hurtigst mulig eller senest inden 4 maaneder fra den kommunistiske Internationales 2. kongres at indkalde en ekstraordinær kongres for at drøfte alle disse betingelser. Derunder maa centralstyrrerne sørge for, at alle lokalorganisationer blir bekjendt med beslutningerne paa den kommunistiske Internationales 2. kongres.

20. De partier som nu vil indtræ i den 3. Internationale, men som ikke radikalt har ændret sin tidligere taktik, maa før sin indtræden i den 3. Internationale sørge for, at

ikke mindre end $\frac{2}{3}$ av medlemmerne i deres centralkomite og alle de viktigste centralinstitutioner bestaar av partifæller, som alt før den 2. kongres av den kommunistiske Internationale utvetydig offentlig har uttalt sig for partiets indtrædelse i 3. Internationale. Undtagelser er tillatt med sanktion av eksekutivkomiteen. Den kommunistiske Internationales eksekutivkomite har ret til ogsaa for de i par, 7 nævnte representanter for centrumsretningen at gjøre undtagelser.

21. De partimedlemmer, som principielt forkaster de av den kommunistiske Internationale opstillede betingelser og retningslinjer, blir at utelukke av partiet.

Dette gjelder særlig de delegerte til den ekstraordinære partikongres.

Det kommunistiske partis rolle i den proletariske revolution.

Den internationale arbeiderklasse staar foran avgjørende kampe. Den epoke vi nu gjennomlever, er borgerkrigens epoke. Den avgjørende time nærmer sig. Næsten i alle land, hvor der findes en arbeiderbevegelse av betydning, staar arbeiderklassen foran en række bitre kampe med vaaben i haand. Mer end nogensinde trenger arbeiderklassen en sterk organisation. Utrættelig maa arbeiderklassen nu forberede sig paa disse kampe, uten at forsømme en time av den kostbare tid.

Dersom arbeiderklassen under Pariser-kommunen (1871) hadde hat et stramt organisert om end litet kommunistisk parti, da vilde den franske arbeiderklasses første he-roiske opstand ha virket meget

sterkere og mange feil og svakheter hadde kunnet undgaas. De kampe, som arbeiderklassen nu, i en ny historisk situation, staar foran, vil bli langt mere skjæbnesvangre end kampen i 1871.

Den kommunistiske Internationales anden kongres gjør derfor den revolutionære arbeiderklasse over hele verden opmerksom paa følgende:

1. Det kommunistiske parti er en del av arbeiderklassen, den mest fremskredne og klassebevisste og derfor mest revolutionære. Det kommunistiske parti blir ved et naturligt utvalg dannet av de bedste, mest klassebevisste, mest offervillige og klartskuede arbeidere. Det kommunistiske parti har ingen interesser som avviker fra den sam-

lede arbejderklassens interesser. Det kommunistiske parti adskiller sig fra den samlede arbejdermasse derved at det overskuer arbejderklassens historiske fremgangslinje i sin helhet og bestreber sig paa, hvor veien gjør en bøjning, at forsvare den samlede klasses interesser og ikke bare enkelte grupper. Det kommunistiske parti er det organisatorisk-politiske rør, ved hjælp av hvilket den mest fremskredne del av arbejderklassen er istand til at styre den samlede masse av proletarer og halvproletarer i den rigtige kurs.

2. Indtil statsmagten er erobret av arbejderklassen og arbejderklassen for alle tider har befæstet sit herredømme og skapt garantier mot enhver borgerlig restauration, (gjenoprettelse av det borgerlige samfund), indtil da vil det kommunistiske parti indenfor sine organiserte rækker omfatte bare et mindretal av arbejderne. Indtil erobringen av magten og i overgangstiden formaar det kommunistiske parti under gunstige omstændigheter at øve en bestemmende aandelig og politisk indflydelse paa alle proletariske og halvproletariske lag av befolkningen, derimot formaar det ikke at samle dem i sine organisatoriske rækker. Først efter at arbejderklassens diktatur har faat raadighet over saa mægtige paa-virkningsmidler som pressen, skolen, kirken, parlamentet og det administrative apparat, først efter at det borgerlige samfunds endelige nederlag er indlysende for alle, — først da vil alle eller næsten alle arbeidere begynde at træ ind i rækken av det kommunistiske parti.

3. Begrepet parti og begrepet klasse maa holdes strengt ute fra hverandre. Medlemmerne av de «kristelige» og liberale fagforeninger i Tyskland, England og andre land er uten tvil dele av arbejderklassen. De mer eller mindre be-

tydelige arbejderkredse som staar bak Scheidemann, Gompers og konsorter, er uten tvil dele av arbejderklassen. Under visse historiske forhold er det meget vel, mulig at arbejderklassen er isprængt talrike reaktionære lag. Kommunismens opgave bestaar ikke i at anpasse sig efter disse tilbakeliggende dele av arbejderklassen, opgaven bestaar i at løfte hele klassen op til det nivåa, hvor den kommunistiske fortrop befinner sig. Forveksling av de to begrep — parti og klasse — kan føre til store feilgrep og forstyrrelser. Saaledes er det f. eks. klart, at trods den stemning og de fordomme som hersket inden visse dele av arbejderklassen under den imperialistiske verdenskrig, var det arbeiderpartiets pligt for enhver pris at træ op mot denne stemning og disse fordomme, idet partiet skulde representere proletariatets historiske interesser, som fordret at det proletariske parti erklærte krig mot krigen.

Ved begynnelsen av den imperialistiske krig i 1914 paaberopte socialforrædernes partier i alle land sig arbejderklassens vilje, naar de understøttet bourgeoisiet i sit «eget» land. De glemte da at selv om de tilsynelatende hadde ret til at paaberope sig arbeidernes vilje var det i en slik situation en opgave at træ op mot stemningen blandt arbeidernes flertal og trods alt representere proletariatets historiske interesser.

Eks.: I begynnelsen av det 20. aarh. forkastet datidens russiske menscheviki (de saakaldte økonomister) den aapne politiske kamp mot zarismen med den begrundelse, at arbejderklassen i sin helhet endnu ikke var moden til at forstaa den politiske kamp. Paa samme maate undskylder de høire uavhengige i Tyskland alle sine kompromisser med, at «massene» ønsker det, — uten at forstaa, at partiet

er til for at gaa foran massene og vise dem veien.

4. Den kommunistiske Internationale holder urokkelig fast paa den overbevisning, at sammenbruddet inden den 2. Internationales socialdemokratiske partier under ingen omstændighet maa bli fremstillet som et sammenbrud for det proletariske partivæsen overhodet. I den epoke vi nu er kommet ind i, da der kjæmpes direkte om arbejderklassens diktatur opstaar et nyt arbeiderparti: det kommunistiske parti.

5. Den kommunistiske Internationale forkaster paa det bestemteste den anskuelse, at proletariatet skulde kunne fuldende sin revolution uten at ha et selvstendig politisk parti. Enhver klassekamp er en politisk kamp. Maalet for denne kamp, som uundgaaelig forvandler sig til en borgerkrig, er at erobre den politiske magt. Den politiske magt kan ikke bli grepet, organisert og ledet paa anden maate end ved et politisk parti. Bare i det tilfælde, at proletariatet som fører har et organisert og prøvet parti med sterkt utprægede maal og med haandgripleg utarbeidet program for de nærmeste forholdsregler saavel paa den inden- som den utenrikske politiks omraade, vil erobringen av den politiske magt ikke vise sig som en tilfældig episode, men vil tjene som utgangspunkt for en varig kommunistisk samfundsbygning ved proletariatet.

Den samme klassekamp fordrer paa samme maate den centrale sammenfatning og den fælles ledelse av de forskjelligartede former for den proletariske bevegelse. (Fagforeninger, forbruksforeninger, bedriftsraad, undervisningsarbeide, valg og lignende.)

Et slikt sammenfattende og ledende centrum kan bare et politisk parti være. Hvis man avstaar fra

at skape, styrke og underordne sig et saadant parti, betyr det det samme som at opgi den ensartede ledelse av proletariatets enkelte kamptropper paa de forskjellige kamppladser. Proletariatets klassekamp fordrer en konsentrert agitation som belyser kampens forskjellige etapper fra ét fast standpunkt og leder proletariatets oppmerksomhet hvert øieblik paa den samlede klasses bestemte, fælles opgaver. Det kan ikke ske uten et centralisert politisk apparat, det vil si uten et politisk parti.

Den propaganda som de revolutionære syndikalister og tilhengere av I. W. W. («Verdens industriarbeidere») har drevet mot nødvendigheten av et selvstendig arbeiderparti, førte og fører derfor bare til understøttelse av bourgeoisiet og de motrevolutionære «socialdemokrater». I sin propaganda mot et kommunistisk parti, som de vil erstatte med fagforeninger og med «almindelige» arbeiderunioner, staar syndikalisterne og industrialisterne meget nær de erklærte opportunister

De russiske menscheviker prædiket i nogen aar efter revolutionens nederlag i 1905 ideen om de saakaldte arbeiderkongresser, som skulde erstatte arbeiderklassens revolutionære parti; de «gule labourister» i England og Amerika prædiker for arbeiderne, at de skal skape formløse arbeiderforbund, eller utflytende bare-parlamentariske foreninger istedenfor det politiske parti og fører samtidig i praksis en helt igjenem borgerlig politik. De revolutionære syndikalister og industrialister vil kjæmpe mot bourgeoisiets diktatur, men vet bare ikke hvorledes. De merker ikke, at arbeiderklassen uten et selvstendig politisk parti er et legeme uten hode.

Den revolutionære syndikalisme og industrialisme betyr et skridt fremover bare i sammenligning

med den 2. Internationales gamle, sløve, motrevolutionære ideologi. Men i sammenligning med den revolutionære marxisme, det vil si med kommunismen, betyr syndikalismen og industrialismen et skritt tilbake. De «venstre» K. A. P. D.s erklæringer paa deres stiftelseskongres i april om at de dannet et parti, men «intet parti i traditionel betydning», er en aandelig kapitulation overfor de anskuelse i syndikalismen og industrialismen som er reaktionære.

Arbeiderklassen kan ikke bare ved generalstreik eller de korslagte armes taktik vinde seier over bourgeoisiet. Proletariatet maa gripe til væbnet opstand. Enhver som har forstaat det vil ogsaa skjønne, at der til dette trænges et organisert, politisk parti; formløse arbeiderunioner er ikke nok.

De revolutionære syndikalister taler ofte om den rolle som en bestemt revolutionær minoritet spiller. Nu, et virkelig beslutsomt mindretal av arbeiderklassen, et mindretal som er kommunistisk, som vil handle, som har et program og vil organisere masserne til kamp, er netop det kommunistiske parti.

6. Den viktigste oppgave for et virkelig kommunistisk parti bestaar i alltid at staa i den nærmeste kontakt med proletariatets bredeste lag. For at opnaa det kan og skal kommunisterne ogsaa virke i saadanne foreninger som ikke er partimæssige, men som omfatter store prolelarlag. For eksempel organisationer for krigsinvalider i forskjellige land, «Hands off Russia»s komiteen i England, proletariske leieboerforeninger osv. Særlig viktig er det russiske eksempel med de saakaldte «partiløse» arbeider- og bondekonferanser. Saadanne konferanser blir organisert næsten i hver by, hvert arbeiderkvarter og ogsaa paa landet. Ved valgene til disse konferanser deltar de bredeste

masser ogsaa av de tilbakeblevne arbeidere. Paa dagsordenen staa de mest aktuelle spørsmal: ernærings-, bolig- og skolespørsmålet, de militære spørsmal og de nærmeste politiske oppgaver. Kommunisterne forsøker paa det ivrigste at paavirke disse «partiløse» konferanser — og med stort held for partiet.

Kommunisterne holder det for sin viktigste oppgave at drive systematisk, organisatorisk oppdragelsesarbeide inden de store arbeiderorganisationer, og for at dette arbeide skal lykkes, for at man skal kunne hindre at det revolutionære proletariats fiender bemægtiger sig disse store arbeiderorganisationer, maa de kommunistiske arbeidere danne sit eget, selvstendige, sluttede, kommunistiske parti, som alltid er organisert og istand til ved enhver vending av begivenheternes gang og under alle former av bevegelsen at vareta kommunismens felles interesser.

7. Kommunisterne holder sig paa ingen maate utenfor de ikke partimæssige arbeiderorganisationer og undlater ikke under nogen omstændighet at delta i dem, selv om de har en utpræget reaktionær karakter (gule forbund, kristelige foreninger osv.). Det kommunistiske parti arbeider utrættelig inden disse organisationer for at overbevise arbeiderne om, at naar bourgeoisiet arbeider for princippet partiløshet sker det for at føre proletariatet bort fra organisert kamp for socialismen.

8. Den gamle «klassiske» inndeling av arbeiderbevegelsen i parti, fagforeninger og kooperation er forældet. Den proletariske revolution i Rusland har skapt grunnformen for proletardiktaturet — sovjetene. Den nye inndeling, som vi overalt nærmer os, er: 1) parti, 2) sovjet, 3) produktionsforbund (fagforeninger). Men ogsaa arbeideraadene saavelsom de revolutio-

nære produktionsforbund, maa bestandig og systematisk bli ledet av proletariatets parti, det vil si det kommunistiske parti. Arbeiderklassens organiserte fortrop — det kommunistiske parti — maa føre arbeiderklassens kampe saavel paa det økonomiske og politiske som paa dannelsesvæsenets omraade; det maa være den levende aand saavel i produktionsforbundene og arbeideraadene som i alle de andre former for den proletariske organisation.

At sovjetformen er opstaat som den historiske grundform for proletariatets diktatur, forringer paa ingen maate det kommunistiske partis førende rolle i den proletariske revolution.

Naar Tysklands «venstre» kommunister (se deres oprop til det tyske proletariat 14. april 1920, undertegnet Tysklands kommunistiske arbeiderparti) erklærer, «at ogsaa partiet nærmer sig mer og mer til raadstanken og antar proletarisk karakter», saa er dette et forvirret uttrykk for den ide, at det kommunistiske parti maa oppløse sig i raad og at disse maa erstatte partiet. Denne tanke er grundfalsk og reaktionær.

I den russiske revolutions historie oplevet vi et helt avsnit, hvor sovjet marsjerte mot det revolutionære parti og understøttet borgeragenternes politik. Det samme kunde man ogsaa iagtte i Tyskland. Det kan ogsaa være mulig i andre land.

For at sovjetene kan opfylde sin historiske opgave er tvertom et saa kraftig kommunistisk parti nødvendig, at det ikke anpasser sig til sovjettene men selv er istand til at passe paa, at sovjettene ikke «tilpasser» sig bourgeoisiet og det hvitgardistiske socialdemokrati, at det ved hjelp av de kommunistiske sovjettene, men selv er istand til at

at trække disse i det kommunistiske partis slæpetaug.

Den som gjør det kommunistiske parti det forslag at «tilpasse» sig sovjet, og som mener, at partiet vil faa en mere utpræget proletarisk karakter ved en saadan «tilpassning», han viser saavel sovjet som partiet en høist tvilsom tjeneste, han forstaar hverken partiets eller sovjets betydning. Sovjetideen vil desto før seire jo sterkere det parti er, som vi har dannet i hvert land. Med læberne avlægger nu ogsaa de «uavhengige» og til og med høiresocialister bekjendelser til fordel for sovjetideen. Bare naar vi har et sterkt kommunistisk parti, som er istand til at gi sig utslag i sovjetpolitikk, til at føre sovjet med sig, vil vi kunne forhindre at disse elementer forvrænger sovjetideen.

9. Arbeiderklassen trenger det kommunistiske parti, ikke bare mens det tilkjemper sig magten, men ogsaa efterat det har erobret den. Ruslands kommunistiske parti, som nu har hat magten i snart tre aar viser, at dets betydning ikke er blit mindre efter erobringen av magten, men tvertimot er blit langt større.

10. Efter erobringen av magten ved proletariatet blir dets parti dog som før bare endel av arbeiderklassen, men det er netop den del av arbeiderklassen som organiserte seiren: i to aartier i Rusland, i en række av aar i Tyskland har det kommunistiske parti maattet føre sin kamp ikke bare mot bourgeoisiet, men ogsaa mot de «socialister», som er lederne for den borgerlige paavirkning av proletariatet; det optok i sine rækker de standhaftigste, mest vidtskuende og fremskredne forkjæmpere for arbeiderklassen. Bare ved en saaden sluttet organisation av arbeiderklassens elite er det mulig at overvinde alle de vanskeligheter som stiller sig i veien for arbeiderdiktaturet efter seiren.

Det kommunistiske parti har det avgjørende ord, naar det gjælder at organisere en ny proletarisk rød arme og tilintetgjøre det borgerlige statsapparat og istedenfor dette etablere et nyt proletarisk. Det har at kjæmpe mot laugsmæssige tendenser og mot lokal- og kreds-patriotisme; det maa skape en ny arbejdsdisciplin. Paa alle disse felter har det kommunistiske parti det avgjørende ord. Dets medlemmer maa ved eget eksempel ildne og føre flertallet av arbejderklassen.

11. Nødvendigheten av et politisk proletarparti falder først bort samtidig med klasserne. Paa veien til kommunismens endelige seier er det mulig at den historiske betydning av de tre grundformer for den nuværende proletariske organisation (parti, sovjet og produktionsforbund) vil forandres og at arbejderorganisationens ensartede type litt efter litt vil utkristalliseres. Men det kommunistiske parti vil først da fullstendig gaa op i arbejderklassen, naar kommunismen ophører med at være kampobjekt og den samlede arbejderklasse er blit kommunistisk.

12. Den kommunistiske Internationales anden kongres vil ikke bare slaa fast det kommunistiske partis historiske opgave, men gjør ogsaa den internationale arbejderklasse opmerksom paa hvad slags kommunistisk parti vi trenger, om end bare i store trekk.

13. Den kommunistiske Internationale er av den anskuelse, at det kommunistiske parti særlig i proletardiktaturets tid maa bygges paa grundlag av en sterk proletarisk centralisation. For med held at føre arbejderklassen ut av den langvarige og haarde borgerkrig maa det kommunistiske parti skape en sterk militær disciplin i sine egne rækker. De erfaringer som det kommunistiske parti har høstet under sin aa-

relange ledelse av arbejderklassen i den russiske borgerkrig, har vist, at arbejderne seier er umulig uten den strengeste disciplin, uten den fullstændigste centralisation og uten hel kameratslig tillid hos alle partiorganisationer til det ledende particentrum.

14. Det kommunistiske parti maa oppbygges paa grundlag av demokratisk centralisme. Hovedprincippet i den demokratiske centralisme bestaar i, at de høiere partiinstanser vælges av de lavere, at alle forskrifter fra den overordnede instans er ubetinget bindende for de underordnede instanser, og i at der eksisterer et sterkt particentrum, hvis autoritet for alle tillidsmænd er almindelig anerkjendt i tiden mellem partikongresserne.

15. En række kommunistiske partier i Europa og Amerika er tvunget til at føre en illegal eksistens paa grund av at bourgeoisiet har sat kommunisterne utenfor loven. Man maa huske paa at man under en saadan tingenes tilstand er tvunget til at avstaa fra den strenge gjennomførelse av valgbarhetsprincippet og overlate de ledende partiinstanser retten til komplettering, saaledes som det i sin tid har været tilfældet i Rusland. Under beleiringstilstanden kan ikke det kommunistiske parti betjene sig av det demokratiske referendum ved ethvert viktig spørsmål; det er tvertimot tvunget til at indrømme det ledende centrum retten til at fatte vigtige beslutninger for alle partimedlemmer naar situasjonen kræver det.

16. Propagandaen for en utstrakt «autonomi» for de enkelte lokale partiorganisationer svækker for tiden bare det kommunistiske partis rækker, undergraver dets evne til aktion og begunstiger de smaaborgerlige, anarkistiske, opløsende tendenser.

17. I de land hvor bourgeoisiet eller det motrevolutionære socialdemokrati endnu er ved magten, maa det kommunistiske parti lære planmessig at kombinere den legale virksomhet med den illegale. Ved dette maa det legale arbeide altid være under det illegale partis faktiske kontrol. De kommunistiske parlamentsfraksjoner, saavel i de centrale (riks-) som i de lokale (lands- eller byinstitutioner), maa helt og fuldt stilles under partiets kontrol — helt bortset fra om partiet for øieblikket er legalt eller illegalt. De deputerte som i en eller anden form vægrer sig for at underordne sig partiet, maa utstøtes av kommunisternes rækker. Den legale presse (aviser, forlag) maa ubetinget stilles under partiet og dets centralkomite.

18. Grundlaget for det kommunistiske partis hele virksomhet maa være overalt at danne en kommunistisk celle, selv om antallet av proletarer og halvproletarer undertiden kan være aldrig saa litet. I hver sovjet, hver fagforening, hver forbruksforening, i hver bedrift og i ethvert leieboerraad, overalt hvor der findes endog bare tre mand som trær i skranken for kommunismen, maa der straks dannes en kommunistisk celle. Bare kommunisternes samhold er det som gir arbeiderklassens fortrop dens evne til at føre den samlede arbeiderklasse. Alle kommunistiske particeller som er virksomme i de partiløse organisationer, er ubetinget underordnet den samlede partiorganisation, ganske bortset fra om partiet i øieblikket arbeider legalt eller illegalt. De kommunistiske celler av enhver art maa være underordnet hverandre paa grundlag av den strengeste rangsordning efter et nøiagtigst mulig system.

19. Dèt kommunistiske parti opstaar næsten overalt som byparti, som et parti av industriarbeidere,

der hovedsagelig bor i byer. For at arbeiderklassen skal faa den lettest og hurtigst mulige seier, er det nødvendig at det kommunistiske parti ikke bare er byparti, men at det ogsaa omfatter landsfolk. Det kommunistiske parti maa drive sin propaganda og sin organisatoriske virksomhet blandt landarbeiderne og de smaa og middelstore bønder. Det kommunistiske parti maa med særlig omhu arbeide for organiseringen av kommunistiske celler paa landsbygden.

*

Proletariatets internationale organisation kan bare være sterk i det tilfælde, at de ovenfor formulerede anskuelser har utbredt sig i alle de land, hvor kommunister lever og kjæmper. Den kommunistiske Internationale indbyr til sin kongres enhver fagforening som anerkjender den tredje Internationales principper, og er beredt til at bryte med den gule Internationale. Den kommunistiske Internationale vil organisere en international sektion av røde fagforeninger som staar paa kommunismens grund. Den kommunistiske Internationale vægrer sig ikke for at samarbeide med nogensomhelst ikke-partimæssig arbeiderorganisation, naar denne vil føre en alvorlig revolutionær kamp mot bourgeoisiet. Men i denne forbindelse vil den kommunistiske Internationale gjøre al verdens proletarer opmerksom paa følgende:

1. Det kommunistiske parti er hoved- og grundvaabenet for arbeiderklassens befrielse. I ethvert land maa vi nu ikke ha grupper eller strømninger, men et kommunistisk parti.

2. I ethvert land skal der bare bestaa et eneste ensartet kommunistisk parti.

3. Det kommunistiske parti skal bygges op paa den strengeste cen-

traliserings princip, og i borgerkri- gens tid maa militær disciplin raade i dets rækker.

4. Overalt hvor der findes pro- letarer og halvproletarer, selv om det bare er et dusin, maa det kom- munistiske parti ha en organiseret celle.

5. I enhver ikke-partimæssig institution maa der være en kom- munistisk particelle, som paa det

strengeste er underordnet fælles- partiet.

6. For at beskytte kommuni- mens program og revolutionære tak- tik fast og urokkelig, maa det kommunistiske parti altid være paa det nøieste forbundet med de brede arbeiderorganisationer og sky sekt- væsenet i samme grad som princip- løsheten.

Fagforeningsbevægelsen, bedriftsraadene og den 3. Internationale.

1. De fagforeninger som blev dannet av arbeiderklassen i kapital- ismens fredelige udviklingsperiode, var organisationer av arbejdere til kamp for en forhøielse av prisen paa arbejdskraften paa mar- kedet og for forbedring av betin- gelserne for arbejdskraftens anven- delse. De revolutionære marxister bestræbet sig for ved sin indflydel- se at sætte disse organisationer i forbindelse med proletariatets po- litiske parti, socialdemokratiet, til fælles kamp for socialismen. De samme grunde som gjorde at det internationale socialdemokrati, med undtagelse av enkelte partier, viste sig, ikke som et værktøi for prole- tariatets kamp for at styrte kapi- talismen, men som en organisation, der i bourgeoisiets interesse holdt proletariatet tilbage fra revolutio- nen, viste fagforeningerne sig un- der krigen i de fleste tilfælder som en del av bourgeoisiets krigsappa- rat og hjalp det i at presse mest mulig sved ut av arbeiderklassen, til desto mer energisk krigsførsel i den kapitalistiske profits interes-

ser. Fagforeningerne, som ho- vedsagelig omfattet de bedstbe- talte, faglærte arbejdere, som blev sneversynte paa grund av sin faglige egoisme, bundet i sin handlekraft av det fra masserne isolerte byraakratiske ap- parat og vildledet av sine oppor- tunistiske førere, forraadte ikke bare den sociale revolutions sak, men svigtet endogsaa i kampen for bedre livsvilkaar for de organiserede arbejdere. De stod først paa stand- punktet: faglig kamp med arbeids- giverne, men har erstattet det med programmet: fredelig opgjør med kapitalisterne for enhver pris. Ikke bare de liberale forbund i England og Amerika og de angivelig «social- istiske» frie fagforeninger i Tysk- land og Østerrike, har ført en saa- dan politik, men ogsaa de syndikal- istiske forbund i Frankrike.

2. Krigens økonomiske følger, verdenshusholdningens fuldstændi- ge desorganisering, den vanvittige dyrtid, den utstrakte benyttelse av kvinde- og barnarbeide, de stadig forværrede boligforhold — alt dette

driver proletariatets bredeste masser til kamp mot kapitalismen. Denne kamp er etter sin utstrækning og den karakter som den antar mer og mer for hver dag, en revolusionær kamp, som objektivt ødelægger grundlaget for den kapitalistiske ordning. Den forhøielse av arbeidslønnen som idag ved økonomisk kamp opnaaes av denne eller hin arbeiderkategori, overflyves imorgen av prisstigningen. Prisene maa stige, fordi den kapitalistiske klasse i de seierrike land, samtidig med at de ødelægger Midt- og Øst-Europa ved sin utbytningspolitik, ikke alene er ute av stand til at organisere verdenshusholdningen, men utrættelig desorganiserer den. For at opnaa forbedringer i sin økonomiske kamp strømmer de bredeste arbeidermasser, som hittil har staat utenfor fagforeningerne, ind i deres rækker. I alle kapitalistiske land kan man bemerke en kjæmpemæssig tilvekst til fagforeningerne, som derfor ikke lenger bare er en organisation av proletariatets fremskredne del, men av dets hovedmasser. Idet disse masser strømmer ind i fagforeningerne, søker de at gjøre dem til sit kampvaaben. De stadig tilspidsede klassemotsetninger tvinger fagforeningerne til at lede streiker, der som en stor bølge overskyller hele den kapitalistiske verden og avbryter den kapitalistiske produktions- og varebytteproces. Idet arbeidermasserne forhøier sine fordringer parallelt med prisstigningen og sin egen utmattelse, ødelægger de grundlaget for enhver kapitalistisk kalkulation — denne elementære forutsætning for enhver ordnet økonomi. Fagforeningerne, som under krigen var blit organer som paavirket arbeidermasserne i bourgeoisiets interesser, blir nu organer til kapitalismens ødelæggelse.

3. Denne ændring i fagforenin-

gernes karakter blir paa enhver maate hindret av det gamle fagforeningsbyraakrati og paa grund av fagforeningernes gamle organisationsformer. Det gamle fagforeningsbyraakrati søker paa mange steder at opretholde fagforeningerne som arbeideraristokratiets organisationer, de opretholder de forskrifter som gjør det umulig for de slet lønnede arbeidermasser, at tiltræde fagforeningsorganisationerne. De gamle fagforeningsbyraakrater forsøker videre istedenfor arbeidernes streikekamp, som for hver dag mer og mer antar karakteren av en revolusionær kamp mellem bourgeoisiet og proletariatet, at sætte en forhandlingspolitik med kapitalisterne, en langvarig tarifpolitik, som allerede paa grund av den vanvittige prisstigning har mistet enhver mening. De søker at paatvinge arbeiderne en politik, som faar uttrykk i de saakaldte «Arbeitsgemeinschaft» og «Joint industrial Councils», og søker ved den kapitalistiske stats hjælp at lægge lovmæssige hindringer i veien for streiker. I kampens spændte øieblikke saar bourgeoisiet tvedragt i de kjæmpende arbeideres masser og forhindrer sammenslutningen av de forskjellige arbeiderkategoriers kamp til en almindelig klassekamp. I disse forsøk understøttes det av de gamle, strengt faglige organisationer efter fag, som splitter arbeiderne inden en industrigren i særskilte faggrupper, tiltrods for at den kapitalistiske utbytningproces driver dem sammen. De støtter sig til den magt, som ligger i det gamle arbeideraristokratis overleverte ideologi, en ideologi som bestaar, skjønt dette aristokrati stadig svækkes gjennom den ophævelse av alle privilegier for enkelte grupper av proletariatet, som kapitalismens forfald fører med sig, gjennom nivelleringen av arbeiderklassens stilling og

den stadig mer almindelige nød og usikkerhet.

Paa denne maate splitter fagforeningsbyrakratiet arbeiderbevægelsens mægtige strøm i smaa bækker, forfusker bevægelsens revolutionære maal, gjennom reformistiske smaaforordringer og virker som bremse paa den almindelige utvikling av proletariatets kamp til en revolutionskamp for kapitalismens ødelæggelse.

4. I betragtning av at vældige arbeidermasser strømmer ind i fagforeningerne, i betragtning av den økonomiske kamps objektivt revolutionære karakter, som tvinger masserne ind i motsætningsforhold til fagforeningsbyrakratiet, maa kommunisterne i alle land delta i fagforeningerne, for at gjøre disse til bevisste kamporganer for kapitalismens tilintetgjørelse og for kommunismen. De maa ta initiativet til dannelse av fagforeninger hvor disse ikke eksisterer. Enhver frivillig holden-sig-utenfor fagbevægelsen, ethvert kunstig forsøk paa at skape særegne fagforeninger — uten at være tvunget til det paa grund av særlige voldshandlinger fra fagforeningsbyrakratiet side (opløsning av revolutionære lokale fagforeninger efter ordre fra opportunistiske centralledelser) eller tvunget ved en sneversynt aristokratisk politik, som sperrer adgangen til organisationerne for store masser av mindre faglærte arbeidere — betyr en enorm fare for den kommunistiske bevægelse. Denne fare truer med at skille de mest klassebevisste arbeidere fra masserne, som er paa vei til kommunismen, og at utlevere disse masser til de opportunistiske førere, som arbeider bourgeoisiet i henderne. Arbeidermassernes uklarhet, deres aandelige ubesluttsomhet, deres paavirkelighet for de opportunistiske føreres argumenter, kan bare overvindes un-

der den stadig tilspidsede kampes proces, eftersom de brede lag av proletariatet gjennom sin erfaring, sine seire og nederlag lærer sig til at forstaa, at de umulig længer kan vinde menneskelige levevilkaar paa det kapitalistiske systems grund, og eftersom de fremskredne kommunistiske arbeidere lærer sig til at forstaa, at de i klassekampen ikke bare maa være forkyndere av kommunismens ideer, men ogsaa de mest beslutsomme førere for den økonomiske kamp og for fagforeningerne. Bare paa denne maate vil det bli mulig at fjerne opportunistiske førere fra fagforeningerne, bare paa denne maate kan kommunisterne træ i spidsen for fagbevægelsen og gjøre den til et organ for den revolutionære kamp for kommunismen. Bare paa denne maate vil de faa revet ned de grænser som adskiller fagforeningerne og faa erstattet fagforbundene med industriforbund, faa avskaffet det fra masserne isolerte byraokrati og erstattet det med et apparat av bedriftsrepresentanter, hvorved centralledelserne bare blir forbeholdt de allernødvendigste funktioner.

5. Da de stiller fagorganisationens maal og væsen høiere end dens form, bør kommunisterne i fagbevægelsen ikke vike tilbake for en spaltning av fagorganisationen, naar de ved at renonsere paa en spaltning vilde opgi det revolutionære arbeide inden fagforeningerne, opgi at forsøke paa at gjøre organisationen til et verktøi for den revolutionære kamp og de dermed vilde opgi at forsøke paa at organisere den mest utbyttede del av proletariatet. Men selv hvor en slik spaltning skulde vise sig nødvendig, bør den bare gjennomføres, hvis det lykkes kommunisterne, gjennom utrættelig kamp mot de opportunistiske førere og deres taktik, gjennom den mest levende deltagelse i den økonomiske kamp, at overbevise

de brede arbeidermasser om, at spaltningen ikke foretages for fjernliggende, dem uforstaaelige revolutionsformaals skyld, men av hensyn til arbeiderklassens nærmeste, konkrete interesser. Kommunisterne maa i tilfælde av, at spaltning blir nødvendig, uavbrutt og alvorlig undersøke om spaltningen ikke vil føre til deres isolering fra arbeidermasserne.

6. Der hvor spaltningen mellem den opportunistiske og den revolutionære fagbevægelse alt tidligere har fundet sted, hvor der, som i Amerika, ved siden av de opportunistiske fagforeninger bestaar forbund med revolutionære tendenser, omend ikke kommunistiske, er kommunisterne forpligtet til at understøtte disse revolutionære fagforeninger, at hjelpe dem til at frigjøre sig for syndikalistiske fordomme og til at stille sig paa kommunismens grund, hvis prinsipper er det eneste sikre kompas i den økonomiske kamps virvar. Hvor der inden fagforeningernes rammer eller utenfor dem i bedrifterne er dannet organisationer som shop-steward'erne, bedriftsraadene, som har til formaal at kjæmpe mot fagforeningsbyråkratiet's motrevolutionære tendenser og understøtte proletariatets spontane, direkte aktioner, maa selvfølgelig kommunisterne med al kraft understøtte disse organisationer. Men understøttelsen av de revolutionære fagforeninger maa ikke bety kommunisternes uttræden av de opportunistiske fagforeninger, som befinner sig i en gjæring og som vil gaa over paa klassekampens grund. Tvertom: Idet de paaskynder utviklingen i de masseforeninger, som befinner sig paa vei til revolutionskamp, kan kommunisterne bli det element, som forener de faglig organiserte arbeidere aandelig og organisatorisk til fælles kamp for kapitalismens tilintetgjørelse.

7. Proletariatets økonomiske kamp forvandler sig i kapitalismens forfalls-epoke langt hurtigere til en politisk kamp end dette kunde ske i kapitalens fredelige utviklingsperiode. Ethvert stort økonomisk sammenstøt kan stille arbeiderne umiddelbart foran spørsmålet om revolution. Det er derfor kommunisternes pligt i alle faser av den økonomiske strid at gjøre arbeiderne oppmerksom paa, at denne strid bare da kan, føre til maalet, naar arbeiderklassen i aapen kamp beseierer kapitalistklassen og paa diktaturets grund tar fat paa det socialistiske oppbygningsarbeide. Idet de gaar ut fra dette, maa kommunisterne bestrebe sig for saavidt mulig at skape en fuldkommen enhet mellem fagforeningerne og det kommunistiske parti, at underordne fagforeningerne under den virkelige ledelse av partiet, som arbeiderrevolutionens fortrop. Til dette formaal maa kommunisterne overalt i fagforeningerne og bedrifterne danne kommunistiske fraksjoner, ved hvis hjelp de kan erobre og lede fagforeningerne.

II.

1. Proletariatets økonomiske kamp for høining av arbeidslønnen og almindelig bedring av livsvilkaarene for arbeidermasserne kommer fra dag til dag mer og mer ind i en blindgate. Den økonomiske oppløsning, som griper om sig i stadig høiere grad fra land til land, viser selv de mest tilbakeblevne arbeidere, at det ikke nytter noget at kjæmpe for høining av arbeidslønnen og forkortelse av arbeidsdagen, at kapitalistklassen for hver dag blir mindre istand til at gjenoprette samfundshusholdningen og sikre arbeiderne endog de livsvilkaar de hadde før krigen. Av denne arbeidermassernes voksende forstaaelse utspringer deres bestrebelsers for at

skape organisationer, som kan opta kampen for at redde samfundshusholdningen gennem bedriftsraadenes arbejderkontrol over produktionen. Bestræbelsen for at skape bedriftsraad, som mer og mer griper arbejderne i de forskjellige land, har sit utgangspunkt i de forskjelligste aarsaker (kamp mot det kontrarevolutionære byraakrati, nedtrykthet efter faglige nederlag, bestræbelse for at skape en organisation som omfatter alle arbeidere etc.), men den munder tilslut ut i kampen for kontrollen over industrien, bedriftsraadenes særlige historiske opgave. Det er derfor en feil at ville organisere bedriftsraad bare av saadanne arbeidere, som alt staa paa proletarietets dikturs grund. Tvertimot: det kommunistiske partis opgave er det, paa grund av den økonomiske opløsning at organisere alle arbeidere og lede dem til kamp for proletarietets diktatur, ved hjælp av utvidelse og utdypning av den for dem alle forstaaelige kamp for arbejderkontrollen over produktionen.

2. Denne opgave vil det kommunistiske parti kunne løse, naar det under bedriftsraadenes kamp utdyper den erkjendelse hos masserne, at den planmæssige gjenoprettelse av samfundet paa kapitalistisk grund, som vilde bety en ny underkastelse under staten til fordel for kapitalistklassen, nu er umulig. En organisering av samfundet, som svarer til arbeidermassernes interesser, er bare mulig, naar staten befinner sig i arbeiderklassens hænder, naar arbeiderdiktaturets faste haand tar fat paa at feie kapitalismen væk og bygge op det nye socialistiske samfund.

3. Bedriftsraadenes kamp mot kapitalismen har som sit nærmeste almindelige maal arbejderkontrollen over produktionen. Arbejderne i hver bedrift, i hver industrigren lider uavhengig av sit fag under

kapitalisternes sabotage av produktionen, idet disse finder det fordelagtig at indstille produktionen, for at tvinge arbejderne gjennem sulten til at gaa med paa de mest trykkende arbeidsforhold, eller for at undgaa nye kapitalanbringelser i produktionen under den almindelige dyrtid. Beskyttelsen mot denne kapitalisternes sabotage av produktionen samler arbejderne uavhengig av deres politiske overbevisning, og derfor er de bedriftsraad som vælges av alle arbeidere i vedkommende bedrift, de allerbredeste masseorganisationer for proletariatet. Men desorganiseringen av den kapitalistiske samfundshusholdning er et resultat ikke bare av kapitalisternes vilje, men i langt høiere grad et resultat av kapitalismens uophørlige forfald. Derfor maa bedriftsraadene i sin kamp mot følgerne av dette forfald gaa lenger end til kontrol med den enkelte bedrift, bedriftsraadene i de enkelte bedrifter vil snart staa foran spørsmålet om en arbejderkontrol over hele industrigrener og den samlede industri. Men da arbeidernes forsøk paa at forsyne fabrikkene med raastoffer, paa at kontrollere fabrikkernes finansoperationer, vil bli nøtt av bourgeoisiet og de kapitalistiske regjeringer med de mest energiske forholdsregler mot arbeiderklassen, saa fører kampen for arbejderkontrollen over produktionen til kamp for arbeiderklassens erobring av magten.

4. Agitationen for bedriftsraadene maa føres saaledes, at den overbevisning faar rot i de bredeste folkemasser, ogsaa hos dem som ikke direkte hører til proletariatet, at skylden for opløsningen ligger hos bourgeoisiet, mens proletariatet med sin parole om arbejderkontrollen over industrien kjemper for avskaffelse av spekulasjonen, desorganiseringen og dyrtiden. Det er derfor de kommunistiske partiers

opgave at kjempe for kontrollen over produktionen ved at henvise til de mest brændende dagsspørsmål, brændselsmangelen, transportvæsenets forfald o. s. v. gjen- nem sammenknytning av proletaria- tets enkelte dele og ved at trække over paa sin side brede kredse av smaa bourgeoisiert som med hver dag blir mere og mere proletarisert og i virkeligheten lider uhørt under det økonomiske forfald.

5. Bedriftsraadene kan ikke erstatte fagforeningerne. Bare under kampprocessen kan de forene sig utover rammen av de enkelte bedrifter og fagforeninger etter produksjonsgrenene og skape et almindelig apparat til ledelse av hele kampen. Fagforeningerne er alt nu centraliserte kamporga- ner, om de end ikke omfatter saa store arbeidermasser som be- driftsraadene kan gjøre, som er en for alle arbeidere i bedriften tilgjengelig organisation. Forde- lingen av oppgaverne mellom be- driftsraadene og fagforeningerne blir et resultat av den sociale revo- lutions historiske utvikling. Fag- foreningerne organiserer arbeider- masserne for kampen paa grundlag av kravene om høiere løn og kortere arbeidsdag inden vedkommende stats omraade. Bedriftsraadene or- ganiserer sig for arbeiderkontrol- len over produktionen, for kampen mot den økonomiske oppløsning, de omfatter alle arbeidere i bedriften, men deres kamp kan bare litt efter litt omfatte hele staten. Bare i sam- me forhold som fagforeningerne overvinder sit byraakratis motre- volutionære tendenser og bevisst blir organer for revolutionen, bør kommunisterne understøtte be- stræbelsen for at gjøre bedrifts- raadene til bedriftsgrupper.

6. Kommunisters oppgave be- staar deri: at fylde saavel fagfor- eningene som bedriftsraadene med den samme besluttsomme kampaand,

med erkjendelse og forstaaelse av de bedste metoder for denne kamp, det vil si at fylde dem med kommunismens aand. Idet de ut- fører denne oppgave maa kommuni- sterne i virkeligheten underordne bedriftsraadene og fagforeningene under det kommunistiske partis le- delse og paa denne maate skape et masseorgan av proletarer, grundla- get for et mægtig centralisert parti av proletariatet, som omfatter alle den proletariske kamps organi- sationer og som fører dem alle paa den samme vei til arbeiderklassens seir gjennom proletariatets dikta- tur, til kommunismen.

7. Idet kommunisterne av fag- foreningerne og bedriftsraadene skaper mægtige vaaben for revolu- tionen, forbereder de disse masse- organisationer til den store oppga- ve, som vil tilfalde dem efter op- rettelsen av det proletariske dikta- tur, til den oppgave at være hoved- elementet i nyorganisationen av samfundslivet paa socialistisk grund. Fagforeningerne utbygget som industriforbund, støttet til be- driftsraadene som sine fabrikorga- nisationer, vil da gjøre arbeider- masserne fortrolig med deres pro- duktionsoppgave, utdanne de mest erfarne arbeidere til ledere av be- drifterne, stille de tekniske spe- cialister under sin kontrol og sammen med arbeiderstatens re- præsentanter planlægge og gjen- nemføre den socialistiske samfunds- politik.

III.

Fagforeningerne bestræbte sig allerede i fredstiden paa interna- tional samling. Det var nødvendig fordi kapitalisterne under streiker importerte streikbrytere fra frem- mede land. Men fagforeningernes Internationale var før krigen bare av underordnet betydning. Den be- stræbte sig for finansielt at under- støtte den ene fagforening ved

hjælp av den anden, for at organisere en social statistik, men ikke for at organisere en fælles kamp, ti de av opportunister ledede fagforeninger forsøkte at undgaa enhver revolutionær kamp av internationalt omfang. Opportunistiske førere for fagforeningerne, som under krigen, hver i sit land, var lakeier for bourgeoisiet, søger nu at gjenoprette den faglige Internationale og forsøker at gjøre den til et vaaben for den internationale verdenskapital mot proletariatet.

Under ledelse av Legien, Jouhaux, Gompers har de skapt et arbeidsbyraa under Folkenes forbund, denne organisation av det internationale kapitalistiske røvervæsen. De forsøker i alle land at lamme streikebevægelser gjennom løve, som forpligter arbeiderne til at underkaste sig voldgiftsdommere som, opnævnes av repræsentanter for den kapitalistiske stat. De forsøker overalt gjennom forhandlinger med kapitalistene at skaffe indrømmelser til de faglærte arbeidere, for paa denne vis at ødelægge arbeiderklassens voksende enhet.

Amsterdamer-fagforenings-Internationale er saaledes en stedfortræder for den bankerotte 2, Brüs-

seler-Internationale. De kommunistiske arbeidere som tilhører fagforeningerne i alle land maa derimot stræbe efter at skape en international kampfront av fagforeningerne. Det dreier sig nu ikke om finansiel understøttelse til streiker, men om, i det øieblik at arbeiderklassen i et land trues av en fare, da at mobilisere de organiserte masser i andre land til vedkommende arbeiderklassens beskyttelse, og at gjøre det umulig for bourgeoisiet i et land at hjelpe bourgeoisiet i et andet land som staar i kamp med arbeiderklassen. Proletariatets økonomiske kamp i alle land utvikler sig for hver dag mer og mer til en revolutionskamp. Derfor maa fagforeningerne bevisst opbyde alle kræfter for at understøtte enhver revolutionskamp saavel i sit eget land som ogsaa i andre land. I dette øiemed maa de ikke bare i hvert enkelt land stræbe efter den størst mulige centralisering av sin kamp, men de maa gjøre det i international maalestok, idet de træder ind i den kommunistiske Internationale, forener sig med den til én armé, hvis forskjellige dele fører kampen sammen under gjensidig støtte.

Under hvilke betingelser arbeidersovjets bør dannes.

1. Raad av arbeiderdeputerte («sovjets») opstod først i Rusland i aaret 1905, mens den revolutionære bevægelse blandt de russiske arbeidere var rask stigende. Petrograd sovjet gjorde alt i 1905 de første instinktive skridt til erobring av magten. Petrograd sovjet var i de dage bare i samme grad sterk som den hadde utsigt til at erobre den politiske magt. Saasnart den zari-

iske kontrarevolution atter blev sterk og arbeiderbevægelsen blev svakere, ophørte sovjet efter en kortvarig sygdomstid overhodet at eksistere.

2. I 1916, i begyndelsen av en ny, bred revolutionær bevægelse i Rusland, da ideen om øieblikkelig organisering av arbeidersovjets opstod, advarte det bolschevikkiske parti arbeiderne mot straks at dann

sovjets og hævdede, at dannelsen av arbeidersovjets bare da er paa sin plads, naar revolutionen alt er begyndt og den umiddelbare kamp om magten staar paa dagsordenen.

3. I begyndelsen av revolutionen i 1917 i Rusland forvandlet de arbeiderdeputerter sovjet sig straks til sovjets av arbeider- og soldatdeputerter, som trak de bredeste folkemasser ind under rækkevidden av sin indflydelse og straks opnaadde en uhyre autoritet, ti den reale magt var paa deres side og i deres hænder. Men da det liberale bourgeoisie kom sig av de første revolutionære nederlags overraskelser, da socialforræderne, de social-revolutionære og menschevikerne, hjalp det russiske bourgeoisie til at ta magten i sine hænder, begyndte betydningen av sovjettene at synke. Først efter begivenheterne i juli 1917, og efterat Kornilovs motrevolutionære felttog var brutt, da de bredeste folkemasser kom i bevægelse, og da den motrevolutionære, borgerlige kompromis-regjerings sammenbrud blev akut, begyndte arbeidersovjettene atter at vokse og fik derefter snart en avgjørende betydning i landet.

4. Den tyske og den østerrikske revolutions historie viser det samme. Da brede arbeidermasser reiste sig, da de revolutionære bølger steg høit og feiet væk Hohenzollern- og Habsburgmonarkierne, opstod der i Tyskland og Østerrike med naturnødvendighet arbeider- og soldatraad. I den første tid var den reale magt paa deres side, og raadene var paa vei til at bli en virkelig magt. Men da, som følge av en hel række historiske omstændigheter, magten gik over til bourgeoisie og det motrevolutionære socialdemokrati, begyndte raadene snart at sovne ind og skrumpet sammen til ingenting. Under Kapp-Lüttwitz's mislykkede motrevolutionære putsch begyndte raadene at

opstaa igjen i nogen dage, men saa snart kampen atter endte med en seier for bourgeoisie og socialforræderne, sovnet de raad ind igjen, som var begyndt at hæve hodet.

5. De anførte kjendsgjæringer viser, at visse bestemte forutsætninger kræves for dannelse av sovjets. Organisere arbeidersovjets og forvandle dem til sovjets av arbeider- og soldatdeputerter bør man bare, naar følgende tre betingelser er tilstede:

a) *en revolutionær massereisning blandt de bredeste kredser av arbeiderø og arbeiderkvinder, av soldater og av den arbeidende befolkning overhodet;*

b) *en saa skarp tilspidsning av den økonomiske og politiske krise, at magten begynner at gli den tidligere regjering ut av hænderne;*

c) *naar man inden rækkerne av betydelige lag av arbeiderne og fremforalt i rækkerne av det kommunistiske parti er blitt alvorlig forberedt til at begynde en avgjørende og systematisk og planmessig kamp om magten.*

6. Saa længe disse forutsætninger mangler, maa kommunisterne agitere systematisk og utrættelig for sovjetideen, popularisere den for masserne, bevise for de bredeste lag av befolkningen, at sovjetterne er den eneste hensigtsmessige form for staten som overgang til den fuldendte kommunisme. Men det er umulig straks at organisere sovjets, saalænge de ovennævnte betingelser mangler.

7. De tyske socialforræderes forsøk paa at føie sovjetterne ind i det almindelige, borgerlig-demokratiske forfatningssystem, fremtrær saklig som forræderi mot arbeidernes sak og vildledning av arbeiderklassen. Ti virkelige sovjets er bare mulig som en form for statsorganisation, som *avløser* det borgerlige demokrati, ødelægger det og erstatter det med et arbeiderdiktatur.

8. Den propaganda som drives av de høire førere av de uavhengige (Hilferding, Kautsky o. a.) og som gaar ut paa at bevise, at «sovjetsystemet» lar sig forene med en borgerlig nationalforsamling, betyr enten en fullstendig mangel paa forstaaelse for den proletariske revolutions utviklingslove eller bevisst villedning av arbeiderklassen. Sovjets betyr *proletariatets diktatur*. Nationalforsamlingen betyr *bourgeoisiets diktatur*. Det er umulig at forene og forsone arbeidernes diktatur med bourgeoisiets diktatur.

9. Den propaganda som enkelte representanter for venstre U. S. P. i Tyskland driver og som foreligger for arbeiderne en opkonstruert plan paa papiret til et raadssystem uten sammenheng med borgerkrigens virkelige forløp er pedanteri, hvorved arbeidernes oppmerksomhet trekkes bort fra de dagsoppgaver som den virkelige kamp om magten stiller dem.

10. De forsøk, som enkelte kommunistiske grupper i Frankrike, i Italien, i Amerika og England har gjort paa at skape sovjets, som ikke omfatter hele arbeidermassen og som derfor ikke evner at træ ind i den umiddelbare kamp om magten, skader bare det virkelige forarbeide for en sovjetrevolution. — Denslags kunstige, drivhusartede «sovjets» forvandler sig i bedste fald til smaa propagandaselskaper til gunst for sovjetmagten, men i

værste fald kan slike feilslagne sovjets bare kompromittere sovjetmagentens idé inden de brede folkelag.

11. Et eiendommelig forhold har nu utviklet sig i Tysk-Østerrike, hvor det har lyktes arbeiderklassen at opretholde arbeiderraad som omfatter *brede masser* av arbeidere. Dette minder om situasjonen i Russland i tidsrummet februar—oktober 1917. Arbeiderraadene i Tysk-Østerrike er en betydelig politisk faktor og danner kimen til den nye magt.

Det sier sig selv, at under en *saadan tingenes tilstand* bør kommunisterne delta i arbeiderraadene, at de maa hjelpe arbeiderraadene til at gjennomtrænge landets hele økonomiske, sosiale og politiske liv, at de maa danne kommunistiske fraksjoner i arbeiderraadene og understøtte deres utvikling paa alle maater.

12. Sovjets uten revolution er en umulighet. Sovjets uten proletarisk revolution forvandler sig uvægerlig til en parodi paa sovjets. Virkelige massesovjets er den historisk givne form for proletariatets diktatur. Alle oprigtige og alvorlige tilhengere av sovjetmagten maa behandle sovjetideen med omtanke og uophørlig agitere for den, men maa bare skride til umiddelbar virkeliggjørelse av sovjetterne, naar de ovennevnte betingelser er tilstede.

De kommunistiske partier og den nye parlamentarisme.

1. Den nye epoke og den nye parlamentarisme.

De socialistiske partiers stilling til parlamentarismen gik i begyndelsen, i den I Internationales tid, ut paa utnyttelse av det borgerlige parlament i agitationsøiemed. Deltagelsen i parlamentet blev betragtet fra det synspunkt, at den udviklet klassebevisstheten, d. v. s. at den vakte proletarietets klassefiendskap mot den herskende klasse. Dette forhold forandret sig ikke under indflydelse av nye teorier, men under indflydelse av den politiske udvikling. Gjennem den uavbrutte stigning av produktivkræfterne og utvidelsen av det kapitalistiske utbytningsomraade vandt kapitalismen og dermed de borgerlige stater øket fasthet.

Herav opstod de socialistiske partiers anpassning av sin parlamentariske taktik efter det «organiske» borgerlige lovgivningsarbeide og den stigende betydning av kampen for reformer inden kapitalismens rammer, socialdemokratiets saakaldte mindsteprograms dominerende indflydelse, forvandlingen av det principielle program til en diskussionsformel for et meget fjernt «slutmaal». Paa dette grundlag utviklet sig saa det parlamentariske stræbervæsen, korrupsjonen, det aapne eller fordækte forræderi mot arbeiderklassens elementære interesser.

Den 3. Internationales forhold til parlamentarismen blir ikke bestemt av en ny ren lære, men av forandringen i parlamentarismens egen rolle. I den forutgaaende epoke utførte parlamentet som verktøi for den sig utviklende kapitalisme til en viss grad et historisk fremskridts-

arbeide. Men under de nuværende, den tøilesløse imperialismes forhold, har parlamentet forvandlet sig til et verktøi for løgn, bedrag, vold og sløvende snak. Overfor de imperialistiske herjinger, voldshandlinger og ødelæggelser, taper parlamentariske reformer, idet de mangler system, fasthet og planmessighet, enhver praktisk betydning for de arbeidende masser.

Som hele det borgerlige samfund taper ogsaa parlamentarismen sin stabilitet. Den pludselige overgang fra den organiske til den kritiske epoke skaper grundlaget for en ny taktik for proletariet paa parlamentarismens omraade. Saaledes har det russiske arbeiderparti (bolshchevikerne) utviklet den revolutionære parlamentarismes væsen alt i den forutgaaende periode, fordi Rusland siden 1905 var bragt ut av den politiske og sociale likevegt og var traadt ind i en periode av storme og sociale rystelser.

Naar enkelte socialister, som nærmer sig kommunismen, paaberoper sig, at øieblikket for revolutionen i deres land endnu ikke er kommet og avslaar at skille sig fra de parlamentariske opportuniste, gaar de — efter sakens væsen — bevisst eller ubevisst ut fra en vurdering av den forestaaende epoke som en epoke av relativ fasthet for det imperialistiske samfund og antar, at paa dette grundlag vil en koalition i kamp om reformer med folk som Turati og Longuet kunne gi praktiske resultater. Saasnt kommunismen træder frem, maa den teoretisk gaa ut fra en klargjøring av den nuværende epokes karakter (kapitalismens kulmination, imperialistisk selvødelæggelse, uavbrutt utvidelse av borgerkrigen o. s. v.) I de

forskjellige land kan formerne for de politiske forbindelser og grupperinger være forskjellige. Men deres væsen blir overalt det samme: det dreier sig for os om den umiddelbare politiske og tekniske forberedelse av proletariatets opstand for omstyrtelse av den borgerlige og opprettelse av den proletariske magt.

Parlamentet kan for kommunisterne paa det nuværende tidspunkt paa ingen maate være skueplads for en kamp om reformer, om bedring av arbeiderklassens stilling, saaledes som dette i visse øeblikke av den forutgaaende periode var tilfælde. Tyngdepunktet i det politiske liv er nu helt og definitivt lagt utenfor parlamentets grænser. Paa den anden side er bourgeoisiet ikke bare i kraft av sit forhold til de arbeidende masser, men ogsaa i kraft av de forvirrede indre vekselforhold mellem de borgerlige klasser tvunget til at gjennomføre paa en eller anden vis en del av sine reformer i parlamentet, hvor de forskjellige klikker handler med hverandre om magten, aabenbarer sine sterke sider, avslører sine svake sider, blotstiller sig, o. s. v.

Derfor er det den umiddelbare historiske oppgave for arbeiderklassen at rive dette apparat ut av hænderne paa den herskende klasse, at ødelægge det og i dets sted skape nye proletariske magtorganer. Men samtidig er den revolutionære arbeiderklasse dypt interessert i at ha sine rekognosører i bourgeoisiets parlamentariske indretninger, for at lette denne ødelæggende oppgave. Herav fremgaar ganske klart grundforskjellen mellom kommunisternes taktik, som i parlamentet forfølger revolutionære maal, og den socialistiske parlamentarikers taktik. Den sidste gaar ut fra troen paa den relative fasthet og den ubestemte varighet i det bestaaende herredømme. Han gjør sig til oppgave med alle midler at opnaa reformer og er in-

teressert i, at enhver gevinst paa tilbørlig maate blir vurdert av massen som den socialistiske parlamentarismes fortjeneste (Turati, Longuet & co.).

Istedetfor den gamle avpassingsparlamentarisme træder den nye parlamentarisme, som er et middel til ødelæggelse av parlamentarismen overhodet. Den gamle parlamentariske taktiks avskyelige traditioner gjør dog enkelte revolutionære elementer til principielle motstandere av parlamentarismen (I. W. W., de revolutionære syndikalister, K. A. P. D.).

Den 2. kongres gjør derfor følgende teser til sin beslutning:

2. Kommunismen. Kampen om proletariatets diktatur. Om utnyttelsen av det borgerlige parlament.

I.

1. Parlamentarismen som statsystem er en «demokratisk» form for bourgeoisiets herredømme. Paa et visst utviklingstrin trenger bourgeoisiet fiktionen om en folke-representasjon, som tilsyneladende er en organisation av den utenfor klasserne staaende «folkevilje», men i virkeligheten er en undertrykkelses- og underkuelsesmaskine i den herskende kapitalens hænder.

2. Parlamentarismen er en konkret bestemt form for statsstyre. Derfor kan den ikke paa nogen maate være styreform for et kommunistisk samfund, som hverken kjender klasser eller klassekamp eller idethele nogen statsmagt.

3. Parlamentarismen kan heller ikke være nogen form for den proletariske statsforvaltning i overgangsperioden fra bourgeoisiets diktatur til proletariatets diktatur. I den tilspidsede klassekamps øeblik, under borgerkrigen, maa proletariatet uvægerlig utbygge sin statlige organisation som *kamporganisation*,

til hvilken repræsentanterne for den tidligere herskende klasse ikke faar adgang. Paa dette stadium er enhver fiktion om «folkeviljen» skadelig for proletariatet. Det trænger ingen parlamentarisk deling av magten. Formen for det proletariske diktatur er *sovjetrepublikken*.

4. De borgerlige parlamenter, som engang var de vigtigste deler av den borgerlige statsmaskine, kan ikke varig erobres, likesom den borgerlige stat overhodet ikke kan erobres av proletariatet. Proletariatets opgave bestaar i at sprænge bourgeoisie's statsmaskine, at ødelægge den og med den alle parlamentsinstitutioner, enten de er republikanske eller konstitutionelt-monarkiske.

5. Likedan er det med bourgeoisie's kommunalindretninger, som det er teoretisk urigtig at stille i en anden klasse end statsorganerne. I virkeligheten er de lignende apparater i bourgeoisie's statsmekanisme, som maa ødelægges av det revolutionære proletariat og erstattes med lokale sovjetter av arbeiderdeputerte.

6. Kommunismen fornegter følgende parlamentarismen som form for fremtidssamfundet og fornegter den som form for proletariatets klassesediktatur. Den fornegter muligheden av varig at erobre parlamenterne, den sætter ødelæggelsen av parlamentarismen som sit maal. Derfor kan det for kommunisterne bare være tale om utnyttelsen av de borgerlige statsindretninger med deres omstyrtelse som maal. Paa denne og bare paa denne maate maa spørgsmaalet stilles.

II.

7. Enhver klassekamp er en politisk kamp; ti den blir til sidst en kamp om magten. En hvilken som helst streik, som brer sig over hele landet, truer den borgerlige stat og faar derved en politisk karakter. At forsøke at styrte ~~bourgeoisiet~~ og ødelægge dets stat,

er ensbetydende med at føre en politisk kamp. At skape et proletarisk klasseapparat for at overta forvaltningen og undertvinge bourgeoisie't, som gjør motstand, av hvilken art dette apparat end er, det betyr at erobre den politiske magt.

8. Den politiske kamp er derfor aldeles ikke identisk med spørgsmaalet om forholdet til parlamentarismen. Den politiske kamp omfatter hele proletariatets klassekamp, som karakteriseres ved utvidelsen av de smaa og lokale kampe til en almindelig kamp for omstyrtelse av den kapitalistiske samfundsordning.

9. Proletariatets viktigste kampmetode mot bourgeoisie't, d. v. s. mot dets statsmagt, er fremforalt masseaktionerne. Disse organiseres og ledes av de revolutionære masseorganisationer (fagforeninger, parti, bedriftsraad), under generelt førerskap av et fast sammensluttet, disiplinert, kommunistisk parti. Borgerkrigen er en krig. I denne krig maa proletariatet ha sit tapre politiske officerskorps, sin sterke politiske generalstab, som leder operationerne paa alle omraader av kampen.

10. Massekampen er et helt system av aktioner, som utvikler sig successivt, hvis former tilspidnes og som logisk fører til opstanden mot den kapitalistiske stat. I denne massekamp, som utvikler sig til borgerkrig, maa proletariatets førerparti befæste alle legale stillinger, idet de gjør dem til støttepunkter for sin revolutionære virksomhet og indordner dem under planen for hovedfeltet, massekampen. NB

11. Et saadant hjelpestøttepunkt er den borgerlige parlamentstribune. Mot deltagelsen i den parlamentariske kamp kan NB

ikke det argument anføres, at parlamentet er en borgerlig statsinstitution. Det kommunistiske parti gaar ikke ind i denne institution for at gjøre organisk arbeide der, men for fra parlamentet at hjelpe masserne til at sprænge statsmaskinen og selve parlamentet (eksempel: Liebknechts virksomhet i Tyskland, bolschevikernes i den zaristiske дума, i den «demokratiske forsamling», i Kerenskis «forparlament», i den «konstituerende forsamling», og i bydumaerne, samt de bulgarske kommunisters virksomhet).

12. Denne virksomhet i parlamentet, som hovedsakelig bestaar i revolutionær agitation fra parlamentstribunen, i avsløring av motstanderne, i politisk sammenslutning av masserne, maa helt og fullstendig indordnes under den utenom-parlamentariske massekamps maal og opgaver. Deltagelsen i valgkampen og den revolutionære propaganda fra parlamentstribunen er av særlig vigtighet, fordi man gjennom den kan naa de lag av arbeiderklassen, særlig da de arbeidende masser paa landet, som hittil har staat fjernt fra den revolutionære bevegelse og det politiske liv.

13. Hvor kommunisterne har flertal i kommunalindretningerne skal de: a) drive revolutionær opposisjon mot den borgerlige centralmyndighet, b) gjøre alt for at yde den fattigere befolkning tjenester (økonomiske forholdsregler, gjennomføre eller forsøke at gjennomføre en bevæbnet arbeidermilits osv.), c) ved enhver anledning paavise de skranker som den borgerlige statsmagt oppstiller mot virkelig store forandringer, d) paa dette grundlag utvikle den skarpeste revolutionære propaganda, uten at frygte konflikt med statsmagten, e) un-

der visse betingelser erstatte kommuneforvaltningerne osv. med lokale arbeideraad. — Kommunisters hele virksomhet i kommunalforvaltningen maa altsaa være en del av det almindelige oppløsningsarbeide inden det kapitalistiske system.

14. Selve valgkampen maa ikke føres som en jagt efter det størst mulige antal parlamentsmandater, men som en revolutionær mobilisering av masserne under den proletariske revolutions løsen. Valgkampen maa føres av den samlede masse av partimedlemmer og ikke bare av partiets elite. Det er nødvendig at alle masseaksjoner, (streiker, demonstrasjoner, gjæring blandt matroser og soldater), som samtidig maatte finde sted, utnyttes, og at man staar i nær føling med dem. Det er nødvendig at trække alle proletariske masseorganisationer med til aktiv virksomhet.

15. Hvis alle disse, likesom ogsaa de i en særlig instruksjon anførte betingelser opretholdes, blir den parlamentariske virksomhet en direkte motsætning til den politiske humbug, som de socialdemokratiske partier i alle land driver, idet de gaar ind i parlamentet for at understøtte denne «demokratiske» institution eller i bedste fald at «erobre» den. Det kommunistiske parti kan bare delta i den revolutionære utnyttelse av parlamentarismen i Liebknechts og bolschevikernes aand.

III.

16. Den principielle antiparlamentarisme som gir sig utslag i absolut og kategorisk negtelse av at delta i valg og i den parlamentariske revolutionære virksomhet er følgelig en naiv, barnagtig lære, en politik, som undertiden bundet i en

sund væmmelse for de politiserende parlamentarikere, men som samtidig er blind for muligheten av en revolutionær parlamentarisme. Desuten er denne lære ofte forbundet med en ganske uriktig forestilling om partiets rolle, en forestilling, som gjør det kommunistiske parti ikke til arbeidernes centraliserte fortrup, men til et decentralisert system av løst forbundne grupper.

17. Paa den anden side følger av den principielle anerkjendelse av den parlamentariske virksomhet aldeles ikke nogen absolut anerkjendelse av nødvendigheten av konkrete valg og konkret deltagelse i parlamentsmøtene under alle omstændigheter. Spørsmålet om deltagelse eller ikke-deltagelse avhenger av en hel række av spesielle betingelser: Under en bestemt kombination av disse betingelser kan det være nødvendig at træ ut av parlamentet. Det gjorde bolschevikerne, da de traadte ut av forparlamentet for at sprænge det, for at frata det enhver kraft og stillet det overfor det foran oprøret staaende Petrograd-sovjet. Det samme gjorde de i den konstituerende forsamling, da denne opløstes, idet de gjorde den 3. kongres av sovjetterne til midtpunkt for de politiske begivenheter. Under andre omstændigheter kan boykot av valgene eller direkte kamp mot den borgerlige parlamentsklik være nødvendig, eller det kan være nødvendig at delta i valgene, mens selve parlamentet boykottes etc.

18. Paa denne maate maa det kommunistiske parti, som anerkjender som almindelig regel nødvendigheten av at delta i valgene saavel til det centrale parlament som ogsaa til organerne for det lokale selvstyre likesom av at arbeide i disse institutioner, kon-

kret løse disse spørsmåal, idet partiet gaar ut fra en vurdering av den foreliggende situations særegenheter. Boykot av valgene eller parlamentet saavel som uttræden av det sidste er i hovedsaken bare tillatt, naar forutsetningerne for en umiddelbar overgang til væbnet kamp om magten allerede er tilstede.

19. Derunder maa man altid ha for øie dette spørsmåals relative betydningsløshet. Da tyngdepunktet ligger i den kamp som føres utenfor parlamentet om statsmagten, er det klart at spørsmålet om det proletariske diktatur og massekampen aldeles ikke maa sidestilles med spørsmålet om utnyttelse av parlamentarismen.

20. Derfor erklærer den kommunistiske Internationale kategorisk, at den anser enhver spaltning eller ethvert spaltningsforsøk indenfor de kommunistiske partier i denne retning eller bare av denne grund, for en grov feil. Kongressen opfordrer alle elementer, som staar paa massekampens og det proletariske diktaturs grund under ledelse av det revolutionære proletariats centraliserte parti, til at gjøre sin indflydelse gjældende i alle arbeidernes masseorganisationer for at skape fuldkommen enhet mellem de kommunistiske elementer trods de mulige meningsforskjelligheter i spørsmålet om utnyttelse av det borgerlige parlament.

IV. Den revolutionære parlamentarisme.

For virkelig at sikre gjennomførelsen av den revolutionære parlamentariske taktik er det nødvendig, at:

1. Det kommunistiske parti i sin helhet og dets centralledelse allerede under forberedelsesstadiet, det vil si før parlamentaval-

gene, sørger for at der som kandidater til parlamentet bare oppstilles utvilsomt ærlige og paalidelige personer. Partiets centralledelse maa være ansvarlig for parlamentsfraksjonens hele arbeide. Centralledelsen før det kommunistiske parti maa ha absolut ret til at skride ind mot enhver kandidat og mot enhver organisation, naar der ikke foreligger nogen garanti for at vedk. kandidat, hvis han kommer ind i parlamentet, vil føre en virkelig kommunistisk politik.

Det kommunistiske parti maa bryte med den gamle sosialdemokratiske sedvane udelukkende at oppstille saakaldte «erfarne» parlamentarikere, fortrinnsvis advokater og lignende, som kandidater ved valgene. I regelen er det nødvendig at oppstille arbeidere som kandidater, uten at la sig støte av at disse for det meste er ganske enkle partimedlemmer uten stor parlamentarisk erfaring. De streberelementer, som slutter sig til det kommunistiske parti, like før valgene for at komme ind i parlamentet, maa partiet hensynsløst brændemerke. Centralledelsen maa bare bekrefte oppstillingen av saadanne kandidater, som gjennom mangeaarig arbeide har vist sin ubetingede hengivenhet for arbeiderklassen.

2. Naar valgene er slut, maa organiseringen av parlamentsfraksjonen fullstendig ligge hos centralledelsen før det kommunistiske parti, helt bortset fra om partiet paa vedkommende tidspunkt er legalt eller illegalt. Valget av formand og styre for den kommunistiske parlamentsfraksjon maa bekraftes av centralledelsen. Centralledelsen maa i parlamentsfraksjonen ha en fast representant med vetoret, og i alle viktige politiske spørsmal maa

parlamentsfraksjonen paa forhaand utbe sig retningslinjer fra centralledelsen. Centralledelsen har ret til og pligt til under en forestaaende stor aksjon av kommunisterne i parlamentet at oppstille fraksjonens ordfører, henholdsvis at kræve av ham at han paa forhaand foreligger hovedlinjerne i sin tale eller selve talen til approbation av centralledelsen osv. Enhver kandidat som staar paa kommunisternes forslagsliste maa helt offisielt avgi en skriftlig forpligtelse om at han paa første opfordring fra partiets centralledelse nedlagger sit mandat, for at man under en given situation kan gjennomføre en aksjon med uttrædelse av parlamentet.

3. I de land, hvor det alt har lykkedes reformistiske, halvreformistiske og rene streberelementer at trænge ind i den kommunistiske fraksjon (det er alt i enkelte land tilfælde), er det kommunistiske partis centralledelse forpligtet til at foreta en grundig utrensning av fraksjonen, idet man gaar ut fra det princip, at det er meget nyttigere for arbeiderklassens sak at ha en liten, men virkelig kommunistisk fraksjon end en talrik fraksjon uten konsekvent kommunistisk politik.

4. Det kommunistiske parlamentsmedlem er forpligtet til efter beslutning fra centralledelsen at forbinde det legale arbeide med det illegale. I de land hvor parlamentsmedlemmerne nyter immunitet overfor de borgerlige love, maa denne immunitet utnyttes til hjelp for partiets illegale organisation og propaganda.

5. Alle sine parlamentariske aksjoner maa de kommunistiske parlamentsmedlemmer underordne under partiets virksomhet

utenfor parlamentet. Den regelmæssige forelæggelse av demonstrative lovforslag, som ikke er bestemt til at vedtages av det borgerlige flertal, men som forelægges for agitations- og organisations-øiemed, maa ske efter anvisning av partiet og dets centralledelse.

6. Ved alle gatedemonstrationer av arbeidere og ved andre revolutionære aktioner har de kommunistiske parlamentsmedlemmer pligt til at staa i spidsen for arbeidermasserne og lede disse.

7. De kommunistiske parlamentsmedlemmer maa paa alle mulige maater (under partiets kontrol) søke at knytte skriftlige og andre forbindelser med revolutionære arbeidere, bønder og andre arbeidende. De bør under ingen omstændigheter handle som de socialdemokratiske parlamentsmedlemmer som løper efter forretningsforbindelser med sine vælgere. De maa til enhver tid staa til tjeneste for de kommunistiske organisationer til propagandaarbeide rundt om i landet.

8. Ethvert kommunistisk medlem av parlamentet maa være klar over, at han ikke er nogen lovgiver, som søker forstaaelse med de andre lovgivere, men en agitator for partiet, som er sendt ind i fiendens leir for der at gjennomføre partibeslutninger. Det kommunistiske partimedlem er ikke ansvarlig overfor den løse vælgermasse, men overfor sit legale eller illegale kommunistiske parti.

9. De kommunistiske parlamentsmedlemmer maa i parla-

mentet tale et sprog, som enhver arbeider, enhver bonde, enhver vaskekone, enhver landarbeider kan forstaa, saaledes at det er mulig for partiet at utgi deres taler som flyveblade og spre dem til de fjernestliggende kroker av landet.

10. Almindelige kommunistiske arbeidere maa optræ i de borgerlige parlamenter uten at overlate forrangen til de saakaldte erfarne parlamentariskere — ogsaa i de tilfælder, hvor arbeiderne er nybegyndere paa det parlamentariske omraade. I nødtilfælde kan vedkommende parlamentsmedlem direkte oplæse sin tale for at den kan bli trykt i pressen og i flyveblade.

11. De kommunistiske parlamentsmedlemmer maa bruke parlamentstribunen til at avsløre ikke bare bourgeoisiet og deres aapne haandlangere, men ogsaa til at avsløre socialpatrioterne og reformisterne, til at avsløre halvheten i den politik som føres av «centrum» og andre motstandere av kommunismen og i det hele til en utstrakt propaganda for 3. Internationales ideer.

12. De kommunistiske parlamentsmedlemmer maa endog hvor der bare er faa av dem i parlamentet i hele sin optræden mot kapitalismen spille en utfordrende rolle. De maa ikke glemme at bare den er værdig at kaldes kommunist som ikke bare i ord, men ogsaa i sine gjerninger er en dødsfiende av det borgerlige samfund og dets socialpatriotiske haandlangere.

Nationalspørsmålet og kolonialspørsmålet.

A. Hovedteser.

1. Karakteristisk for det borgerlige demokratis egentlige væsen er en abstrakt eller formel opfatning av spørsmålet om likhet overhodet, og om den nationale likhet i særdeleshet. Under skinnnet av almindelig personlig likhet mellem mennesker overhodet, proklamerer det borgerlige demokrati den formelle eller juridiske likhet mellem den som eier noget, og proletaren, mellem utbytteren og den utbyttede, og bedrar herigjennem de undertrykte klasser i største maalestok. Likhetens ide som selv er en gjenspeiling av vareproduksjonens forhold, blir av borgerskapet under talemaater om de menneskelige personligheters absolute likhet forvandlet til et verktøi i kampen mot klassernes tilintetgjørelse. Likhetskravets sande mening ligger bare i kravet om klassernes avskaffelse.

2. Det kommunistiske parti, som bevisst uttrykk for den proletariske klassekamp mot kapitalismens aak, skal i overensstemmelse med sin hovedoppgave — kampen mot det borgerlige demokrati og avsløringen av dets løgne og hykleri — ogsaa i nationalitetsspørsmålet rykke i forgrunden ikke abstrakte og formelle prinsipper, men lægge hovedvekten for det første paa den nøiagtige vurdering av det historisk givne og fremfor alt det økonomiske miljø, for det andet paa den uttrykkelige sontring mellem de undertrykte klassers interesser, arbeidernes, de utbyttedes, og de saakaldte folkeinteresser, som betyr den herskende classes interesser, og for det tredje paa en likesaa nøie skjelnen mellem de undertrykte, avhengige, ikke likeberettigede nationer og de undertrykkende, utbytende fuldberettigede nationer

ner — alt som motvegt mot den borgerlig-demokratiske løgn som skjuler den for finanskapitalens og imperialismens epoke karakteristiske koloniale og finansielle undertrykkelse av det uhyre flertal av verdens samlede befolkning gjennom et litet mindretal av de rikeste, mest fremskredne, kapitalistiske land.

3. Den imperialistiske krig av 1914 har med særlig tydelighet bevist for alle undertrykte klasser over den hele verden løgnagtigheten i de borgerlig-demokratiske fraser. Fra begge sider ført med fraserne om folkernes befrielse og nationernes selvbestemmelsesret, har den paa den ene side gjennom freden i Brest-Litovsk og Bukarest, paa den anden side ved freden i Versailles og St. Germain vist, hvordan det seirende borgerskap hensynsløst ogsaa bestemmer de «nationale» grænser efter sine økonomiske interesser. Ogsaa de «nationale» grænser er for borgerskapet bare handelsobjekter. Det saakaldte *folkeforbund* («nationernes liga») er ikke noget andet end den forsikringspakt, hvori seirherrene i denne krig gjensidig garanterer hinanden sit rov; bestræbelserne for at gjenoprette den nationale enhet, efter «gjenforening med avstaatte landsdele» er for borgerskapet ikke andet end de beseiredes forsøk paa at samle kræfter til nye krige. Gjenforeningen av de kunstig sønderrevne nationer stemmer ogsaa med proletariatets interesser; men sin virkelig nationale frihet og enhet kan proletariatet bare naa ad den revolutionære kamps vei, over det slagne borgerskap. Folkeforbundet og de imperialistiske staters hele politik efter krigen klarlægger denne sandhet endnu tydeligere og skarpere, overalt forsterkes proletariatets revolutionære kamp

I de fremskredne land saavel som hos de arbeidende masser i koloni-erne og de avhaengige land, overalt fremskyndes sammenbruddet av de smaaborgerlige nationale illusioner med hensyn til muligheten av et fredelig samliv og likhet mellem nationerne under kapitalismen.

4. Av de klargjorte grundsætninger følger, at der til grund for den kommunistiske Internationales hele politik i nationalitets- og kolonispørsmålet hovedsagelig maa lægges sammenslutningen av proletarerne og de arbeidende masser av alle nationer og i alle land til fælles revolutionær kamp for at styrte grundeierne og borgerskapet. Ti bare en slik sammenslutning sikrer seiren over kapitalismen, uten hvilken tilintetgjørelsen av den nationale undertrykkelse og ulikhet er umulig.

5. Den verdenspolitiske situation har nu stillet proletariatets diktatur paa dagsordenen, og alle verdenspolitikkens begivenheter koncentrerer sig uundgaelig om et eneste midtpunkt, verdensborgerskaps kamp mot den russiske sovjetrepublik, som paa den ene side skal flokke om sig arbeiderfortroppernes sovjetbevegelser i alle land, og paa den anden side alle nationale befrielsesforsøk i koloniene og blandt de undertrykte folkeslag, som gjennom bitter erfaring er blit overbevist om at det for dem ikke gives nogen redning uten gjennom deres forbindelse med det revolutionære proletariat og sovjetmagts seier over verdensimperialismen.

6. Man kan følgelig ikke indskranke sig til den nøkne anerkjendelse eller proklamering av tilnærkelse mellem de forskjellige nationers arbeidende masser, men maa føre en politik som gaar ut paa virkeliggjørelsen av det intimese forbund av alle nationale og koloniale frihetsbevegelser med Sovjet-Rusland, hvorved forbundets art maa

bestemmes efter den kommunistiske bevegelses utviklingstrin blandt proletariatet i hvert enkelt land eller den revolutionære befrielsesbevegelse i de tilbakeblevne land eller blandt de tilbakestaaende nationaliteter.

7. Føderationen er en overgangsform til fuld forening mellem de arbeidende av alle nationer. Føderationen har allerede i praksis vist sin hensigtsmessighet saavel i forholdet mellem den socialistiske føderative sovjetrepublik Rusland og de øvrige sovjetrepublikker (den tidligere *ungarske, finske, lettiske* og den *aserbeidsjanske*, den *ukrainske* for tiden), som indenfor den socialistiske, føderative sovjetrepublik Rusland med hensyn til de nationaliteter som tidligere hverken eksisterte som egen stat eller hadde egen forvaltning (f. eks. de autonome republikker av *basjkirer* og *tartarer* i den Russiske Socialistiske Føderative Sovjet-Republik, som er skapt i 1919 og 1920).

8. Den kommunistiske Internationales oppgave bestaar i denne henseende ikke bare i den videre utvikling, men ogsaa i studiet og prøvningen av de erfaringer som er høstet av de føderationer som er opstaat paa grundlag av sovjetordningen. I anerkjendelse av føderationen som overgangsform til den fulde forening maa der tilstræbes en stadig fastere føderativ forbindelse, hvorunder man maa ha for øie: for det første at det er umulig for sovjetrepublikkerne, omgit som de er av militært betydelig sterkere imperialistiske magter over den hele verden, at bestaa, uten nøie forbindelse med de andre sovjetrepublikker, for det andet nødvendigheten av et intimt økonomisk forbund mellem sovjetrepublikkerne, uten hvilket gjenoprettelsen av de av imperialismen ødelagte produktionskræfter og sikringen av det arbeidende folks velfærd ikke er mulig, for det

fredje arbeidet for at skape en enhetlig verdensøkonomi etter en fælles plan av alle nationers proletariat. Denne tendens er allerede under kapitalismen traadt aapent frem i dagen og imøteser ubetinget sin videre utvikling og fuldendelse gjennem socialismen.

9. Paa det mellemstatlige omraade kan den kommunistiske Internationales nationale politik ikke nøie sig med den nøkne, formale anerkjendelse av nationernes likeberettigelse, som bare bestaar i ord og ikke forpligter til noget, og som de borgerlige demokrater — selv om de kalder sig «socialistiske» — indskrænker sig til.

Ikke bare i de kommunistiske partiers hele propaganda og agitation — saavel fra parlamentets talerstol som utenfor denne — maa de gjentagne angrep paa nationernes likeberettigelse og de nationale mindretals garanterte rettigheter som finder sted i alle kapitalistiske stater, trods deres «demokratiske» forfatninger, *ufravigelig avsløres*. Men det er videre nødvendig: for det første stadig at paapeke, at bare sovjetordningen er istand til virkelig at sikre nationerne likeberettigelse derved at den forener først proletarerne og derpaa de arbeidendes hele masse i kampen mot borgerskapet; for det andet direkte at understøtte de revolutionære bevægelser blandt de avhengige og ikke likeberettigede nationer (f. eks. i Irland, blandt Amerikas negre o. s. v.) og i koloniene gjennom det kommunistiske parti i vedkommende land.

Uten denne sidste, særlig viktige betingelse, blir kampen mot de avhengige nationers og koloniernes undertrykkelse samt anerkjendelsen av deres ret til egen statlig eksistens, bare et løgnagtig uthængsskilt, som vi ser det hos den 2den Internationales partier.

10. Anerkjendelsen av internationalismen bare i ord, dens utvanding i gjerning, i hele propagandaen, agitationen og det praktiske arbeide gjennom den smaa-borgerlige nationalisme og pacifisme er et almindelig fænomen, ikke bare hos den 2den Internationales centrumspartier, men ogsaa blandt dem som er traadt ut av denne internationale. Dette fænomen finder man ikke sjelden endog indenfor saadanne partier som nu kalder sig kommunistiske. Kampen mot dette onde, mot de dypest indgrodde smaa-borgerlig-nationale fordomme, som optræder i alle mulige former, som rasehat, national opheidsning, antisemitisme, maa desto mer rykkes i forgrunden jo mer brændende spørsmålet om forvandlingen av proletariatets diktatur blir, forvandlingen fra et nationalt diktatur (d. v. s. bare eksisterende i et land og udygtig til at føre en selvstændig verdenspolitikk) til et internationalt diktatur (d. v. s. et diktatur av proletariatet i det mindste i nogen av de fremskredne land, som er istand til at utøve en avgjørende indflydelse paa hele verdenspolitikken). Den smaa-borgerlige nationalisme oppfatter som internationalisme den blotte anerkjendelse av nationernes likeberettigelse og (ganske bortset fra at en saadan anerkjendelse bare sker i ord) holder den den nationale egoisme for uangripelig. Den proletariske internationalisme derimot kræver: for det første underordningen av den proletariske diktatoriske kamp i et land under denne kamps interesser etter verdensmaalestok, for det andet evnen og viljen hos en nation som har gjennomført sin seier over borgerskapet, til at bringe de største nationale ofre for at styrte den internationale kapitalisme.

Derfor er i de allerede fuldstæn-

dig kapitalistiske stater som har arbeiderpartier, som virkelig danner en fortrop, kampen mot de opportunistiske og smaaborgerlig-pacifistiske fordringer av internationalismens begreper og politik den første og viktigste opgave.

11. Med hensyn til de stater og nationer som har en mer tilbake-staaende, overveiende feudal eller patriarkalsk eller bonde-patriarkalsk karakter, maa man særlig ha følgende punkter for øie:

a) Alle kommunistiske partier maa i handling understøtte de revolutionære frihetsbevegelser i disse land, og formen for understøttelsen maa diskuteres med det kommunistiske parti, hvis der findes noget saadant. I første række gjælder denne forpligtelse til kraftig hjelp arbeiderne i det land som det tilbakeblevne land er avhengig av i kolonial eller finansiell henseende.

b) Der maa nødvendigvis føres kamp mot den reaktionære og middelalderlige indflydelse fra *geistligheten*, de kristne missioner og lignende elementer.

c) Det er nødvendig at føre kamp mot *panislamismen* og den *panasiatiske bevegelse* og lignende strømninger som gjør forsøk paa at forbinde frihetskampen mot den europeiske og amerikanske imperialisme med en magtstyrkning av den tyrkiske og japanske imperialisme, og adelen, godseierne, de geistlige etc.

d) Nødvendig er særlig understøttelsen av *bondebevegelsen* i de tilbakestaaende land mot godseierne og mot alle former og rester av feudalismen; man maa fremfor alt tilstræbe at gi bondebevegelsen en mest mulig revolutionær karakter, om mulig at organisere bønderne og alle utbyttede i sovjets og saaledes at faa istand den intimest mulige forbindelse mellem det vesteuropæiske kommunistiske proletariat og

den revolutionære bevegelse av bønderne i østen, i kolonierne og de tilbakestaaende land.

e) Nødvendig er en beslutsom kamp mot forsøket paa at paahænge den ikke virkelig kommunistiske revolutionære frihetsbevegelse i de tilbakeblevne land en kommunistisk kappe. Den kommunistiske Internationale har pligt paa sig til at understøtte den revolutionære bevegelse i kolonierne og de tilbakestaaende land bare i det øiemed at samle bestanddelene av de fremtidige proletariske partier — de virkelig og ikke bare i navnet kommunistiske — og opdrage dem til bevissthet om deres særlige oppgaver, nemlig kampen mot den borgerlig-demokratiske retning indenfor deres nation. Den kommunistiske Internationale bør for en tid gaa sammen med, ja selv indgaa i forbund med den revolutionære bevegelse i kolonierne og de tilbakestaaende land, men maa ikke slutte sig sammen med denne, men ubetinget opretholde den proletariske bevægelses selvstændige karakter — selv om den bare er i sin kimform.

f) Nødvendig er det at avsløre og opklare for de arbeidende masser i alle land og særlig blandt de tilbakestaaende land og nationer det bedrag som de imperialistiske magter ved hjelp av de privilegerte klasser i de undertrykte land begaar ved at de under maske av politisk uavhengige stater kalder statsdannelser tillive som økonomisk, finansielt og militært er fullstendig avhengige av dem. Som et krast eksempel paa et bedrag av de arbeidende klasser, av en undertrykt nation, hvortil ententeimperialismen og vedkommenne nations borgerskap har forenet sine bestræbelser, kan nævnes zionisternes Palæstina-affære (likesom zionismen overhodet under skalke-

skjul av at skape en jødestat i Palæstina prisgir Palæstinas virkelige, arabiske arbeiderbefolkning, hvor de arbeidende jøder bare utgjør et litet mindretal, til Englands utbytning). Under de nuværende internasjonale forhold gives der for de avhengige og svake nationer ikke mer nogen anden redning end et forbund av raadsrepublikker.

12. Den aarhundredlange undertrykkelse av de koloniale og svake folkeslag gjennom de imperialistiske stormagter har etterlatt hos de undertrykte lands arbeidende masser ikke bare følelser av forbitrelse, men ogsaa mistillid til de undertrykkende nationer i almindelighet, ogsaa mot disse nationers proletariat. Det nederdrægtige forræderi mot socialismen fra flertallet av de offisielle førere for dette proletariat i aarene 1914—1919, da socialpatrioterne under navn av «fædrelandsforsvar» skjulte forsvaret av «sit» borgerskaps «ret» til knegtning av koloniene og utplyndring av de finansielt avhengige land — dette forræderi kunde bare styrke denne fuldstændig berettigede mistro. Da denne mistro og de nationale fordomme først kan utryddes efter utryddelsen av imperialismen i de fremskredne land og efter den radikale omformning av det hele grundlag for det økonomiske liv i de tilbakestaaende land, saa kan bortskaffelsen av disse fordomme bare foregaa meget langsomt. Dette medfører for det klassebevisste kommunistiske proletariat i alle land forpligtelsen til at vise særlig forsigtighet og særlig opmerksomhet overfor de i og for sig overlevede nationale følelser blandt de i lang tid undertrykte land og folkeslag, og tillike forpligtelsen til at gjøre indrømmelser for desto raskere at bortskaffe denne mistro og disse

fordommē. Uten frivillig sammenlutning av proletariatet og dermed alle arbeidende masser i alle land og av hele verdens nationer til et forbund og en enhet kan seieren over kapitalismen ikke med fuldt resultat føres til ende.

B. Supplementeser.

1. Et av de viktigste spørsmåal som foreligger for den 3. Internationales 2. kongres er den nøiagtige fastsættelse av vekselforholdet mellem den kommunistiske Internasjonale og den revolutionære bevegelse i de politisk undertrykte land som beherskes av eget kapitalistisk system saaledes som Kina og Indien. Verdensrevolutionens historie gjennomlever en periode som fordrer en riktig opfatning av disse vekselforhold. Den store europæiske krig og dens følger har tydelig vist, at folkemasserne i de ikke-europæiske undertrykkede land ifølge verdenskapitalismens centralisation er uløselig forbundet med den proletariske bevegelse i Europa, hvilket under krigen fandt sit uttrykk i, at man for eksempel sendte kolonialtropper og talrike arbeidermasser til fronten.

2. Den europæiske kapitalisme øser sin kraft ikke saa meget fra de europæiske industriland som fra sine kolonialbesiddelser. Til sin eksistens behøver den kontrollen over de omfangsrige kolonialmarkeder og et utstrakt felt for sin utbytningsmulighet. England, bolverket for imperialismen, har allerede i et aarhundre lidt av overproduktion. Uten de utstrakte kolonialbesiddelser som er nødvendig for avsetningen av varerne og tillike er raastofkilderne, vilde den kapitalistiske ordning i England allerede for længe siden være sunket sammen under sin egen byrde. Idet den engelske imperialisme gjør hundreder av millioner indbyggere i Asien og Afrika til slaver, holder den

paa samme tid det britiske proletariat under bourgeoisiets herredømme.

3. Den ekstragevinst som man tar ind i koloniene, er en av hovedkilderne til den nuværende kapitalismes midler. Bare naar denne kilde blir definitivt stoppet, vil det lykkes den europæiske arbeiderklasse at styrte den kapitalistiske ordening. De kapitalistiske land forsøker, og det ikke uten held, at befæste den rokkede tilstand ved omfangsrik og intens utbytning av det menneskelige arbeide og de naturlige rigdomme i koloniene. Som følge av utbytningen av kolonialbefolkningen er den europæiske imperialismen istand til at gi arbeideraristokratiet i Europa en hel rekke med almisser (kompensationer). Mens den europæiske imperialismen paa den ene side ved indførselen av varer som er fremstillet ved den billigere arbeidskraft i koloniallandene, søker at trykke ned det minimum som er nødvendig til proletariatets livsunderhold, er den beredt til at ofre den mergevinst som den kan opnaa i hjemlandet for at faa beholde sin ekstragevinst av koloniutbytningen.

4. Koloniernes frafald og den proletariske revolution i moderlandene vil styrte den kapitalistiske ordening i Europa. Følgelig maa den kommunistiske Internationale utvide sit virksomhetsfelt. Den kommunistiske Internationale maa være i nøie forbindelse med de kræfter i de politisk og økonomisk undertrykte land som deltar i arbeidet for at styrte imperialismen. For at verdensrevolutionen helt skal lykkes, er et samarbeide mellom disse kræfter nødvendig.

5. Den kommunistiske Internationale er verdensproletariatets koncentrerte vilje. Dens opgave er at organisere hele verdens arbeiderklasse for at styrte den kapitalistiske ordening og utbrede kommunismen. Den 3. Internationale er en

krigersk enhet som maa forene de revolutionære kræfter i alle verdens lande.

Den 2. Internationale som er helt gjennomtrængt av borgerlig kultur og ført av en liten flok politiske kvaksalvere, har ikke været tilstrækkelig opmerksom paa kolonialspørsmålenes viktighet. For den eksisterte ikke verden utenfor Europa. Den erkjendte ikke nødvendigheten av samarbeide mellom den revolutionære bevegelse i Europa og i de andre verdensdele. Istedenfor at understøtte den revolutionære bevegelse i koloniene materielt og moralsk, blev medlemmerne av den 2. Internationale selvimperialister.

6. Den europæiske imperialismen som kunstig er blit indpodet i østfolkene, har uten tvil hemmet deres sociale og økonomiske utvikling, og har tat fra dem den mulighet at naa det samme utviklingstrin som man er kommet til i Europa og Amerika. Takket være den imperialistiske politik som har bestræbt sig for at sinke den industrielle utvikling i koloniene, er det indfødte proletariat først for kort tid siden begyndt at eksistere.

Den lokalt splittede husindustri har git plads for den centraliserte industri fra de imperialistiske land; som følge derav blev det uhyre flertal av befolkningen tvunget til at drive akerbruk og utføre raastofferne til utlandet.

Paa den anden side kan man iagttatte en stadig voksende koncentration av jorden i henderne paa de store grundeiere, kapitalister og paa staten, hvilket igjen bidrar til at gjøre tallet paa de eiendomsløse bønder større. Det uhyre flertal av befolkningen i disse kolonier lever i en tilstand av undertrykkelse. Som følge av denne politik kommer den oprørskaand som ubevisst er tilstede hos folkemasserne, bare til uttrykk hos den numerisk svake intelligente middelklasse. Undertryk-

kelsen hemmer stadig den frie utvikling av det sociale liv; derfor maa revolutionens første skridt være at avskaffe denne undertrykkelse. At støtte kampen for at styrte det utenlandske herredømme i kolonierne betyr ikke derfor det samme som helt at underskrive det indfødte bourgeoisies nationale bestræbelser, men meget mer at jevne veien til befrielse for proletariatet i kolonierne.

7. Man kan konstatere to bevegelseser, som hver dag viker mer og mer fra hverandre. Den ene av disse er den borgerlig-demokratiske nationalistiske bevegelse som følger programmet for politisk uavhengighet under bibehold av den kapitalistiske ordning. Den anden er de eiendomsløse bønders kamp for at befri sig fra enhver utbytning. Den første bevegelse forsøker, ofte med held, at kontrollere den anden; men den kommunistiske Internationale maa kjæmpe mot en saadan kontrol, og utviklingen av klassebevisstheten hos koloniernes arbeidermasser maa derfor føre til den utenlandske kapitalismes fald. Den viktigste og nødvendigeste oppgave er dog at danne kommunistiske organisationer av bønder og arbeidere for at lede disse til revolution og til oprettelse av en sovjetrepublik. Paa denne maate vil folkemasserne i de tilbakestaaende land ikke ved den kapitalistiske utvikling, men ved utviklingen av klassebevisstheten, bli tilsluttet kommunismen under det bevisste proletariats ledelse.

8. Den virkelige kraft, frigjørelsesbevegelsens fundament, lar sig

i kolonierne ikke tvinge ind i den borgerlig-demokratiske nationalismes trange ramme. I den største del av kolonierne findes allerede organiserte, revolutionære partier, som arbeider i nøie forbindelse med arbeidermasserne. Det kommunistiske parti maa faa istand forbindelsen med den revolutionære bevegelse i kolonierne ved disse partiers og grupperes formidling, for de arbeiderklassens fortrop. For tiden er de ikke talrike, men uttrykker dog massernes vilje.

9. I den første tid vil revolutionen i kolonierne ikke være nogen kommunistisk revolution; men naar den kommunistiske fortrop fra begyndelsen av træder i spidsen for den, vil de revolutionære masser bli bragt paa den rigtige vei, paa hvilken de ved litt efter litt at høste revolutionær erfaring, vil naa det maal de har sat sig. Det vilde være en feil at ville avgjøre agrarspørsmaalene efter rent kommunistiske grundsætninger. Paa det første trin av sin utvikling maa revolutionen i kolonierne gjennomføres efter et program for rent smaaborgerlige reformistiske fordringer, saasom opdeling av jorden o. s. v. Men derav følger ikke, at ledelsen i kolonierne behøver at ligge i de borgerlige demokraters hender. Tvertimot, de proletariske partier maa drive en intens propaganda for de kommunistiske ideer, og saa fort som mulig danne arbeider- og bonderaad. Disse raad maa paa samme maate som sovjetrepublikken i de fremskredne kapitalistiske land arbeide for at faa den kapitalistiske ordning i hele verden definitivt styrtet.

Teser i agrarspørsmålet.

1. Bare det industrielle byproletariat under ledelse av det kommunistiske parti, formaar at befri de arbeidende masser paa landet fra kapitalens og storindustriernes aak, at bevare dem fra forfald og imperialistiske krige, som evig og altid er uundgaelige saalænge det kapitalistiske system opretholdes. De arbeidende masser paa landet kan ikke finde sin redning paa anden maate, end ved at forbinde sig med det kommunistiske proletariat, ved hensynsløst at understøtte dets revolutionære kamp for at styrte junkernes (de store godseieres) og bourgeoisiets aak. Paa den anden side kan ikke industriarbeiderne løse sin historiske opgave: at befri menneskeheden fra kapitalens og krigens aak, saalænge disse arbeidere er sluttet sammen efter laugsmæssige og snevre faginteresser og saalænge de selvtilfreds indskrænker sig til at stræbe efter forbedring av sin rigtignok kummerlige, smaaborgerlige stilling. Men netop saaledes er det i mange fremskredne land fat med «arbeideraristokratiet», som dauner grundlaget for det angivelig socialistiske parti av den 2. Internationale, men som i virkeligheten er socialismens værste fiende, dens forrædere, smaaborgerlige hurratrioter og agenter for bourgeoisiet inden arbeiderbevægelsen. En virkelig revolutionær, en virkelig socialistisk handlende klasse er proletariatet bare naar det optræder og handler som fortrop for alle arbeidende og utbyttede, som deres fører i kampen for at styrte utbytterne. Dette kan den dog umulig gjøre, hvis man ikke fører klassekampen over paa selve bondelandet, hvis ikke landproletariatet opdrages av byproletariatet.

2. De arbeidende og utbyttede masser paa landet, som byproletariatet maa føre i kampen, eller i hvert fald maa trække over paa sin side, er i de kapitalistiske land representert ved følgende grupper:

For det første: Ved det landbruksarbeidende proletariat, lønsarbeiderne (sæsong-, vandre- og dagarbeiderne), som faar sit livsopphold ved lønsarbeide i landbruks- og skogsforetagender. Den selvstændige, fra de øvrige grupper av landbefolkningen adskilte, organisering av denne klasse, indbefattet skogsarbeidere, godshaandverkere o. s. v. (i politiske som militære, faglige, kooperative og oplysningsorganisationer), en øket propaganda og agitation i denne gruppe for at trække den over paa sovjetmaktens og diktaturets side — det er en grundlæggende opgave for de kommunistiske partier i alle land.

For det andet: Ved halvproletarerne eller parcellbønderne, det vil si dem som finder sit livsunderhold dels ved lønsarbeide i landøkonomiske, industrielle og kapitalistiske foretagender og dels ved at de stræver med en egen eller forpaktet flek jord, som bare gir en liten del av de levnetsmidler som er nødvendig til deres families underhold. Denne gruppe av den arbeidende landbefolkning er talrik overalt i de kapitalistiske land, men dens eksistens og dens særegne stilling blir forfusket av representanterne for bourgeoisiet og av de socialister som tilhører den 2den Internationale. Dette sker delvis bevisst for at vildlede arbeiderne, delvis som følge av de almindelige spidsborgerlige anskuelser som forveksler denne gruppe med bonde-massen i almindelighet. Denne me-

ty.
 tode for borgerlig villedelse av arbeiderne kan man særlig iagttå i Tyskland og Frankrike, men ogsaa i Amerika og de øvrige land. Ved rigtig organisation av det kommunistiske partis arbeide kan denne gruppe bli en sikker tilhænger av partiet, ti disse halvproletarers stilling er meget vanskelig, og den fordel som sovjetmagten og proletarietets diktatur vil gi dem er stor og umiddelbar.

I nogen land lar den første og anden gruppe sig ikke skille strengt fra hverandre. Deres fælles organisation er derfor under særlige forhold tilladelig.

For det tredje: Ved smaabønder, d. v. s. gaardbrukere, som eier eller forpagter smaa grundstykker som netop dækker deres families behov uten at leie fremmed hjelp. Dette lag vil ubetinget vinde ved proletarietets seier, som med engang skaffer det: a) befrielse fra at betale forpagtningsavgifter i form av renter eller en del av grøden (f. eks. metayers i Frankrike, likeledes i Italien o. s. v.) til de store godseiere; b) befrielse fra hypotekbyrdene, og fra mellemandsprofit; c.) befrielse fra de mest forskjelligartede former for det aak at være avhengig av de store grundeiere (benyttelse av skog og græsgang o. s. v.); d) den øieblikkelig økonomiske hjelp ved den proletariske statsmagt. (Den mulighet at benytte landbruksredskaper og en del av de bygninger som proletariet eksproprierer fra de storkapitalistiske landbruk; den øieblikkelige forvandling av kooperativ forbruksforeninger paa landet ved hjelp av den proletariske statsmagt fra organisationer som under kapitalismen for det meste har tjent de rike og middelstore bønder, til organisationer som i første række hjelper de fattige, det vil

si proletarerne, halvproletarerne og smaabønderne o. s. v.).

Paa samme tid maa det kommunistiske parti være sig bevisst, at det i overgangstiden fra kapitalismen til kommunismen, det vil si saa længe proletardiktaturet varer, ikke er til at undgaa at dette lag i det mindste tildels vil vakle henimot at kræve fullstændig handelsfrihet og dispositionsret over privateiendommen. Ti dette lag er, selv om det optræder i liten grad som sælger av levnetsmidler, demoralisert av spekulations og eiendomsvaner. Ved fast proletarisk politik, ved beslutsomt oppgjør fra det seierrike proletariets side med de store godseiere og storbønder kan dog svingningerne inden dette lag faa mindre betydning. Det er heller ikke i stand til at ændre den kjendsgjerning, at smaabønderne i det store og hele ikke vil bli motstandere av den proletariske omveltning.

3. De tre ovennævnte grupper utgjør flertallet av landbefolkningen i alle land. Derfor er slutresultatet av den proletariske omveltning sikkert, ikke bare i byerne, men ogsaa paa landet. Den motsatte mening er meget utbredt. Den opretholdes imidlertid for det første bare ved det systematiske bedrageri, som drives av den borgerlige videnskap og statistik som med alle midler dækker over den dype avgrund mellem de nævnte lag paa landet og utbytterne, godsbesidderne og kapitalistene, likesom den ogsaa søker at dække over avgrunden mellem halvproletarerne og smaabønderne paa den ene side og storbønderne paa den anden. For det andet hindrer denne mening paa grund av uformuenheten og ulysten hos helterne av den 2. Internationale og det ved de imperialistiske forrettigheter demo-

realiserte «arbeideraristokrati», at der blir drevet en virkelig revolutionær propaganda, et agitations- og organisationsarbeide blandt den landlige arbeidende befolkning. Opportunisternes samlede oppmerksomhet var og er rettet paa at finde en teoretisk og praktisk forstaaelse med bourgeoisiet, deri indbefattet de store og middelstore bønder, og ikke paa at styrte den borgerlige regjering og bourgeoisiet ved proletarisk revolution. For det tredje holder denne mening sig paa grund av en haardnakket fordom, som henger sammen med alle borgerlig demokratiske og parlamentariske fordomme. Denne fordom verger sig mot en sandhet som er helt bevist av den teoretiske marxisme, og som er fullstendig bekræftet ved den proletariske revolutions erfaringer i Rusland, nemlig denne: med undtagelse av landarbeiderne, som allerede nu staar paa revolutionens side, kan den splittede, nedtrykte og forskræmte landbefolkning av de ovennævnte grupper — som selv i de mest fremskredne land er dømt til halvproletarisk livsunderhold, og som økonomisk, socialt og kulturelt er interessert i socialismens seier — først da avgjort undertøtte det revolutionære proletariat, naar oppgjøret er holdt med storgodseierne og kapitalistene, og efter at disse samfundslag i praksis har set, at de har en organisert fører og forsvarer, som er mægtig nok til at hjelpe dem og lede dem paa den rigtige vei.

4. Med middelstore bønder i landøkonomisk betydning maa forstaaes saadanne indehavere eller forpagtere av smaa jordstykker, som under kapitalismen i regelen ikke bare gir underhold til gaardsbruket og familien men ogsaa gir et litet overskud, som ialfald i gunstige aar er stort nok til at for-

vandles til kapital; disse gaardsbrukere er ogsaa istand til at leie arbeidskraft. Som eksempel paa klassen av de middelstore bønder i et fremskredent kapitalistisk land kan det tjene, at Tyskland ifølge optælling i aaret 1907 hadde en gruppe bønder som eiet fra 5 til 10 ha. land, og som hadde lønsarbeidere, hvis antal beløp sig til ca. $\frac{1}{3}$ av bondebefolkningens antal. I Frankrike, hvor man driver med specialdyrkning (f. eks. vindyrkning) som kræver en stor anvendelse av arbeidskraft, benytter denne gruppe sandsynligvis fremmede, leiede lønsarbeidere i endda større omfang.

Det revolutionære proletariat kan ikke, i det mindste i den nærmeste fremtid og i begynnelsen av proletardiktaturets periode, gjøre sig det til oppgave at trekke dette lag over paa sin side. De maa langt heller indskrænke sig til den oppgave at *nøitralisere* dette, saaledes at det i kampen mellem proletariatet og bourgeoisiet ikke yder det sidste nogen aktiv hjelp. Det er uundgaaelig at dette lag svinger frem og tilbake, og i begynnelsen av den nye epoke vil dets fremherskende tendens i de kapitalistisk utviklede land falde ut til fordel for bourgeoisiet; ti eiendomsbesiddernes verdensanskuelse og følelser er overveiende privatkapitalistisk orientert. Det seierrike proletariat vil forbedre dette lags stilling ved at ophæve forpagningsavgifterne og hypotekgjælden, ved utdeling av maskiner og indførelse av elektrifisering i gaardsbrukene o. s. v. Den øieblikkelige ophævelse av privateiendommen vil bli aktuell ved den proletariske magt i de fleste kapitalistiske land. Men ialfald vil den proletariske statsmagt gjennomføre ophævelsen av alle de av dette lags plig-

ter som stammer fra privat-eiendommen. I hvert fald garanterer den proletariske magt, at de smaa og middelstore bønder ikke bare skal beholde sine grundstykker, men at disse skal bli forøket til at omfatte alle de hittil foragtede jordstykker (ved at forpagningsrenterne ophæves).

Foreningen av forholdsregler av denne art med den skaanselløse kamp mot bourgeoisiet garanterer nøytraliseringspolitikken heldige utfald. Overgangen til kollektivt landbruk kan den proletariske statsmagt bare gjennomføre med den største forsigtighet og litt efter litt gjennom eksemplets magt, ved at utdele maskiner og indføre tekniske forbedringer (elektrifisering) uten nogen tvang mot middelklassebønderne.

5. Som storbønder maa man betrakte de kapitalister i landbruket, som holder lønsarbeidere og bare ved sit kulturtrin sin leve-maate og sin personlige, kropslige deltagelse i arbeide er forbundet med bondestanden.

Dette er det talrikeste av de borgerlige lag, som er det revolutionære proletariats umiddelbare og avgjorte fiende. Ved det kommunistiske partiarbeide paa landet maa oppmerksomheten særlig være rettet paa befrielsen av det arbeidende og uthyttede flertal av landbefolkningen fra disse utbytteres aandelige og politiske indflydelse, paa kampen med dette lag.

Efter proletariatets seier i by-erne er alle mulige motstandsyttringer, sabotage og direkte væbnet motstand av kontrarevolutionær karakter uundgaelig fra dette lag. Derfor maa det-revolutionære proletariat straks begynne med den aandelige og organisatoriske forberedelse av de nødvendige kræfter for at avvæbne dette lag og tildele det, ved siden

av seiren over industrikapitalistene, et avgjørende, skaanselsløst og tilintetgjørende slag ved den første motstandsyttring. I dette øiemed maa landsbygdens proletariat bevæbnes og organiseres i sovjets (jordraad), hvor utbytterne ikke faar nogen plads og hvor proletarerne og halvproletarerne er sikret den overveiende indflydelse.

Men at frata storbønderne jorden maa dog ikke være det seierrike proletariats umiddelbare oppgave, ti for sosialiseringen av denne art av gaardsdrift er de materielle, men ogsaa de sociale betingelser, endnu ikke tilstede. I enkelte tilfælder vil de dele av deres grundstykker bli dem fratatt, som er særlig nødvendige for de omkringboende smaabønder: disse sidste maa ogsaa bli sikret gratis avbenyttelse av en del av storbøndernes landbruksmaskiner paa visse betingelser. I almindelighet kan den proletariske statsmagt la storbønderne beholde sit land; bare i tilfælde av motstand mot de arbeidendes og utbyttedes magt vil den skride til ekspropriering. Erfaringerne fra den proletariske revolution i Rusland hvor kampen mot storbønderne som følge av en række spesielle omstændigheter er trukket i langdrag og blit særlig indviklet, har allikevel vist at dette lag, naar det faar en passende korreks for den ringeste motstand, er istand til lojalt at oppfylde den proletariske statsmagts fordringer, og at dette lag endog begynner at føle agtelse for denne magt som beskytter enhver arbeidende og skaanselsløst forfølger de rike lediggjængere.

De særlige omstændigheter, som vanskeliggjør det over bourgeoisiet seierrike proletariats kamp

med storbønderne i Rusland, bestaar hovedsagelig i følgende: Den russiske revolution har efter omveltningen av 25. okt. (7 nov.) 1917 gjenneløpet bondestandens almindelige demokratiske, det vil si, i grunden borgerlig-demokratiske kampstadium mot godsbesitterne. Byproletariatet var kulturelt og numerisk svakt, og avstandene virket endda mere hemmeude paa grund av de slette kommunikationer.

Europas og Amerikas revolutionære proletariat maa energisk forberede den fuldstændige seier over storbøndernes motstand, frata dem enhver mulighet for at yde endog den ringeste motstand og fuldende seieren betydelig hurtigere og mere beslutsomt og resultatrikt. Denne fuldstændige seier for landarbeidernes masser, halvproletarerne, og smaabønderne er uundværlig, og uten den kan den proletariske magt ikke gjælde for sikret og motstandsdygtig.

6. Det revolutionære proletariat maa ufortøvet uten undtagelse og uten nogen godtgjørelse ekspropriere al jord som tilhører de store godseiere og de personer, som selv eller gjennom sine forpaktere systematisk utbytter lønsarbeidernes, de omkringboende smaa- og ikke sjelden ogsaa middelklassebøndernes arbeidskraft, og ikke selv arbeider kroplig. Herhen hører største delen av feudalherrerens etterkommere — adelen i Rusland, Tyskland og Ungarn, den gjenoprettede tidligere feudale storgodsbesiddelse i Frankrike, landlordene i England, de tidligere slaveeiere i Amerika — endvidere de rike finansmagtater eller blandingen av disse to arter av utbyttere og lediggjængere. Ikke i nogen form er det i det kommunistiske partis rækker tillatt at drive propagan-

da for — eller at gjennomføre — en erstatning til de store godsbesittere for den fratatte jord, da dette under Europas og Amerikas nuværende stilling vilde bety et forræderi mot socialismen og at lægge nye byrder paa de arbeidende og utbyttede masser. Disse masser er allerede mer end nok belastet ved krigen som har mangedoblet millionærernes antal og rigdom.

For de mest fremskredne kapitalistiske land anser den kommunistiske Internationale det for riktig overveiende at bibeholde stordriften i landbruket og at drive det paa samme maate som sovjetlandbruket i Rusland. Likeledes vil det være hensigtsmessig at understøtte dannelsen av kollektivbedrifter (fællesbruk, kommuner).

Da Rusland stod saa økonomisk tilbake, maatte man her skride til at dele ut jordstykker til bønderne, som saa kunde utnytte dem. Bare i forholdsviss sjeldne undtagelsestilfælder lykkedes det at faa anvendt jordstykkerne til opprettelse av saakaldte sovjetbruk, som blir drevet av den proletariske stat paa egen regning: de tidligere lønsarbeidere blir paa samme tid forvandlet til statsarbeidere og medlemmer av de sovjets som forvalter staten.

Opretholdelsen av stordriften i landbruket varetar interesserne paa bedste maate for det revolutionære lag av landbefolkningen, de eiendomsløse landarbeidere og de halvproletariske parceleiere som hovedsagelig tjener til sit underhold ved lønsarbeide i de store bedrifter. Desuten gjør nationaliseringen av de store bedrifter bybefolkningen idetmindste delvis uavhengig av bondestanden naar

det gjælder matforsyningsspørsmålet.

Paa den anden side kan det dog der, hvor endnu levninger av den middelalderlige jordbruksordning, av hoverisystemet, fører til særlige former for utbytningen, hvor der endnu bestaar høie servitutter eller halvforpagningsssystem etc., under visse omstændigheter være nødvendig at anvisse bønderne endel av de store godsers jord.

I lande og omraader hvor stordriften i landbruket spiller en forholdvis ringe rolle, men hvor der derimot er et stort antal smaabønder, som tragter efter at faa jord, kan fordelingen av de store godseiers land vise sig som det sikreste middel til at vinde bondestanden for revolutionen, mens opretholdelsen av stordriften ikke er av særlig betydning for byernes forsyning.

At sikre sig en varig seier er under alle omstændigheter proletariatets første og viktigste opgave. For revolutionens gode utgangsskyld maa proletariatet ikke vike tilbake selv for en midlertidig tilbakegang i produktionen. En varig proletarisk magt kan man bare opnaa, naar det lykkes at holde de middelstore bønder nøytrale og opnaa understøttelse fra størstedelen av, om ikke av alle, smaabønderne.

Ialfald maa i første linje landproletarernes interesser varetages der hvor man gaar til en opdeling av storgodsene.

Inventaret fra de store landbruk maa ubetinget uten godtgjørelse gjøres til statseiendom, under den uomgjængelige betingelse at det efter at statens store bedrifter har faat sit behov tilfredsstillet, kan bli gratis benyttet av smaabønderne under iagttagelse av de av den proletariske stat utarbeidede betingelser.

Hvis i den første tid efter den proletariske omveltning ikke bare

den øeblikkelige fratagelse av de store godseiers jord uten vederlag, men ogsaa deres almindelig internering som førere for motrevolutionen og skaanselsløse tyranner overfor hele landbefolkningen, er ubetinget paakrævet, saa maa man efter den proletariske magts konsolidering bestrebe sig paa ikke bare i byen, men ogsaa paa landet systematisk at trække frem mænd av bourgeoisiet med værdifulde erfaringer, kundskaper og organisatoriske evner for under særlig opsigt av paalidelige kommunistiske arbeidere og under kontrol av landarbeiderraadene at skape socialistiske storbedrifter i landbruk.

7. Socialismen vil først da vinde en endelig seier over kapitalismen og være sikret for alltid, naar den proletariske statsmagt har brutt enhver motstand fra utbytterne, har sikret sig fuldstændig herredømme og fuldkommen lydighet og har gjenopbygget industrien paa grundlag av videnskabelig stordrift og de mest moderne erhvervelser paa teknikkens omraade (fuldstændig elektrificering). Bare det gir byen mulighet for teknisk og sosialt at yde den tilbakestaaende og spredte landbefolkning en saa virksom hjelp at derved det materielle grundlag for hævelsen i storstil av landbruksarbeidet og dets produktivitet overhodet kan skapes. Paa denne maate blir ogsaa de smaa bønder ved eksemplets magt og for sin egen fordels skyld drevet til at gaa over til store fællesbruk som arbeider med maskiner.

Særlig paa landsbygden kræver den aktive gjennomførelse av en seierrik kamp for socialismen følgende: 1. De kommunistiske partier maa lære industriproletariatet at store ofre er nødvendig for at styrte bourgeoisiet og befæste arbeiderklassens magt, ti proletaria-

tets diktatur betyr saavel proletariats evne til at organisere og lede alle arbeidende og utbyttede masser som fortroppens evne til for dette maals skyld at gjøre de ytterste anstrengelser og at bringe de mest heroiske ofre. 2. For det heldige utfald er det paatrængende nødvendig at de arbeidende og mest utbyttede masser paa landet gjennom proletariatets seier straks opnaar en betydelig forbedring i sin stilling paa bekostning av utbytterne, for uten dette kan industriproletariatet ikke regne med understøttelsen fra landsbygden og heller ikke med forsyningen av byerne med levnetsmidler.

8. Den uhyre vanskelighet i at organisere og opdra til revolutionære kampe masserne av den arbeidende landbefolkning, som under kapitalismen holdes aandelig uutviklet, spredt, undertrykt og ofte i en tilstand av halvt middelalderlig avhengighet, kræver av det kommunistiske parti at det vier streikebevegelser paa landsbygden særlig opmerksomhet, at det kraftig understøtter og alsidig utvikler alle massestreiker fra landsbygdens proletarer og halvproletarers side. Erfaringerne fra den russiske revolution i 1905 og 1917, nu bekreftet og utvidet gjennom erfaringerne fra Tyskland, Polen, Italien, England og andre fremskredne land, beviser at bare den voksende streikebevegelse blandt masserne (under visse forhold ogsaa av smaa-bønderne) er istand til at vække den slumrende landsbygd, til at fremkalde klassebevisstheten og forstaaelsen av en klasseorganisations nødvendighet blandt de utbyttede klasser paa landet, og til anskuelig og praktisk at vise dem rigtigheten av at forener sig med byarbeiderne. Kravet om dannelse av fagorganisasjoner av landarbeiderne og av at kommunisterne medvirker

i jord- og skogarbeiderforeninger er av denne grund særlig nødvendig. Ogsaa dannelsen av kooperativer (produktivforeninger), som omfatter den utbyttede landbefolkning, og som staar i nøie sammenheng med den revolutionære arbeiderbevegelse, maa understøttes av de kommunistiske partier. Videre maa man drive en særlig agitation blandt smaa-bønderne.

Den kommunistiske Internationales kongres brændemerker som forrædere og overløpere ikke bare de socialister, som findes i den 2. gule Internationale, men ogsaa dem, som findes i de for Europa særlig viktige partier som er traadt ut av denne internationale, men som bekvemmer sig til ikke bare at se med likegyldighet paa streikebevegelser paa landet, men ogsaa (som fagforeningsbyråkratiet, Scheidemännerne og Kautsky) optræder mot streikerne fordi de bare betrakter dem under det synspunkt, at der kan være fare for en formindskning av produktionen av levnetsmidler. Ikke nogenslags programmer og ingen aldrig saa høitidelige erklæringer har den ringeste værdi, naar det ikke i handling bevises, at kommunisterne og arbeiderførerne sætter utviklingen av den proletariske revolution og dens seier over alt andet, at de for den forstaaer at bringe de tyngste ofre, fordi der ikke findes nogen anden utvei og andre midler til for alltid at beseire sulten og opløsningen og at forhindre nye imperialistiske krige. De kommunistiske partier maa opbyde alt for hurtigst mulig paa landsbygden at gaa over til oprettelsen av sovjets (landarbeiderraad) i første række av repræsentanter for lønsarbeiderne og halvproletarerne. Videre maa man drive propaganda for dannelsen av smaa-bønderaad. Bare i forbindelse med massestreikebevegelsen og med

den mest undertrykte klasse vil sovjetterne være istand til at fylde sin opgave og konsolidere sig, for at inddrage smaabønderne under sin indflydelse og senere ogsaa ved sammenslutning av smaabonde- og landarbeiderraadene opta dem i sig. Men saa længe streikebevægelsen endnu ikke er sterk og organisationen av landbruksproletariatet endnu er svakt utviklet, saavel som følge av det haarde tryk fra godseierne og storbøndernes side som paa grund av den manglende understøttelse fra industriarbeider-

ne og deres organisationer, kræver dannelsen av sovjetter paa landet en langvarig forberedelse. Denne forberedelse maa ske ved at skape — selv om det foreløbig er aldrig saa smaa — kommunistiske partier, ved en aktiv propaganda som i almenforstaaelig form fremstiller kommunismens krav, og som ved hjelp av eksempler illustrerer de forskjellige metoder for utbygning og undertrykkelse, og videre ved systematiske agitationsreiser av industriarbeidere paa landsbygden etc.

Statuter for den kommunistiske Internationale.

I aaret 1864 blev den første «Internationale Arbeiderassociation» — den 1. Internationale — stiftet i London. I dens statutter heter det:

at arbeiderklassens frigjørelse maa være arbeiderklassens eget verk, at kampen for arbeiderklassens frigjørelse ikke betyr nogen kamp for klasseprivilegier og monopoler, men en kamp for like rettigheter og pligter og avskaffelse av ethvert klasseherredømme,

at den økonomiske undertrykkelse av arbeidets mennesker under monopolindehaverne av arbeidsmidlerne, d. v. s. av livskilderne, er grundaarsaken til undertrykkelsen i alle dens former, til al social nød, al aandelig degradation og politisk avhengighet,

at den økonomiske frigjørelse av arbeiderklassen derfor er det store maal, som enhver politisk bevegelse maa tjene som et middel for,

at alle bestræbelser for dette store maal hittil er strandet paa den manglende solidaritet mellem de mange forskjellige arbeidsgrener i

hvert land og paa den omstændighet, at der ikke eksisterer noget broderlig enhetsbaand mellem arbeiderklassen i de forskjellige land,

at frigjørelsen hverken er et lokalt eller nationalt, men et socialt problem som omfatter alle land, hvor den nuværende samfundsform eksisterer, et problem, hvis løsning avhænger av de mest fremskredne lands teoretiske og praktiske samvirke,

at den nuværende samtidige gjenopblussen av arbeiderbevægelsen i Europas industrielle land paa den ene side vækker nyt haab, men paa den anden side alvorlig advarer mot tilbakefald til de gamle vildfarelser og opfordrer til øieblikkelig samling av den hittil usammenhengende bevegelse.

Den 2. Internationale, som blev grundet i aaret 1889, forpligtet sig til at fortsætte den 1. Internationales verk. Men i aaret 1914, ved begyndelsen av verdenskrigen, led den et fuldstændig sammenbrud. Undergravet av opportunismen og lam-

slaat ved førernes forræderi, da de gik over til bourgeoisiet, styrtet den 2. Internationale sammen.

Den 3. kommunistiske Internationale, som blev grundet i mars 1919 i den russiske føderative sovjetrepublikks hovedstad Moskva, erklærer høitidelig for hele verden, at den tar paa sig at fortsætte og fuldføre det store verk som blev begyndt av den 1. Internationale arbeiderassociation.

Den 3. kommunistiske Internationale blev dannet ved avslutningen av den imperialistiske krig, 1914—1918, i hvilken det imperialistiske bourgeoisiet i de forskjellige land ofret 20 millioner mennesker.

«Glem ikke den imperialistiske krig!» Det er det første, hvormed den kommunistiske Internationale vender sig til enhver arbeidende, hvor han end lever, i hvilket sprog han end taler. Husk paa, at en liten flok imperialister, takket være den bestaaende kapitalistiske ordening, i løpet av fire lange aar var istand til, at tvinge arbeiderne i de forskjellige land til at dræpe hverandre. Husk, at bourgeoisiets krig fremmanet over Europa og hele verden den frygteligste hungersnød og den forfærdeligste elendighet. Og husk, at hvis ikke kapitalismen styrtes, er en gjentagelse av denslags rovkrieger ikke bare mulig, men uundgaaelig.

Den kommunistiske Internationale stiller sig som maal: med alle midler, ogsaa med vaaben i haand, at kjæmpe for at styrte det internationale bourgeoisiet og at danne en international sovjetrepublik som overgangstrin til fuld tilintetgjørelse av staten. Den kommunistiske Internationale anser proletarietets diktatur for det eneste middel som gjør det mulig at befri menneskeheten fra kapitalismens vederstyggelighet. Og den kommunistiske Internationale holder sovjetmagten for den

historisk givne form for dette proletarietets diktatur.

Den imperialistiske krig har knyttet arbeidernes skjæbne i det ene land nøie sammen med arbeidernes skjæbne i alle andre land. Den imperialistiske krig har paanytt stadfastet det som var sagt i den 1. Internationales generalstatuter: Arbeidernes frigjørelse er hverken et lokalt eller nationalt, men et internationalt problem.

Den kommunistiske Internationale bryter engang for alle med overleveringen fra den 2. Internationale, for hvilken i virkeligheten bare mennesker av hvit hudfarve eksisterer. Den kommunistiske Internationale stiller sig som opgave at befri al verdens arbeidere. Mennesker av hvit, gul og sort hudfarve — al verdens arbeidere forener sig broderlig i den kommunistiske Internationales rækker.

Den kommunistiske Internationale understøtter fuldt og helt den store proletariske revolutions erobringer i Rusland, den første seierrike socialistiske revolution i verdenshistorien, og opfordrer hele verdens proletarer til at gaa den samme vei. Den kommunistiske Internationale forpligter sig til at understøtte enhver sovjetrepublik, hvor den end blir dannet.

Den kommunistiske Internationale konstaterer: For hurtigere at kunne vinde seiren, maa den arbeiderbevægelse som kjæmper for at tilintetgjøre kapitalismen og grundlægge kommunismen, ha en strengt centralisert organisation. Den kommunistiske Internationale maa virkelig og i handling representere et ensartet kommunistisk verdensparti. De partier som arbeider i hvert enkelt land, fremtrær bare som verdenspartiets avdelinger. Den kommunistiske Internationales organisationsapparat maa gjøre det mulig for arbeiderne i hvert enkelt land i hvert givet tilfælde at faa den størst

mulig bistand fra de organiserte arbeidere i de andre land.

I denne hensigt fastslaar den kommunistiske Internationale følgende statutter:

§ 1. Det nye internationale arbeiderforbund er dannet for at organisere arbeidernes fælles aktioner i de forskjellige land, de aktioner som tilstræber det ene maal: at styre kapitalismen, oprette proletarietets diktatur og en international sovjetrepublik med fuldstændig afskaffelse av alle klasser, og socialismens gennemførelse, det første trin paa veien til det kommunistiske samfund.

§ 2. Den nye internationale arbeiderforening kalder sig: «Den kommunistiske Internationale».

§ 3. Alle de partier som tilhører den kommunistiske Internationale, bærer navnet: «Det og det lands kommunistiske parti». (Avdeling av den kommunistiske Internationale).

§ 4. Den høieste instans for den kommunistiske Internationale er verdenskongressen for alle de partier og organisationer som tilhører den. Verdenskongressen træder regelmæssig sammen en gang om aaret. Bare verdenskongressen har magt til at forandre den kommunistiske Internationales program. Verdenskongressen drøfter og beslutter over de vigtigste spørsmål, over det program og den taktik som hænger sammen med den kommunistiske Internationales virksomhet. Tallet paa de besluttede stemmer som tilkommer hvert parti eller hver organisation, blir bestemt ved en særlig kongresbeslutning.

2 § 5. Verdenskongressen vælger den kommunistiske Internationales eksekutivkomite, som er det ledende organ for den kommunistiske Internationale i tiden mellem den kommunistiske Internationales verdenskongresser. Eksekutivkomiteen er

bare ansvarlig for verdenskongressen.

§ 6. Sættet for den kommunistiske Internationales eksekutivkomite blir fastsat fra tid til tid paa den kommunistiske Internationales verdenskongres.

§ 7. En overordentlig verdenskongres for den kommunistiske Internationale kan bli berammet enten efter beslutning av eksekutivkomiteen eller paa forlangende fra halvparten av de partier som tilhørte den kommunistiske Internationale, da den holdt sin sidste verdenskongres.

§ 8. Eksekutivkomiteens hovedarbeide falder paa partiet i det land, hvor eksekutivkomiteen efter verdenskongressens beslutning har sit sæte. Partiet i det angjældende land sender ten repræsentanter til eksekutivkomiteen med besluttende stemme. Desuten sender de ti eller tretten betydeligste kommunistiske partier (listen blir stadfæstet av den ordentlige verdenskongres) hver en repræsentant med besluttende stemme til eksekutivkomiteen. De andre organisationer og partier som er optat i den kommunistiske Internationale, har ret til at sende en repræsentant hver til eksekutivkomiteen med raadgivende stemme.

§ 9. Eksekutivkomiteen leder den kommunistiske Internationales hele arbeide fra den ene samling til den anden, utgir den kommunistiske Internationales centralorgan (tidsskriftet «Kommunistiske Internationale») mindst paa 4 sprog, træder frem med de fornødne opprop i den kommunistiske Internationales navn og gir bindende retningslinjer for de organisationer og partier som tilhører den kommunistiske Internationale. Den kommunistiske Internationales eksekutivkomite har ret til at forlange utstøtt av de partier som tilhører den, de grupper og personer som bryter den internationale disiplin,

og likeledes ret til at ufstøtte av den kommunistiske Internationale de partier som overtræder verdenskongressens beslutninger. Disse partier har ret til at appellere til verdenskongressen. Naar det er nødvendig organiserer eksekutivkomiteen i de forskjellige land sine tekniske og andre hjelpebyraaer, som er fuldstændig underordnet eksekutivkomiteen. Eksekutivkomiteens medlemmer utfører sine politiske opgaver i den nærmeste kontakt med vedkommende lands particentral.

§ 10. Den kommunistiske Internationale har ret til at opta, i sin midte repræsentanter med raadgivende stemme fra saadanne organisationer og partier som vistnok ikke tilhører den kommunistiske Internationale, men som sympatiserer med den og staar den nær.

§ 11. Organerne for alle de organisationer og partier som tilhører den kommunistiske Internationale og som regnes for at sympatisere med den kommunistiske Internationale, er forpligtet til at avtrykke alle den kommunistiske Internationales og dens eksekutivkomites officielle beslutninger.

§ 12. Den almindelige situation i hele Europa og Amerika tvinger kommunisterne i hele verden til at danne illegale kommunistiske organisationer ved siden av de legale. Eksekutivkomiteen er forpligtet til at sørge for, at dette overalt blir praktisk gjennomført.

§ 13. I regelen blir de politiske forbindelser mellem de enkelte partier som er tilsluttet den kommunistiske Internationale, opretholdt gjennom den kommunistiske Internationales eksekutivkomite. I tvingende tilfælder foregaar forbindelsen direkte, men samtidig faar den kommunistisk Internationale meddelelse om dette.

§ 14. De fagforeninger, som staar paa kommunistisk grund og som internasjonalt er samlet under den kommunistiske Internationales ledelse, danner en fagforeningsseksjon av den kommunistiske Internationale. Disse fagforeninger sender sine repræsentanter til den kommunistiske Internationales verdenskongresser gjennom de kommunistiske partier i de vedkommende land. Den kommunistiske Internationales fagforeningsseksjon sender en repræsentant til den kommunistiske Internationales eksekutivkomite med besluttende stemme. Den kommunistiske Internationales eksekutivkomite har ret til at sende en repræsentant med besluttende stemme til den kommunistiske Internationales fagforeningsseksjon.

§ 15. Den kommunistiske ungdomsinternationale er som alle øvrige medlemmer av den kommunistiske Internationale underordnet denne og eksekutivkomiteen. Til den kommunistiske Internationales eksekutivkomite blir der sendt en repræsentant med besluttende stemme fra den kommunistiske Ungdomsinternationale. Den kommunistiske Internationales eksekutivkomite sender en repræsentant med besluttende stemme til den kommunistiske Ungdoms-Internationales eksekutivkomite.

§ 16. Den kommunistiske Internationales eksekutivkomite stadfæster valget av den kommunistiske kvindebevægelses internationale sekretær og organiserer den kommunistiske Internationales kvindeseksjon.

§ 17. Ved flytning fra et land til et andet, faar ethvert medlem av den kommunistiske Internationale broderlig understøttelse av de der-værende medlemmer av den 3. Internationale.

**Det norske arbeiderparti
og den kommunistiske
Internationale.**

Landsstyrets flertalsindstilling. *)

I. Indledende bemerkninger.

Naar Det norske arbeiderparti nu skal ta stilling til de beslutninger som blev fattet paa kongressen i Moskva, maa medlemmerne altid ha for øie, at de tilhører et internationalt kommunistisk parti. Det norske arbeiderparti utgjør en avdeling av denne internationale organisation i likhet med de kommunistiske partier i Rusland, Italien, Tyskland, England osv. Man maa derfor ved bedømmelsen av de avgjørelser som er truffet, se paa det

*) I landsstyrets møte 30. og 31. oktober 1920 behandlede partiets stilling til de beslutninger som blev fattet paa den 3. Internationales 2. kongres. Fra centralstyret forelaa en flertalsindstilling (Grepp, Stang, Scheflo, Chr. H. Knudsen, Thina Thorleifsen, Halvard Olsen, Aamot og Tranmæl) og en mindret.indst. (Lian).

Flertallets instilling blev mot 3 stemmer (Lian, Vatne og Aamodt-Mindrebø) besluttet lagt til grund for behandlingen. Mindretallet deltok i behandlingen av centralstyrets flertalsindstilling, som i alt væsentlig blev tiltraadt av landsstyrets flertal: Grepp, Stang, Scheflo, Chr. H. Knudsen, Thina Thorleifsen, Halvard Olsen, Aamot, Tranmæl, Nordvik, Jeanette Olsen, Aalberg, Madsen, Ertresvaag, Egede-Nissen, Moen, Olaussen, Torp, Hauger, Oscar Nilsen og Fremo.

hele ut fra et internationalt synspunkt.

Arbeidernes nye Internationale er bygget paa bestemte prinsipper og retningslinjer og en fast optømret organisation med baade ansvar og myndighet. 2. Internationale faldt sammen ved den første paakjending, fordi den savnet den revolutionære klarhet og organisationsmessige fasthet som maa til for at gjøre en international bevægelse handlekraftig.

Arbeidernes bitre erfaringer ved krigsutbruddet og under de revolutionære kampe i Finland, Rusland, Tyskland og Ungarn og andre land, socialpatrioternes forræderi overalt hvor det er kommet til en kraftprøve mellom de undertrykte og deres utbyttere, har belært arbeiderklassen om nødvendigheten av en ensartet, handlekraftig international sammenslutning.

Det er klart at de begivenheter som har hændt og de erfaringer som er høstet i de land som har staat oppe i revolutionære kampe, har øvet en avgjørende indflydelse paa de retningslinjer og organisationsformer, som den nye Internationale har faat. Her i Norge har vi endnu ikke befundet os i nogen

akut revolutionær krise. Derfor kan endel av Moskvakongressens beslutninger — særlig ved første øiekast — virke fremmed. Men naar der skal tages stilling til disse beslutninger, maa medlemmerne aldrig glemme at det her altid er tat sigte paa og regnet med internationale forhold, og vi maa venne os til at se paa klassekampen og vor frigjørelseskamp under en international synsvinkel.

Kapitalistklassen optrær i sin brutale kamp mot arbeiderne internationalt. De borgerlige stater har i Nationernes forbund sin internationale arbeiderfiendtlige organisation. Stortingets borgerlige repræsentanter har besluttet at ogsaa Norge skal tilhøre denne internationale sammensvergelse som styres av de magtbegjærige ententeimperialister. Landets nøytralitet er ofret til fordel for den internationale borgerlige undertrykkelsespolitikk.

Ogsaa arbeiderklassen maa staa internationalt organisert, hvis den skal kunne magte sin opgave. Et enkelt land — og særlig et litet som vort — kan ikke gjennomføre socialismen uten medvirkning fra andre lands arbeidere. Arbeiderklassens frigjørelse gjennom den sociale revolution er i høieste grad et *internationalt* spørsmåal. De forskjellige lands socialistiske partier, som staar paa den revolutionære marxistiske grund, maa derfor slutte sig sammen i ett internationalt parti, i én kommunistisk Internationale. Hvert lands parti blir paa

denne maate en avdeling av en stor verdensorganisation.

I vort eget parti er vi vant til at de enkelte underavdelinger — som Kristiania, Bergen eller Helgeland — lojalt bøier sig for de beslutninger landsmøtterne fatter. Underavdelingene er ikke alltid enig i de avgjørelser som træffes av landsmøtterne. De forbeholder sig selvfølgelig fuld frihet til at kritisere landsmøtternes beslutninger og agitere for ændringer. Men vil de tilhøre partiet, maa de enkelte underavdelinger saavel som medlemmerne, lojalt bøie sig for de trufne avgjørelser.

Det samme gjælder vort forhold til Internationalem. Medlemmerne har baade ret og pligt til at øve kritik, naar det er noget de er uenig i. Men samtidig kræves der fuld loyalitet og solidaritet.

Med hensyn til Moskva-kongressens beslutninger kan der fra vore partiforhold reises indvendinger mot eller tvil om nødvendigheten av enkelte beslutninger og særlig de mange detalj-bestemmelser i tesimaler. En virkelig Internationale maa stille store krav til hver enkelt tilsluttet organisation. Men disse organisationer maa ha en viss bevægelsesfrihet og ha anledning til at indrette sig efter de givne forhold netop for at kunne opfylde sine forpligtelser utad som indad.

Dette erkjendes ogsaa av den kommunistiske Internationale 2.

kongres, idet der i optagelsesbetingelserne uttales:

«Den kommunistiske Internationale og dens eksekutivkomite vil i hele sin virksomhet ta hensyn til de forskjelligartede forhold, under hvilke de enkelte partier maa kjæmpe og arbeide og bare fatte beslutninger av almengyldighet i saadanne spørsmaal hvor dette er mulig.»

Denne almenbetragtning gir Det norske arbeiderparti sin ubetingede tilslutning. Til næste kongres, som skal holdes i løpet av 1921, kan det bli nødvendig nærmere at fastslaa hver enkelt avdelings stilling til Internationales, likesom de almindelige prinsipper og taktiske retningslinjer ganske sikkert vil bli underkastet fornyet prøvelse paa grundlag av de indhøstede erfaringer. Det norske arbeiderparti har da i likhet med alle de øvrige tilsluttede partier anledning til at fremme de forslag som ansees at ha interesse.

Men selv om det kan være bemerkninger at gjøre til behandlingsmaaten og indvendinger mot enkelte beslutninger, kan ikke dette ændre vort partis forhold til 3. Internationale. Den er nemlig den eneste levende, handlekraftige Internationale organisation.

Dertil kommer at Det norske arbeiderparti allerede paa de foregaaende landsmøter helt og fuldt har sluttet sig til de bærende prinsipper i den 3. Internationale: raadssystemet, arbeiderklassens diktatur og masseaktionen som det

avgjørende middel i kampen for socialismen.

Enkelte har talt om dannelsen av en ny Internationale «paa bred socialistisk basis». Dette projekt er ugjennemførlig. Uten det russiske kommunistiske parti er det idag ikke mulig at danne en Internationale. Det er den russiske revolution og det kommunistiske parti i Rusland som har git 3. Internationale sit indhold og sin handlekraft. Derfor er 3. Internationale blit samlingsmerket for den fremadstræbende revolutionære arbeiderklasse.

II. Vort partis organisationsform og Internationales.

I praktisk talt alle land er de socialistiske partier bygget paa individuelt medlemsskap. De beslutninger 3. Internationales kongres fattet, forutsætter ogsaa at de tilsluttede partier er organisert paa denne maate.

Naar vort parti er bygget paa kollektiv tilslutning av fagforeninger, har det sine særlige historiske forutsætninger. Det intime samarbeide mellem parti- og fagorganisation har saa at si gjort det til en selvfølge at fagforeninger kollektivt har sluttet sig til partiet. Det har ogsaa utvilsomt været til gjensidig nytte for begge bevegelseser. En omlægning av denne organisationsform vilde — ialfald paa det nuværende tidspunkt — være til skade, og maa undgaaes.

Ved behandlingen av statutterne for den 3. Internationale paa

kongressen i Moskva fremla derfor Schefflo følgende

erklæring:

«I kommissionen følte jeg mig forpligtet til at gjøre opmerksom paa at med hensyn til organisationsformen indtar Norge en særstilling blandt de partier som er tilsluttet den 3. Internationale. Vort parti bestaar for størstedelen av fagforeninger, som er tilsluttet partiet kollektivt. Hvis kravet om «en grundig utrensning» skulde gjælde ogsaa for Norge ganske som for andre partier, vilde vi være nødt til at foreta en fuldstændig omlægning av vor organisation, saaledes at partiet blev bygget paa individuelt medlemsskap. Man kan imidlertid ikke si bestemt at en kommunistisk bevegelse i Norge vilde bli styrket av en saadan omlægning. Vi frygter tvertimot for at en saadan omlægning vilde svække partiet. Ialfald er det ingen tvil om at hittil har det været fordelagtig at partiet omfatter en stor mængde fagforeninger, tiltrods for at disse omfatter ogsaa ikke-socialistiske elementer. Ledelsen av fagforeningerne ligger nemlig overveiende i kommunisternes hænder. Ved flere leiligheter har vor bevegelse vist at den, samtidig som at den er en virkelig massebevegelse, ogsaa har den revolutionære vilje og aktionsevne som kjendetegner en kommunistisk bevegelse. Som eksempel kan man henwise til at Norge, ved siden av Italien, var

det eneste land som var istand til at gjennomføre en almindelig streik 21. juli 1919. Ogsaa en anden betydningsfull aktion bør omtales, nemlig stansningen av produktion og eksport av sprængstoffe til de ententelands som kjemper mot Rusland.

Ifølge et privattelegram fra Kristiania til «Pravda» har landsorganisationens kongres, som netop har været samlet, valgt et nyt sekretariat, hvor kommunisterne er i stort flertal. Efter disse resultater vil man forstaa at den kommunistiske retning har en bestemmende indflydelse i den norske fagorganisation.

Idet delegationen henviser til beretningen over partiets virksomhet, foreslaar den, at der optages forhandlinger mellem eksekutivkomiteen og de partier som tillater kollektiv tilslutning.»

Schefflo hadde paa forhaand sikret sig at eksekutivkomiteens formand, *Sinovjev*, var enig i dette forslag, og forslaget blev enstemmig vedtat.

Ifølge en rapport som medlemmerne av delegationen har avgit til centralstyret, var det spørsmaal som berøres i ovennævnte forslag, efter dens mening et centralt spørsmaal. Løsningen av dette spørsmaal vilde derfor faa betydning ogsaa for en række andre organisationsmessige spørsmaal som er blit aktuelle efter kongressen i Moskva.

I henhold til kongressens beslutning har centralstyret vedtat

at konferere med eksekutivkomiteens formand om vort partis organisationsform og andre aktuelle organisationsspørsmål.

Da eksekutivkomiteens formand *Sinovjev* møtte paa de uafhængige socialisters kongres i Halle og det samtidig kom anmodning fra de uafhængiges venstre fløi om at Det norske arbeiderparti maatte la sig repræsentere, besluttet centralstyret at sende en delegation. Denne, som bestod av *Kyrre Grepp*, *Olav Scheflo* og *Martin Trammæl*, fik da ogsaa i opdrag at konferere med *Sinovjev*.

Før delegationen reiste, behandlet centralstyret stillingen til 3. Internationale. I spørsmålet om organisationsformen erklære styret sig enig med repræsentanterne paa Moskva-kongressen i, at paa det nuværende tidspunkt, da den norske arbeiderklasse staar foran store politiske kampe, er det umulig at gaa til en total omlægning av organisationsformen. Selvfølgelig er centralstyret klar over at i en revolutionær epoke trænger den norske arbeiderklasse, likesom arbeiderne i andre land, et kommunistisk parti, som er saa maalbevisst, mobilt og strengt disciplinert som mulig. Men centralstyret mener, at under de nuværende forhold kan denne bevægelighet og disiplin bedst opnaaes ikke ved en omlægning men ved en utbedring og videreutvikling av den organisation vi har.

Eksekutivkomiteens formand erklærte sig enig i denne betragt-

ningsmaate og i at Det norske arbeiderparti opretholdt sin nuværende organisationsform, særlig under hensyntagen til at styret vilde foreslaa indførelse av reservationsret og -pligt.

III. Reservationsret for fagforeningsmedlemmer.

Landsstyret vil foreslaa at der indføres reservationsret for fagforeningsmedlemmer som ved fagforeningsbeslutning er tilmeldt partiet.

Denne reservationsret medfører reservationspligt for dem som tilhører andre politiske partier eller ikke vil bøie sig loyalt for partiets beslutninger.

For at kunne ha fuld kontrol med hvem som er medlemmer, vil centralstyret foreslaa at der indføres ensartede medlemskort for alle partimedlemmer.

De praktiske erfaringer faar vise, om det blir nødvendig at foreta yderligere ændringer for at konsolidere partiet.

IV. Den demokratiske centralisme.

I optagelsesbetingelserne kræves at de tilsluttede partier skal bygges op paa grundlag av den demokratiske centralisme.

Herom uttales i «Det kommunistiske partis opgaver»:

«Hovedprincippet i den demokratiske centralisme bestaar i, at de høiere partiinstanser vælges av de lavere, at alle forskrifter fra den overordnede instans er ubetinget bindende for de underordnede

instanser, og i at der eksisterer et sterkt particentrum, hvis autoritet for alle tillidsmænd er almindelig anerkjendt i tiden mellem partikongresserne.»

Det norske arbeiderparti har altid erkjendt nødvendigheden av en fast organisation og en sterk, koncentration av kræfterne. Denne nødvendighet blir mer og mer indlysende efterhvert som man kommer ind i en revolutionær epoke. Men man vil samtidig paa det sterkeste understreke nødvendigheden av en aktiv partivirksomhet, nødvendigheden av at alle nye spørsmåal — naar det er anledning til det — forelægges medlemmerne til prøvelse, at particentret maa bæres oppe av medlemmernes tillid og at enhver tendens til byraakratisme eller funktionærvælde ubønhørlig maa tilbakevises.

For at motvirke alle tendenser til byraakratisme inden partiet bør der indtages en ny paragraf gaaende ut paa, at alle styre og tillidsmænd inden partiet i størst mulig utstrækning maa forelægge alle vigtige saker til behandling paa medlemsmøter.

Hvad centralstyrets statutmæssige myndighet angaar, er der ikke grund til at foreta nogen væsentlig forandring.

Ved de lovbestemmelser som partiet nu har, er det git central- og landsstyret bestemmende indflydelse paa hele partiets virksomhet.

Landsstyret = eller i dets sted

centralstyret — har ret og pligt til at gripe ind overfor et partimedlem, en partiavdeling, eller et partiorgan, som optræder i strid med partiets love, program eller taktik eller motarbeider indgaaede internationale forpligtelser.

Under centralledelsens kontrol har de enkelte partiavdelinger det fulde ansvar for partiets virksomhet inden sin kreds.

V. Eksklusion av partimedlemmer.

Med hensyn til kravet om utelukkelse av de partimedlemmer som principielt forkaster den 3. Internationales beslutninger, ligger det i sakens natur, at de medlemmer som principielt motsætter sig den opfatning partiet anerkjender, selv sætter sig utenfor partiet. Partiet kan nemlig ikke anerkjende som medlemmer personer som erklærer, at de principielt er uenig i den politik partiets landsmøte har vedtat.

I denne forbindelse kan det være paa sin plads at fæste opmerksomheten paa det manifest partioppositionens styre har sendt ut og hvori det uttales, at dersom partiet blir staaende i den 3. Internationale, vil oppositionen bryte ut og danne eget parti.

Denne trusel kan imidlertid ikke ha mere end en virkning: den kraftigst mulige avvisning av høiresocialisternes forsøk paa ved skræmsler at forkuldre partiets holdning til de foreliggende spørsmåal.

VI. Militærposten.

Landsstyret finder ikke grund til at foreslaa forandret den nuværende militærpost paa stortingsprogrammet.

Partiets stortingsgruppe maa herefter som hittil opta forslag om militærvæsenets avvikling. Men i begrundelsen av dette forslag skal ikke socialpacifistiske men revolutionær-marxistiske motiver være de fremherskende — i samklang med beslutningerne paa den kommunistiske Internationales 1. og 2. kongres.

Samtidig fortsætter partiet arbeidet for dannelsen av soldatraad og optar arbeidet for ordensvern, saaledes som besluttet av fagkongressen.

Den sociale revolution forutsætter at arbeiderklassen er sterkere end kaptialistklassen og den borgerlige stat, saa magthaverne ikke tør gjøre bruk av sine vaaben, eller om de gjør bruk av dem, at arbeiderklassen da er istand til at forsvare sig og tilkjæmpe sig friheten. Den norske arbeiderklasse staar idag helt uten vaaben. De borgerlige partiets energiske motstand mot arbeiderpartiets avvæbningsforslag og erfaringerne hjemme og ute gjør det litet sandsynlig at overklassen godvillig lar sig avvæbne. Arbeiderklassen maa derfor gjøre sig fortrolig med at borgerskapet vil gjøre bruk av vaaben for at hindre arbeiderklassens frigjørelse og maa indrette sig derefter.

VII. Illegale organisationer.

I statutterne for den 3. Internationale paalægges det alle partier at danne illegale organisationer. Den norske delegation stemte imot denne bestemmelse i statutterne. Dog naturligvis ikke av principielle grunde. Delegationen mente bare at dette var et spørsmaal som helt burde overlates til de enkelte partiets avgjørelse.

Det norske arbeiderparti har som bekjendt drevet illegal virksomhet. Da det blev konstatert at politiet begyndte at censurere breve som var sendt gjennom posten til kjendte partifæller, blev der illegalt skaffet tilveie bevismateriale om saken. Mot spionagen blev der altsaa organisert kontraspionage. Dette blev omtalt i partipressen. Følgen var at spionagen i postvæsenet mot partifæller ophørte. Hvis den skulde bli gjenoptat, maa selvfølgelig partiet gripe til motforholdsregler.

Ogsaa den lovstridige maate myndighetene ofte behandler utenlandske socialister paa, nødvendiggjør illegal virksomhet fra partiets side. Vi kan ikke under nogen omstændighet la vore utenlandske partifæller i stikken.

De hindringer myndighetene legger iveien for lovlig agitation inden hær og flaaete, gjør det nødvendig at drive denne agitation paa trods av og utenom myndighetene og deres lovbestemmelser, det vil si illegalt.

Den 3. Internationale mener, at intet kommunistisk parti, hvor stort det end er og hvor stor be-

vægselsfrihet det end har, kan føle sig tryk mot overgrep fra statsmagternes side. En dag kan tilstanden i landet bli slik, at enhver offentlig kommunistisk virksomhet er umulig. Da gjælder det at man allerede paa forhaand har et illegalt (hemmelig) partiapparat, som kan fortsætte der, hvor det legale parti slår.

Mot disse den 3. Internationales synsmaater kan der efter landsstyrets mening ikke anføres nogen principiel indvending. Naar der skal bli bruk for en organisert illegal partivirkosomhet i Norge, vil væsentlig avhænge av hvor sterkt Det norske arbeiderparti er i forhold til de andre partier. Man maa regne med den mulighet at magthaverne vil forsøke at sætte Det norske arbeiderparti *utenfor loven*. Det bør derfor paalægges det kommende centralstyre at være opmerksom paa denne fare.

Den illegale virksomhet maa dog — saaledes som forholdene nu er her i landet — staa under det legale partis kontrol.

VIII. Partiets navn.

I statutterne kræves at de tilsluttede partier skal forandre sit navn. Vort parti skal anta navnet Norges kommunistiske parti eller Norges kommunistiske arbeiderparti.

Meget taler for at bevare partiets nuværende navn. Sidste gang navnespørsmålet var oppe, var i 1911. Det gamle navn blev da besluttet bibeholdt med stort flertal.

Imidlertid har den anden kongres uttalt at:

«Spørsmålet om navnet er ikke bare et formelt, men et politisk spørsmål av stor vigtighet. Den kommunistiske Internationale har erklært hele den borgerlige verden og alle gule socialdemokratiske partier krig. Det er nødvendig, at hver eneste arbeider er klar over forskjellen mellem de kommunistiske partier og de gamle officielle «socialdemokratiske» og «socialistiske» partier som har forraadt arbeiderklassens banner.»

Ogsaa i dette spørsmål maa man regne med de internationale forhold, for eksempel det tyske socialdemokratiske partis forræderi mot Internationalen under og efter verdenskrigen. Naar navnespørsmålet for den nye Internationale har faat saa stor betydning, vil landsstyrets flertal foreslaa, at landsmøtet beslutter at navnet ændres til *Norges kommunistiske arbeiderparti*, men overlater til landsstyret at bestemme tidspunktet for navneforandringens ikrafttræden.

Under partiets navn sættes i parentes:

«Afdeling av den kommunistiske Internationale.»

Mindretallet foreslaar, at det istedenfor «Naar navnespørsmålet for den nye Internationale o. s. v.» skal hete:

«Men da vort parti ikke har været i den situation som partierne i de fleste land under krigen, og da partiets navn er nøitralt og ikke kan forveksles, kan landsstyret ikke tilraade navneforandring, men vil

foreslaa for landsmøtet, at der blir tilføjet i parentes under navnet:

«Afdeling av den kommunistiske Internationale.»

For flertallets indstilling stemte følgende: Grepp, Stang, Tranmæl, Scheflo, Halvard Olsen, Thina Thorleifsen, Friis, Jeanette Olsen, Torp, Egede-Nissen, Olaussen og Fremo.

For mindretallet: Chr. H. Knudsen, Lian, Nordvik, Oscar Nilsen, Madsen, Aalberg, Ertresvaag, Moen, Åmodt-Mindrebo, Vatne og Hauger.

IX. Stillingen til parlamentarismen.

Det norske arbeiderpartis stilling til den parlamentariske virksomhet er fastslaaet i partiets retningslinjer og love. Herom uttales i retningslinjerne:

«Det norske arbeiderpartis opgave er at virke for arbeiderklassens økonomiske og sociale frigjørelse. Dette maal kan alene naaes ved arbeiderklassens erobring av den økonomiske og den politiske magt. Partiet anser masseaktionen i dens forskjellige former som det avgjørende middel i kampen for socialismen.

I sin parlamentariske virksomhet søker partiet at klargjøre de socialistiske synsmaater, at svække kapitalistklassens politiske magt og støtte og fremme arbeidernes revolutionære kamp og den sociale nydannelse. Landsmøtet uttaler at samarbeide ved regjeringdannelse eller forhandling om et saadant samarbeide ikke maa finde sted. Stortingsgruppen skal ved forslag og votering saa ofte dertil er anledning og ihvertfald under hver trontaledebat fastslaa partiets stilling til regjeringen. Partiet holder sig adgangen aapen til at proklamere valgstreik og stortingsmandsstreik

for at slaa tilbake eventuelle angrep paa erhvervede rettigheter eller for at vinde nye.»

Om forholdet mellem partiets organisation og stortingsgruppen bestemmer lovene:

«Partiets stortingsrepresentanter skal sammen med centralstyret holde møter saa ofte det av stortingsgruppen anmodes derom til raadslagning om taktik og forslag, som foreligger til behandling i stortingset. Det er centralstyrets pligt at anordne disse gruppemøter, hvortil indvarsling sker av partiets sekretær.

Centralstyret — eventuelt landsstyret — bør om nødvendig fatte beslutning om hvad der er partiets stilling til den foreliggende sak.»

Partiets landsmøte i 1915 vedtok at stortingsmænd ikke burde vælges ind i landsstyret. Dette er partiets høyeste myndighet mellem landsmøterne, og for at kunne øve kontrol med stortingsgruppen maatte landsstyret sammensettes av partimedlemmer som ikke var stortingsmænd.

Landsmøtet 1920 vedtok endvidere, at henvendelser til stortingsgruppen om partiets representation i departementale og parlamentariske kommissioner skulde forelægges partiets centralstyre og landsorganisationens sekretariat.

Disse lovbestemmelser og beslutninger gir partiets centralstyre og landsstyre fuld anledning til at øve fornøden indflydelse paa det parlamentariske arbeide og tilfredsstiller saaledes i alt væsentlig det som oppstilles i teserne angaaende parlamentarismen.

Det centrale krav i disse teser er,

at den parlamentariske gruppes virksomhet skal som alle andre partiinstansers underordnes det fælles partis ledelse. I flere land har man mange bitre erfaringer om de parlamentariske gruppers forsøk paa at etablere sig som selvstændige institutioner ved siden av partiet. Dette maa forebygges, hvad ogsaa vore love allerede tar sigte paa. For end yderligere at understreke det rigtige princip som er hævdet i tesserne for den parlamentariske virksomhet, vil centralstyret foreslaa, at der i lovene indtages den bestemmelse at fællesmøte ikke bare indkaldes efter anmodning av stortingsgruppen, men saa ofte centralstyret eller stortingsgruppen finder det paakrævet, og at der indtages en bestemmelse om at centralstyret skal være repræsentert paa gruppens møter. Lovene har ogsaa været praktisert paa denne maate, saa det blir bare at lovfæste en tidligere praksis.

Derimot er der endel detaljbestemmelser i disse teser, som for tiden ikke lar sig tillempe til den parlamentariske virksomhet her i landet. Saaledes bestemmelsen om mandatnedleggelse som det konstitutionelt ikke er adgang til, valg av ordførere i de enkelte saker som i realiteten avgjøres ved komitebesettelser, og enkelte andre lignende bestemmelser, som dog er av underordnet betydning.

X. Stillingen til fagbevægelsen.

Om partiets stilling til fagbevægelsen, uttalte centralstyret i anled-

ning av konferansen med eksekutivkomiteen følgende:

«Forholdet til fagorganisationen er bestemt ved den organisationsform partiet er bygget paa. Fagforeningerne utgjør den væsentlige del av partiet. Samarbeidet mellom fagbevægelsen og det politiske parti har alltid — dels paa grund av de organisationsmessige forbindelser, men end mere paa grundlag av det fælles grundsyn paa de sociale og politiske kampe — været det bedste.

I landsorganisationens sekretariat sitter en representant fra partiets centralstyre og omvendt. Partiet har ydet alle økonomiske kampe som har været ført, sin fulde støtte. Og fagorganisationen har tat aktiv del eller støttet den politiske virksomhet og de politiske aktioner.

Saaledes var landsorganisationen med paa at utstede opfordring om 21. juli-streiken og om blokade av det kontrarevolutionære Rusland. Paa fagkongressen isommer sluttet landsorganisationen sig til raadssystemet, arbeiderklassens diktatur og den politiske masseaksjon. Kongressen besluttet ogsaa at la sig representere paa den kommunistiske Internationales 2. kongres i Moskva.

Samarbeidet mellom parti og fagorganisation har været betinget av et gjensidig tillids- og likestillethetsforhold. De to bevegelses har fuldt anerkjendt hinandens organisations- og aktionsmessige uavhengighet og suverenitet. Dette forhold maa fremdeles anerkjendes og opretholdes som et ufravikelig grundlag for det fortsatte samarbeide.

Fagforeningsmedlemmer som

staar tilsluttet partiet, maa i sin politiske virksomhet i fagforeningerne opfylde de forpligtelser som partiet paalægger sine medlemmer.»

Eksekutivkomiteens formand erklærte sig fuldt ut enig i centralstyrets opfatning. Han fremholdt uttrykkelig, at tesaerne ikke forutsetter nogen overhøyhet fra partiets side over fagbevegelsen. Internationalen regner med den kjendsgjering, at jo sterkere, klarere og mere maalbevisst partiet blir, desto større kommunistisk indflydelse vil det kunne øve paa hele arbeiderbevegelsen.

I henhold til ovenstaaende mener landsstyret, at Det norske arbeiderparti baade kan og bør opretholde sit medlemsskap i den 3. Internationale.

Landsstyret vil tilslut rette en appel til alle partifæller, at de med opmerksomhet følger den politiske utvikling rundt om i verden. De vil da se, at overalt utdypes kløften mellem arbeiderklassen og kapitalistklassen, mellem den revolutionære og reaktionære bevægelse. Det kapitalistiske samfund bevæger sig mot det økonomiske sammenbrud. I alle land vokser arbeidsløsheten og dyrtiden. Mere og mere klart blir det, at den sociale revolution er menneskehetens eneste haab og redning. Om nogensinde er det nu nødvendig, at den revolutionære arbeiderklasse samler sig, ikke bare nationalt, men ogsaa internationalt.

Man vil derfor foreslaa, at det forestaaende landsmøte fatter saadan

beslutning:

Under henvisning til de sidste landsmøters anerkjendelse av raadssystemet, arbeiderklassens diktatur og masseaktionen som det avgjørende middel i klassekampen og med tilslutning til den begrundelse landsstyret har

git, aksepterer Det norske arbeiderparti som avdeling av den kommunistiske Internationale de retningslinjer, beslutninger og betingelser som blev vedtat paa Internationals 2. kongres.

Mindretallets indstilling.

Landsstyrets mindretal, Lian, Vatne og Mindrebø uttaler:

Da Det norske arbeiderparti paa sit ekstraordinære landsmøte i 1919 besluttet at melde sig ind i den 3. Internationale, skedde det i erkjendelsen av at socialismens gennemførelse i høi grad ogsaa er et internationalt anliggende. Endvidere gik man til det skridt i det haab, at den nye Internationale vilde evne at samle om sig alle socialistiske partier paa klassekampens grund.

Men det skedde ogsaa under uttrykkelig forbehold om vort partis *fulde bevægelsesfrihet* indenfor rammen av 3. Internationales bærende principper og under tilstrækkelig *hensyntagen til de særegne forhold* i et litet og avsidesliggende land som vort.

Paa den 3. Internationales 2. kongres dette aar blev vedtat en række teser, som ikke bare fastslaar den nye Internationales store retningslinjer, men ogsaa utbygger disse i et omfattende detaljert taktisk program, bindende for samtlige tilsluttede partier. Disse teser forelægges nu Det norske arbeiderparti til godkjendelse eller forkastelse.

Det vilde efter mindretallets opfatning være heldig og ønskelig, om en anden fremgangsmaate blev fulgt, saaledes at tesaerne blev forelagt de forskjellige partier til forberedende behandling som et utkast eller diskussionsgrundlag.

Kanhænde en saadan fremgangsmaate ikke er i overensstemmelse med et strengt centralistisk princip. Kanhænde at ogsaa andre forhold dengang vanskeliggjorde en saadan behandling. Iethvertfald vilde den ha bidrat til at ta væk uniformiteten i de mange taktiske detaljer, og istedet nøie sig med at trække op de store fælles retningslinjer, og *paa denne platform samle alle revolutionære socialistister.*

Arbeiderklassens stilling i de forskjellige land, partiernes organisation og traditioner, de økonomiske og politiske forhold — alt dette arter sig saavidt forskjellig, at *klarhet og enighet* kun kan skapes om de store retningslinjer.

Det har vist sig — og vil vise sig fremdeles — at det er væsentlig de mange detaljbestemmelser som virker splittende og fremtvinger behov og rum for dispensationer. Men da maa det ogsaa erkjendes, at den

slags detaljbestemmelser virker svækkende og hæmmende.

Ut fra dette syn var det at vort partis landsmøte ifjor ved sin indmeldelse i 3. Internationale, samtidig med at det tiltraadte Internationalens bærende principper, tok det foran nævnte sterke forbehold om partiets fulde bevægelsesfrihet og hensyntagen til de særegne forhold hos os. Mindretallet mener, at det er al grund for Det norske arbeiderparti til fremdeles at fastholde samme standpunkt. En saadan ordning vilde være en naturlig og sterk platform for et organisert internationalt samarbeide mellem de revolutionære klassekamppartier alleland.

Det burde derfor være en pligt for Det norske arbeiderparti at slaa til lyd for denne tanke og gjøre hvad det kunde for i overensstemmelse hermed at hitføre en revision i bestemmelserne angaaende hvert enkelt partis forhold til Internationalen.

Landsstyrets flertal er saavidt vi kan forstaa inde paa samme tankegang. I indstillingens præmisser nævner det en række punkter, hvor en modulation mot norske forhold vilde være ønskelig. Naar undtages et enkelt punkt (partiets organisationsform) nøier de sig dog med denne vake og noget dulgte reservation og konkluderer med at tesarne akcepteres. Et saadant standpunkt gir ikke nogen sterk position i bestræbelserne for at fremkalde en ønskelig revision av tesarne. Det tilfredsstillter heller ikke det krav om klarhet og enhet som Moskva saa bestemt stiller, — mens paa den an-

den side det enkelte partimedlem og den enkelte avdeling paa forhaand umulig kan bedømme hvilken vegt en saadan almindelig uttalelse, eller — som flertallet kalder det — «begrundelse» — vil bli tillagt av Internationalens høieste myndighet. Det forekommer os derfor, at markering av klare linjer tilsier:

Enten finder man tesarne passende ogsaa for vore forhold og gir dem sin fulde og ubetingede tilslutning, —

Eller man finder, at de ikke passer for os og følgerlig negter dem godkjendelse i den form de nu foreligger.

*

Naar vi finder at maatte foreslaa for Det norske arbeiderparti, at det vælger det sidstnevnte alternativ, er det ikke fordi vi er uenig i den 3. Internationales hovedprincipper. Likesom landsstyrets flertal fastholder vi fuldt ut de sidste landsmøters anerkjendelse av masseaktionen som det avgjørende middel i klassekampen, raadsideen og proletariatets diktatur. Vi erkjenner med flertallet betydningen av en revolutionær international arbeiderbevægelse. Men — og her er det vi skiller lag — vi gjør det med den uttrykkelige forutsetning, som tidligere landsmøter har hævdet, nemlig den, at vort parti paa grundlag av de fælles retningslinjer faar fuld bevægelsesfrihet og anledning til at indrette sig efter vort lands særegne forhold. Dette krav er i og for sig saa rimelig og har saa sterk rot i norsk folkelyne og i vort partis

traditioner, at vi vanskelig kan tænke os muligheden av at den norske arbeiderklasse for alvor vil skyve det tilside. Og om den skulde gjøre det, er det vor overbevisning, at en saadan beslutning i det lange løp vil vise sig at virke hæmmende, saavel for den norske arbeiderbevægelse som for den indsats den norske arbeiderklasse magter at tilføre en socialistisk Internationale.

Dette hensyn sees ikke at ha veiet sterkt for landsstyrets flertal. For dem har ett hensyn været sterkere end alle andre: Hensynet til den internationale forbindelse og til at efterkomme Moskvass vilje. Derfor akcepteres teserne, tiltrods for at deres vedtagelse i den form de nu foreligger vil sætte et punktum for den norske arbeiderklasses fulde bevægelsesfrihet. Man skal ikke undervurdere en handlekraftig Internationales betydning, men man bør heller ikke overvurdere den. Det er med den som med en lenke: Dens styrke er akkurat likesaa stor som dens svakeste ledd. Hvis ikke hvert enkelt parti skyter en indre vekst med røtterne bredt og dypt fæstet i den hjemlige jord, — hvis ikke socialismens idé faar gjennemsyre hvert enkelt partimedlems sind og derigjennem virke bestemmende paa hans vilje, hans handlinger, da blir alle internationale teser og beslutninger neppe andet og mere end resolutioner og teorier.

Teserne gaar ut fra den forutsætning, at den epoke vi nu gjenlever er *borgerkrigens epoke*.

«Proletariatet maa gripe til væbnet opstand. — Næsten i alle land staar arbeiderklassen foran en række bitre kampe med vaaben i haand.» Dette kan passe paa forholdene og utviklingen i land som Rusland, Tyskland m. fl. Men der er andre lande, hvor en saadan situation ikke kan sies at foreligge, og blandt disse lande er Norge. Vi er enig med landsstyrets flertal i, at «den sociale revolution forutsætter, at arbeiderklassen er sterkere end kapitalistklassen og den borgerlige stat, saa magthaverne ikke tør gjøre bruk av sine vaaben, eller om de gjør bruk av dem, at arbeiderklassen da er istand til at forsvare sig og tilkjæmpe sig friheten.» Hvis disse forutsætninger mangler, har arbeiderklassen ved at gaa til væbnet opstand kun utsigt til at bli slaat ned. Følgelig vilde det være selvmord at gripe til vaaben. Omend arbeiderklassen aldeles ikke bør være blind for den mulighet, at borgerskapet griper til vaaben for at hindre socialismens gjennemførelse, bør dog arbeiderklassen aldrig utelukke haabet om en fredelig omveltning, og som vi hittil har gjort bør vi fremdeles forme vore organisationer, vort program og vor taktik i overensstemmelse med en saadan vurdering.

Betragter vi forholdene i vort land, har vi neppe grund til at si, at arbeiderklassen er sterkere end kapitalistklassen og den borgerlige stat. Den borgerlige stat er sterk. Den reaktionære retning har gaat frem ved valgene. Selv om vi økonomisk er inde i en nedgangsperiode, er vi likevel ikke naadd til en

krise, hvor det vil falde forholdsvis let for arbeiderne at erobre bedrifterne og overta den økonomiske forvaltning. Ser vi paa arbeiderklassen er den aldeles ikke saa omfattende organisert, saa gjennemsyret av socialismens idé, saa maalbevisst og forberedt, at den kan opta den endelige kamp for socialismens gjennemførelse. Og sidst, men ikke mindst: en social revolution vil aldrig ha utsigt til held hos os uten tilslutning fra den store del av landarbeidere og smaabrukere.

Vi har en kjæmpeopgave liggende for os —: Arbeiderklassens aandelige modning for socialismen, solidarisk sammensveising av arbeiderklassen i land og by. Først naar den opgave er løst, kan vi sies at staa beredt til at træ ind i klassekampens sidste fase.

Maa vi altsaa medgi, at forutsetningen som tesimaler gaar ut fra briter — iethvertfald for vort lands vedkommende — er det følgerig og saa klart, at den i tesimaler optrukne strengt centraliserte organisation av partiet falder bort som upaakrævet. «Jernhaard disciplin» — «et particeentrum med den mest vidtgaaende magt, autoritet og myndighet» — vil være nødvendig at etablere for en arbeiderklasse som er inde i en borgerkrig med vaaben i haand. En sterkt centralistisk ordning kan by paa fordele ogsaa under andre omstændigheter end akkurat borgerkrig, dersom det store flertal av arbeiderne var naadd saa langt i socialistisk tænkning og klassebevissthet, at de til enhver tid var parat til at sætte selv den største indsats ind

i tilfælde en eksekutivkomite eller en anden centralmyndighet skulde gi parolen. Men det kan ikke med grund paastaaes, at en saadan ordning bedre end vor nuværende vil irettelægge oplysnings- og agitationsarbeidet og derved indirekte bidra til at dygtiggjøre arbeiderklassen for gjennemførelsen av socialismen.

Saadan som forholdene for tiden er hos os, er en sterkt centralisert ordning som den Moskva kræver, ikke bare overflødig, men fremmed og stridende mot den utvikling arbeiderbevegelsen har hat hos os.

*

Arbeiderbevegelsen i Norge er i egentlig forstand en *massebevegelse*. Moskva synes derimot at ta sigte paa at organisere kun den mest klassebevisste del av arbeiderne. Den norske arbeiderbevegelse vender sig til smaakaarsfolket i land og by og søker at dra dem ind, ikke bare under bevegelsens paavirkning og agitation, men ogsaa under det fulde *medarbeiderskap* med det ansvar, de rettigheter og de forpligtelser som derav følger. Denne fremgangsmaate har baaret socialismen frem i vort land og søkt at skape den solidaritet inden hele vort arbeidende folk, som skal være den sikre grundmur for reisingen av et socialistisk samfund. En organisationsform, som den tesimaler kræver, indenfor en snever kommunistisk ramme, med systematisk «utrenskning» av anderledes tænkende socialister, vil kunne indebære den fare, at vi berøver os vilkaarene for socialismens frie vekst og utfoldelse.

Mindskes medlemmernes ansvar, sløves dermed ogsaa deres interesse og deres deltagelse i den indre partivirkosomhet. Istedet aapnes mulighetene for personforfølgelse og en diktatorisk byraakratisme, som vil kunne tilføie vor arbeiderbevægelse et ulivssaar for lange tider. Vi har hittil tænkt os *arbeiderklassens diktatur* som gjældende arbeiderklassens form for magtutøvelse i forhold til et overvundet, men endnu kampberedt borgerskap i den første overgangstid. Vi har ikke kunnet tænke os det som en arbeider-elites diktatur over den store arbeidermasse. Vi vil iethvertfald ikke godkjende at princippet faar dette indhold.

Skal partiet handle i overensstemmelse med tesernes paabud, kan vi ikke forstaa andet end at dette maa føre til *splittelse og rivninger inden baade de politiske og de faglige organisationer*, og vi kan vanskelig tænke os andet end at dette vil hævde en sund utvikling av saavel den faglige som den politiske bevægelse.

Moskvateserne gaar ogsaa ut paa at den norske fagbevægelse skal avbryte al forbindelse med den store faglige Internationale og slutte sig til den nydannede faglige Internationale i Moskva. En saadan fremgangsmaate har hittil ikke været anerkjendt av vore organisationer. Den norske fagorganisation har altid kjæmpet for fagbevægelsens enhet baade nationalt og internationalt. Det maa derfor betragtes som skadelig for arbeiderklassens

faglige kamp, om det internationale samarbeide skulde bli brutt og der skulde opstaa et kampforhold mellem de forskjellige landes fagorganisationer paa grund av striden om Internationalen. Det synes indlysende, at der ikke kan bli noget samarbeide mellem landsorganisationerne og forbundene verden over under de store konflikter og lockouter, hvis det ene lands fagorganisation gir sig til at bekjempe den Internationale som det andet lands fagorganisation tilhører. Det rigtige bør være her som ellers, at samtlige fagorganisationer samles i den fælles Internationale, hvor de har fuld anledning til at fremholde sine synsmaate.

Mindretallet vil ogsaa peke paa, at landsstyrets flertals forslag om *reservationsret* og *pligt* for fagforeningsmedlemmer i praksis kan befyktes at ville medføre splid og rivninger indenfor fagforeningerne. I alle fagforeninger skal der ifølge teserne dannes kommunistiske fraktioner som skal bestræbe sig for at «underordne fagforeningerne under partiets ledelse». Og «grundlaget for det kommunistiske partis hele virksomhet» er at der dannes «kommunistiske celler» bl. a. ogsaa i fagforeningerne. «I pressens spalter, paa møterne, i fagforeningerne, i de kooperative foreninger — overalt» skal disse celler «systematisk brændemerke reformisterne av alle avskygninger».

Vi skal ikke her i deltalj indgaa paa hvilke ytringsformer en saadan virksomhet vil kunne faa i fagfor-

eningerne. Sammenholdt med flertallets forslag om reservationsret og -pligt vil det ganske sikkert virke som en brandfakkel. Og resultatet kan bli enten splittelse eller en passivitet som vil skade og hæmme ikke alene fagforeningsarbeidet i sin almindelighet, men ogsaa det socialistiske arbeide.

Teserne slaar fast den opfatning, at indtil erobringen av samfundsmagten er fuldbyrdet, vil det kommunistiske parti indenfor sine organiserte rækker omfatte bare et mindretal av arbeiderne. Først efter at arbeiderklassens diktatur har faat raadighet over saa mægtige paavirkningsmidler som presse, skole, kirke, parlament o. s. v., og det borgerlige samfunds endelige nederlag er indlysende for alle, først da vil næsten alle arbeidere begynde at træ ind i rækken av det kommunistiske parti. Indtil saa sker, vil — efter tesernes mening — det kommunistiske parti under gunstige omstændigheter formaa at øve bestemmende indflydelse over alle proletariske og halvproletariske lag av befolkningen. Det kommunistiske partis medlemmer skal trænge ind overalt, splitte og ødelægge reformismen og «centrum», for selv at bli aanden og viljen i hele arbeiderbevægelsen og med jernhaard disiplin føre arbeiderklassen til erobring av den politiske magt.

Teserne er gjennemglødet av revolutionær trang og vilje. I sin intensitet bærer de gjenskinnet av den store russiske revolution, og de eier en værdi som uasset hvordan man stiller sig til deres praktiske

utformning vil være av varig betydning.

Alle veie fører til Rom, sier et gammelt ord. Men ikke alle er like bra at gaa. Den vei som fører sikrest frem er i virkeligheten den korteste. Vi kan ikke bedømme de russiske forhold og den vei mot frigjørelsen arbeiderne der bør vælge. Vi sympatiserer med vore russiske klassefæller og beundrer deres ofervilje og handlekraft.

For vort lands vedkommende er vi viss paa, at frigjørelsen ikke vil komme før arbeiderklassen i by og bygd ved socialistisk agitation og opplysning er modnet, forberedt og sveiset sammen til en mægtig enhet, som kun vil det ene, vil det under enhver omstændighet: *Socialismens gjennomførelse.*

Vi er ikke kommet langt paa veien endnu, og vi er langt fra saa mange paa marsjen, som vi bør bli. Men farten og tilslutningen økes ikke ved splittelse og rivning, ved at «brændemerke» og «renske ut». Ved det kan vi opnaa at stagnere bevægelsen og skjære nogen av dens sterkeste røtter over. I sin ytterste konsekvens vil det kunne føre til reaktion, til død kommunistisk rettroenhet, til en steril byraakratisme — et vrægebillede av en socialistisk levende arbeiderklasse. Med kjendskap til vort folkelynn, vore organisationer, vort spredte bedriftsliv — netop med vore forhold for øie, er det nærliggende for os at peke paa den fare som en saadan «utrensknings»metode vil kunne bli for vor bevægelses frie og

sunde utvikling. Hvad der nu trænges er *samling*. Ethvert skille som ikke er naturligt er en svækkelse.

Kongressen i Moskva har i en række teser fastslaaet den 3. Internationales forhold til parlamentarismen og trukket op en detaljert plan for partiernes parlamentariske virksomhet. Parlamentet skal efter disse ikke være en skueplads for kamp om reformer, om bedring i arbejderklassens stilling. Det skal være et støttepunkt, en arbejdsplads for revolutionær virksomhet. Valgkampen maa ikke føres som jagt efter størst mulig antal mandater, men som en revolutionær mobilisering av masserne. Parlamentsfraktionen maa nøie underordne sig centralledelsens beslutninger og direktiver og føre sit arbejde med det maal for øie at sprænge statsmaskinen og ødelægge det borgerlige parlament.

I de *kommuner*, hvor partiet har flertal, skal det bl. a. drive revolutionær agitation mot den borgerlige centralmyndighet, gjennomføre — eller søke at gjennomføre — bevæbnet arbeidermilitis osv. Virksomheten maa altsaa indgaa som del av det almindelige opløsningsarbeide inden det kapitalistiske system.

Det er efter vor mening et faafængt arbejde at ville opstille en detaljert international plan for revolutionære arbeiderpartiers parlamentariske virksomhet. Det bør som saa meget andet overlates de

enkelte partier, idet disse alene kan ha betingelser for at bedømme hvilken taktik en given situation og forholdene i det enkelte land kræver.

Landsstyrets flertal gaar i sin indstilling temmelig let over dette avsnit av Moskva-kongressens beslutninger. De refererer partiets love og de sidste landsmøters paalæg om et mere intimt samarbeide mellem stortingsgruppen og partistyret, og uttaler at dette i alt væsentlig tilfredsstiller det som oppstilles i tесerne angaaende parlamentarismen.

Vi maa gjøre opmerksom paa at dette langtfra er tilfældet.

Angaaende stortingsfraktionens forhold til partistyret (centralledelsen) bestemmer tесerne bl. a.:

Partistyret maa være ansvarlig for parlamentsfraktionens hele arbejde.

Partistyret skal bekrefte valg av fraktionens formand og styre.

Partistyret maa i fraktionen ha en fast representant med vetoret, og i alle viktige politiske spørsmal maa fraktionen paa forhaand utbe sig retningslinjer fra partistyret.

Partistyret har ret og pligt til under en forestaaende stor aktion av kommunisterne i parlamentet at opstille fraktionens ordfører, henholdsvis at kræve av ham at han paa forhaand foreligger hovedlinjerne i sin tale eller selve talen til approbation, osv.

Sterkere kan paalægget om fraktionens lojalitet og vilje til samarbeide neppe markeres. Og det er unegtelig ingen daarlig logik i det ræsonnement, at en fraktion

som i den grad gjøres til nul og niks i sine egne affærer, ogsaa erklæres uten ansvar.

Forøvrig er vi ikke enig med landsstyrets flertal i at disse bestemmelser er det centrale krav i tesarne om parlamentarismen. Det som har større betydning, er det rent *negative indhold* tesarne gir partiets parlamentariske arbeide. Parlamentet skal ikke være skueplads for kamp om reformer, for bedring av arbeiderklassens stilling. Vort parti skal ikke delta i parlamentet for at gjøre organisk arbeide der, men for at sprænge statsmaskinen og ødelægge selve parlamentet. Vi bør da ha klart for øie, at den borgerlige stat hos os ikke kan sies at være bragt ut av politisk og social likevegt. At følgelig derfor heller ikke vort parlament er særlig egnet som arbeidsplads for revolutionær virksomhet i egentlig forstand. Vel kan og bør vort partis representanter nytte hver anledning som gives til fra parlamentets tribune at drive revolutionær agitation, men at la det bli bare med det, vilde hverken ødelægge parlamentet eller den borgerlige stat, — men derimot ganske sikkert vort partis utsigter ved valgene. Vort revolutionære fremstøt bør legges i den utenomparlamentariske masseaktion. Omend vor stortingsfraksjon kan støtte til, venter vi os dog ingen avgjørelse gjennom det parlamentariske arbeide. Det er vel ogsaa netop denne vurdering som drager skillet mellem den *reformistiske* og den *revolutionære*

parlamentarisme. Vort partis deltagelse i valgkampen og i det parlamentariske arbeide har været — og vil fremdeles bli — av særlig betydning for partiets vekst og fremgang. Gjennem det kan vi faa folk i tale og naa frem til lag av befolkningen som ellers vilde staa fjernt fra vor bevegelse. Særlig gjælder det landarbeidere, fiskere og funktionærer. Men da maa vi ogsaa ta op spørsmåal som interesserer disse mennesker, opgaver hvis løsning betyr forbedring av hele det arbeidende folks kaar, og som er i flugt med vort principielle program. Vi har opgaver inden det nuværende samfund, som vi ikke kan la ligge. Vi vil peke paa de mange poster paa vort arbeidsprogram: *Boligsaken, Skattespørsmåal, Folkepension, Barneforsorg, Skolespørsmåal* osv.

Skulde vi la dette fare?

Tesarne fordømmer arbeidet for reformer og opstillingen av et saakaldt mindsteprogram. Skulde vort parti godkjende tesarne om det parlamentariske arbeide og indrette sig derefter, vil det bli til ubotelig skade for partiet, og vi bør helst la være at delta ved valgene.

Ifølge statutterne for den 3. Internationale skal de tilsluttede partier danne illegale organisationer. Av landsstyrets flertals redegjørelse fremgaar at den norske delegation stemte imot denne bestemmelse, og mindretallet deler deres standpunkt i saa henseende.

Likeledes finder vi det ikke bare

upaakrævet, men direkte skadelig for partiet, om det skulde forandre navn.

I henhold til det foran anførte vil mindretallet derfor foreslaa, at landsmøtet fatter følgende

beslutning:

Det norske arbeiderparti fastholder anerkjendelsen av masseaktionen som det avgjørende middel i klassekampen, raadssystemet og arbeiderklassens diktatur og vil fortsætte sit arbeide for socialismens gjennomførelse paa dette grundlag og citer de

retningslinjer, som er vedtat paa de sidste landsmøter.

Saaledes som forholdene ligger an i vort land finder landsmøtet ikke at kunne godkjende de av den 3. Internationales 2. kongres vedtagne beslutninger.